

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra tvoria dve tesne zviazané a obsahovo sa prelínajúce zložky, a to jazyková a literárna. Cieľom oboch zložiek je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Základom literárnej zložky je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od analytického čítania až po schopnosť pracovať s významom literárneho textu na vyššej individuálnej úrovni spracovania (syntetické a hodnotiace čítanie).

Vnútorne delenie predmetu slovenský jazyk a literatúra je v plnej kompetencii učiteľa a príslušnej predmetovej komisie, rovnako ako aj osnovanie učiva počas štúdia.

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov.

Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ) cez schopnosť analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu.

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy v 1. – 4. ročníku gymnázia s osemročným vzdelávacím programom je postupný prechod jednotlivými fázami čítania:

- čítanie so simultánnym porozumením;
- analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu;
- hodnotenie textu.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

A) Všeobecné ciele:

- Podporovať sebadôveru žiaka vo svojom prejave tak písomnom ako i ústnom
- Osvojiť si vedomosti, ktoré umožnia žiakovi vzdelávať sa po celý život
- Vedieť zaujať aktívne miesto v ekonomickom, sociálnom a kultúrnom živote
- Pripraviť žiakov na stav zodpovedného občana, schopného sa podieľať na rozvoji demokratickej spoločnosti, kultúrnej otvorenosti
- Vnímať a postupne osvojiť si materinský jazyk ako mnohotvárnny prostriedok komunikácie
- Zvládnuť základné pravidlá medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia
- Nadobudnúť k jazyku pozitívny vzťah
- Nadobudnúť vzťah k slovenským umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúceho z umeleckých textov a rozvíjať svoje emocionálne a estetické cítenie a vnímanie
- Pestovať príslušnosť jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka
- Viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry – verbálne i písomné jazykové prejavy
- Zvládnuť a pochopiť počúvanie, komunikáciu – hovorenie, čítanie a písanie s porozumením

B) Špecifické ciele:

v komunikačnej oblasti

- Položiť základy komunikačných zručností, t. j. naučiť sa vnímať a postupne si osvojovať materinský jazyk ako prostriedok, ktorým sa získavajú a následne odovzdávajú informácie, vedomosti a zážitky, vyslovujú vlastné názory i postoje,
- Účinne sa dorozumievať v bežných komunikačných situáciách,
- Riešiť bežné komunikačné situácie.

v spoločenskej oblasti

- Učiť sa porozumieť sebe samému, vymedziť si vlastné miesto v spoločnosti rovesníkov,
- správať sa asertívne, byť tolerantný, prosociálny, naučiť sa spolupracovať.

v kognitívnej oblasti

- získať lásku a úctu k materinskému jazyku,
- naučiť sa správne, čitateľne, esteticky a primerane rýchlo písať, t. j. osvojiť si techniku písania a precvičovať sa v nej,
- osvojiť si správnu artikuláciu a výslovnostnú normu,
- naučiť sa ústne formulovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov,
- osvojiť si základy pravopisnej normy, naučiť sa používať správne slová/tvary slov,
- naučiť sa analyzovať text, vyhľadávať jazykové javy, triediť ich, vyhodnocovať a postupne zaraďovať do systému,
- naučiť sa orientovať v jazykových príručkách,
- naučiť sa reprodukovat' text a cvičiť sa v uplatňovaní prebratých jazykových javov pri tvorbe vlastných textov v ústnej a písomnej podobe,
- cvičiť sa v tvorení kultivovaných jazykových prejavov,
- rozoznávať štylisticky primerané a neprimerané prostriedky,
- vedieť plynule s porozumením čítať veku primeraný umelecký a odborný text, poznávať a rozlišovať tieto texty, orientovať sa v nich, vedieť zaznamenať a vypísať základné údaje z textu,
- prostredníctvom literatúry posilniť poznatkovú rovinu, ktorá rozmnožuje vedomosti;
- zážitkovú rovinu, ktorá sprostredkúva emotívne poznanie sveta; výchovnú rovinu, rozvíjajúcu osobnosť žiaka; komunikatívnu rovinu, ktorá mu umožňuje odovzdať poznané a precítené a estetickú rovinu, formujúcu kvalitu jeho života.

III. Predmetové kompetencie

Kľúčové kompetencie

Poznávacie (kognitívne) kompetencie	Komunikačné kompetencie	Interpersonálne (sociálne) kompetencie	Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie
používať kognitívne operácie	tvoriť, prijať a spracovať informácie	akceptovať skupinové hodnoty	vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
učiť sa sám aj v skupine	vyhľadávať a sprostredkovať informácie	spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami	vytvárať si vlastný hodnotový systém.
uplatňovať kritické myslenie	formulovať svoj názor a argumentovať	tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín	
formulovať a riešiť problémy	Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	vžiť sa do pocitov a konania inej osoby	regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život
Myslieť tvorivo			

Kompetenčný profil absolventa:

Jazyk a sloh:

Čítanie s porozumením	
I. Zamerat' svoje čítanie podľa potreby.	<ul style="list-style-type: none">• Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.• Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.
II. Pochopiť obsah textu.	<ul style="list-style-type: none">• Vyvodit' explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu.• Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.• Overiť si význam slova.• Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam.• Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti
III. Pochopiť kompozíciu textu.	<ul style="list-style-type: none">• Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.• Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.
IV. Pochopiť gramatickú formu textu.	<ul style="list-style-type: none">• Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.• Určiť syntaktické zloženie viet.• Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.

Písanie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum	<ul style="list-style-type: none">• Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.• Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.
II. Organizovať text z hľadiska kompozície.	<ul style="list-style-type: none">• Zostaviť osnovu, koncept.• Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.• Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu.• Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.

III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.	<ul style="list-style-type: none"> • Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky. • Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.	<ul style="list-style-type: none"> • Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka. • Utvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.
V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	<ul style="list-style-type: none"> • Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov. • Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek. • Vytvoriť graf a tabuľku.
VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov. • Vytvoriť modifikovaný text.
VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.	<ul style="list-style-type: none"> • Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. • Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. • Vytvoriť čistopis. • Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.

Hovorenie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	<ul style="list-style-type: none"> • Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. • Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. • Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie. • Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. • Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. • Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. • Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu. • Rešpektovať jazykové pravidlá.
II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	<ul style="list-style-type: none"> • Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.	<ul style="list-style-type: none"> • Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a

	<p>komunikačných partnerov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rešpektovať jazykové pravidlá
IV. Štylizovať text.	<ul style="list-style-type: none"> • Utvoriť jednoduché vety a súvetia. • Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov. • Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. • Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov. • Rešpektovať jazykové pravidlá.
V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. • Využívať gestikuláciu a mimiku.

Literatúra:

POZNÁVACIE A ČITATELSKÉ KOMPETENCIE	
Zložka - literatúra	<ul style="list-style-type: none"> • Recitovať spamäti prozaické a básnické diela. • Nahlas a plynule čítať umelecký alebo náučný text. • Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. • Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní. • Modulovať hlas podľa zmyslu textu. • Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. • Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. • Usporiadať známe javy do tried. • Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. • Analyzovať umelecký text po stylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. • Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. • Transformovať literárny text. • Vytvoriť krátky umelecký alebo náučný text. • Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici. • Vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: jazyk – 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne
literatúra – 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
sloh – 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Obsahový štandard:

1. časť – jazyk

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	1. Zvuková rovina jazyka a pravopis	11
	2. Významová / lexikálna rovina	15
	3. Tvarová / morfológická rovina	31
	4. Syntaktická / skladobná rovina	6
ZVUKOVÁ ROVINA JAZYKA A PRAVOPIS (11)		
Výkonový štandard		Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">• samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.• správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania.• pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: prestávka, dôraz, interpunkčné znamienka a typ písma (napr. kurzíva, tučné), hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.• samostatne tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.• v texte uplatniť vsuvku, prístavok, oslovenie a použiť správnu interpunkciu.• skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu.• nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôbuje tempo svojho prejavu		hláskoslovie <ul style="list-style-type: none">• abeceda, písmená – malé, veľké, písané, tlačené,• hlásky- delenie hlások : samohlásky/krátke, dlhé/, spoluhlásky/tvrdé, mäkké, znelé, neznelé, zvučné, obojaké, dvojhlásky,• slabiky - slabikotvorné –l,-l',-r,-r', rozdelenie slov na slabiky,• slová,• výslovnosť - výslovnosť slabík de/te/ne/le/di/ti/ni/li , splyvavá / viazaná výslovnosť, výslovnosť a výskyt ä, spodobovanie, prozodický systém reči <ul style="list-style-type: none">• melódia vety (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia),• prestávka,• sila hlasu,• artikulácia, pravopis <ul style="list-style-type: none">• interpunkčné znamienka - bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka, úvodzovky,• diakritické znamienka - dĺžeň, mäkčeň, vokáň,• priama reč, uvádzacia veta,• vybrané slová,

<ul style="list-style-type: none"> poslucháčom. opraviť texty vytvorené spolužiakom s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu. správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk. funkčne využívať tempo reči vo výpovedi. správne vyslovovať domáce a zdomácnené cudzie slová so slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li. 	<ul style="list-style-type: none"> pravidlo o rytmickom krátení, rozdeľovanie predponových slov - slabičné a neslabičné predpony.
--	---

VÝZNAMOVÁ / LEXIKÁLNA ROVINA (15)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť štylistický význam jazykových prostriedkov v texte. v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná. na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overiť si ich v jazykových slovníkoch. určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich vplyv na zmenu lexikálneho významu. v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak. určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo. pozná funkciu jednotlivých jazykových príručiek a vie si vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. 	<p>slovná zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> neutrálne slová, citovo zafarbené (expresívne) slová, slovníky - pravopisný, synonymický, výkladový, cudzích slov, <p>tvorenie slov</p> <ul style="list-style-type: none"> slovotvorný základ, základové slovo, odvodzovanie/odvodené slová, predpona, prípona, skladaním – zložené slová <p>významová rovina</p> <ul style="list-style-type: none"> synonymá, antonymá, viacslovné pomenovania - príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie spisovný jazyk, nárečia

TVAROVÁ / MORFOLOGICKÁ ROVINA (31)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov a uviesť ich príklady. určiť vzory podstatných a prídavných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť. roztriediť podstatné a prídavné mená podľa gramatického rodu. určiť slovné druhy a svoje tvrdenie zdôvodniť. 	<p>podstatné mená</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteristika, rozdelenie podstatných mien: konkrétne - abstraktné, všeobecné - vlastné, životné – neživotné, skloňovanie, gramatické kategórie - rod, číslo, pád: N,G,D,A,L,I, vokatív,

- vysvetliť úlohu slovies v rozprávaní, prídavných a podstatných mien v opise.
- vysvetliť štylistickú funkciu stupňovania prídavných mien a prísloviak v texte.
- vysvetliť štylistickú funkciu zámen a častíc v texte.
- vysvetliť dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu.
- vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov.

- **vzor: m.r. - chlap, hrdina, dub, stroj;**
ž.r. – žena, ulica, dlaň, kosť;
s.r. – mesto, srdce, vysvedčenie,
dievča

prídavné mená

- charakteristika,
- rozdelenie: **akostné, vzťahové, privlastňovacie, druhové,**
- gramatické kategórie: rod, číslo, pád,
- vzor: **pekný, cudzí, matkin, otcov, páví,**
- **stupňovanie**

zámená

- charakteristika,
- **základný tvar,**
- **skloňovanie,**
- delenie zámen: osobné zámená – základné / privlastňovacie

číslovky

- charakteristika,
- **skloňovanie,**
- delenie: základné – radové

slovesá

- charakteristika,
- tykanie / vykanie,
- časovanie,
- gramatické kategórie: osoba, číslo, čas, **spôsob,**
- **zvrtné / nezvrtné slovesá,**
- neurčitok,
- sloveso byť,
- **plnovýznamové/ neplnovýznamové slovesá**

príslovky

- charakteristika,
- **druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny,**
- **stupňovanie prísloviak**

predložky

- charakteristika,
- **väzba s pádom,**
- **vokalizácia**

citoslovcia

--	--

SYNTAKTICKÁ / SKLADOBNÁ ROVINA (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> v jednoduchých vetách určiť hlavné a vedľajšie vetné členy, zdôvodniť ich funkciu. na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet (jednoduchá veta, jednoduché súvetie). samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. správne tvoriť vety so záporom. samostatne tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 	<p>veta</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduchá veta , rozdelenie viet podľa obsahu: oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia, slovosled, dvojčlenná veta – úplná / neúplná <p>hlavné vetné členy</p> <ul style="list-style-type: none"> podmet – vyjadrený/nevyjadrený, prísudok – slovesný / neslovesný / slovesno-menný <p>vetné sklady</p> <ul style="list-style-type: none"> prisudzovací, zhoda

2. časť – sloh

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	1. Informačný slohový postup	9
	2. Rozprávací slohový postup	9
	3. Opisný slohový postup	9
	4. Diskusia	2
	5. Projekt	4

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii. na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané 	<p>INFORMAČNÝ SLOHOVÝ POSTUP (9)</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdrav, oslovenie, privítanie, predstavenie sa, rozlúčenie, prosba,

jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.

- v akomkoľvek texte, ktorý je primeraný veku žiaka, vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.
- na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej, vyvodiť hlavnú myšlienku a pointu.
- obhájiť svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.
- vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov a uviesť ich príklady.
- prerozprávať obsah textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.
- vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.
- rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a vyjadriť ich pri hlasnom čítaní.
- identifikovať znaky vonkajšej kompozície jednotlivých slohových útvarov/žánrov.
- na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vonkajšej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov.
- určiť jednotlivé časti tabuľky, pomenovať ich a objasniť vzťahy medzi nimi.
- identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu.
- na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vnútornej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov.
- navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania.
- na základe analýzy komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner, ktorý zosúladí s témou písania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť.
- urobiť poznámky/konspekt v súlade s logikou východiskového textu.

- poďakovanie,
- ospravedlnenie – ústne / s vysvetlením,
- súhlas/nesúhlas,
- blahoželanie,
- rozhovor,
- začiatok a koniec telefonického rozhovoru,
- tvorba otázok,
- súkromný list,
- adresa, adresa odosielateľa, adresát
- SMS, e-mail,
- pohľadnica,
- vizitka,
- reklama,
- inzerát,
- správa,
- oznámenie,
- plagát,
- pozvánka,
- nadpis,
- nápis,
- **hlavná myšlienka,**
- **téma,**
- odsek,
- kľúčové slová,
- osnova,
- koncept - čistopis,
- poznámky - konspekt,
- umelecký / vecný text.

ROZPRÁVACÍ SLOHOVÝ POSTUP (9)

- jednoduché rozprávanie – ústne / písomne,
- rozprávanie s **využitím priamej reči, v 1. a 3. osobe sg.**,
- členenie textu - úvod, jadro, záver,
- časová postupnosť,
- reprodukcia,
- **vnútorná kompozícia - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie,**
- vonkajšia kompozícia,
- **rozprávanie s prvkami opisu.**

- vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu.
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu.
- z východiskového textu vybrať potrebné údaje a usporiadať ich.
- pripraviť, uskutočniť a zaznamenať interview na zadanú alebo voľnú tému.
- pri tvorbe umeleckého a vecného textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii.
- pri písaní textu zohľadniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov.
- prispôbiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácii a pri tvorbe vlastného textu využíva čo najširšiu slovnú zásobu s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie.
- pri tvorbe textov funkčne využíva bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie.
- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať vhodné informácie, zapísať si ich a využiť vo vlastnom texte.
- zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z iných zdrojov vo svojom texte.
- systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a uplatniť ich vo vlastnom texte.
- vyhľadať informácie v grafoch a tabuľkách a použiť ich vo vlastnom texte.
- zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte a použiť ich v texte.
- z dostupných údajov a informácií vytvoriť graf a tabuľku a použiť ich v texte.
- porovnať a odlíšiť texty z hľadiska slohových útvarov/žánrov.
- samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvaroch pri transformácii z jedného žánru do druhého.
- prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť

OPISNÝ SLOHOVÝ POSTUP (9)

- opis predmetu,
- opis ústne / písomne,
- **druhy opisu – statický / dynamický,**
- opis obrázka,
- opis osoby,
- **opis pracovného postupu**

DISKUSIA (2)

- **gestikulácia,**
- **mimika,**
- **postoj,**
- názor,
- diskusia,
- **argument, dokazovanie,**
- **dôkaz,**
- **protiargument,**
- **dialóg,**
- **cielený rozhovor (interview)**

PROJEKT (4)

jednotlivé chyby a formálne nedostatky textu.

- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá.
- napísať čistopis.
- spoločensky vhodným spôsobom zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť.
- sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky.
- samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.
- samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne a zrozumiteľne.
- samostatne sformulovať súvislý a logicky usporiadaný text na danú tému.
- použiť vhodné jazykové i mimojazykové (mimika, gestikulácia, postoj) prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou.
- v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje.
- v komunikácii vhodne využíva zvukovú stránku prejavu
- pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a dokáže vhodné výrazové prostriedky
- správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli vytvorenému prejavu.
- zhodnotiť prejav spolužiakov z hľadiska obsahu, jazykovej správnosti a spoločenského tónu a reagovať naň spoločensky vhodným spôsobom.
- vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov.
- v danej komunikačnej situácii využívať vhodné jazykové prostriedky s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.
- samostatne utvoriť logicky usporiadaný súvislý text.
- na základe analýzy zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvaru a uplatnenie časovej a logickej postupnosti v ústnom

<ul style="list-style-type: none"> prehovore komunikačného partnera. vytvoriť s ohľadom na komunikačnú situáciu ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu. primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim. 	
--	--

3. časť – literatúra

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	1. Próza	22
	2. Poézia	7
	3. Divadelná hra	4

PRÓZA (22)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov a uviesť ich príklady. na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu prozaického textu. na základe analýzy prerozprávať obsah prozaického textu. určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru a svoje tvrdenie odôvodniť. vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečíta a prezentuje v dramatizovanom čítaní. vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície a uplatnené znaky vonkajšej kompozície. vysvetliť podstatu humoru v anekdote z hľadiska deja, charakteristiky postavy a štýlu. 	<p>základné pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> autor – spisovateľ - poslucháč, čitateľ - divák, kniha, knižnica, časopis, noviny, text, ilustrácia, literárna forma - poézia, próza, literatúra pre deti, náučná literatúra, encyklopédia, dobrodružná literatúra, humor <p>štruktúra diela</p> <ul style="list-style-type: none"> hlavná myšlienka, dej, téma, literárna postava - hlavná, vedľajšia, rozprávač – ja/on forma, vnútorná kompozícia diela - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, vonkajšia kompozícia lit. diela -

<ul style="list-style-type: none"> • nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vie zdôvodniť. • rozpoznať jednotlivé spôsoby rozprávania. • transformovať spôsoby rozprávania – z ja-rozprávania do on-rozprávania a naopak. • analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie. • vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uvedie, čo ho vyvolalo. 	<p>nadpis, odsek, kapitola,</p> <p>štylizácia textu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dialóg, • nonsens <p>literárne žánre</p> <ul style="list-style-type: none"> • komiks, • bájka, • príslovie, • porekadlo, • pranostika, • hádanka, • vyčítanka, • rozprávka – ľudová/autorská, • anekdoty, • báj, • legenda, • povešť/ľudová, autorská, • poviedka
--	--

POÉZIA (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • recitovať básneň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. • vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov a vytvoriť vlastné príklady. • analyzovať básneň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. • určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. • vytvoriť jednoduchý básnický text, v ktorom uplatní striedavý alebo združený rým. • určiť v texte štylistické prostriedky a vysvetliť ich. • vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. 	<p>literárne žánre</p> <ul style="list-style-type: none"> • populárna pieseň, • básneň, • ľudová pieseň, • balada <p>štruktúra diela</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlavná myšlienka, • téma , • nadpis, • verš, • strofa <p>štylizácia textu</p> <ul style="list-style-type: none"> • básnické umelecké prostriedky - prirovnanie, zdrobnenina, personifikácia, epiteton, nonsens <p>metrika</p> <ul style="list-style-type: none"> • rým – združený, striedavý, • rytmus; • refrén, • viazaná umelecká reč

DÍVADELNÁ HRA (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže:	základné pojmy

<ul style="list-style-type: none"> • plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov a uviesť ich príklady. • na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu dramatického textu. • na základe analýzy prerozprávať obsah dramatického textu. • výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. • určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru a zdôvodniť svoje stanovisko. • vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie dokáže podložiť argumentmi. • transformovať dramatický literárny text na prozaický. • vytvoriť krátky dramatický text. • analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie. • vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uvedie, čo ho vyvolalo. 	<ul style="list-style-type: none"> • herec, • režisér, • scenárista, • scenár, • dramaturg, • divadelná hra, • rozhlas, • televízia, • film, • bábkové divadlo - druhy bábkového divadla/maňuškové, bábkové, javajkové/, • bábka <p><u>literárne žánre</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • televízna rozprávka, • filmová rozprávka • rozhlasová rozprávka <p><u>štruktúra diela</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dej, • literárna postava, <p><u>štylizácia textu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dialóg
---	--

V. Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Metódy a formy všeobecne:

- Motivačné metódy ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela alebo inej pomôcky).

- Expozičné metódy - *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností), *aktívne počúvanie*, *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (názorná ukážka), *pozorovanie* (cielené vnímanie objektov a procesov).

- Problémové metódy - (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení), *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu požadovaného textu a jeho vizuálnej stránky).

- Aktivizujúce metódy - *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia danej problematiky), *situčná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne*

vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *kompozícia* (vypracovanie slohových prác).

- Fixačné metódy - *metódy opakovania a precvičovania* (ústne a písomné opakovanie, domáce úlohy a pod.).

Metódy a formy v jednotlivých častiach predmetu:

1. časť - jazyk

- Argumentačná metóda (výber hodín zameraných na výklad teórie a nových vedomostí)
- skupinové, individuálne vyučovanie, práca v dvojiciach (pri praktickom precvičovaní jednotlivých gramatických vedomostí a tém)
- spoločenská komunikácia – dialógy, samostatné prejavy (vybrané časti z tematického celku zvuková stránka jazyka, významová rovina)
- hravé formy výučby (uplatnené vo výbere hodín zameraných na opakovanie tematického celku, ich využitie bude podmienené povahou cieľovej skupiny žiakov)
- čítanie s porozumením – (pri práci s jednoduchými textami, plagátmi, tabuľky, zadania jednotlivých gramatických úloh...)
- písomný prejav – (precvičovanie pravopisu)
- porovnávanie a hodnotenie (pri porovnávaní jednotlivých gramatických odchýlok najmä v tvarosloví)
- Kooperatívne gramatické cvičenia

2. časť – sloh

- Tvorba vlastných textov (vybrané vyučovacie jednotky)
- argumentačná metóda (výber hodín zameraných na výklad teórie a nových vedomostí)
- skupinové, individuálne vyučovanie, práca v dvojiciach (pri praktickom precvičovaní jednotlivých slohových postupov)
- spoločenská komunikácia – dialógy, samostatné prejavy (vybrané časti z tematického celku informačný slohový postup – bežná komunikácia)
- hravé formy výučby (uplatnené vo výbere hodín zameraných na opakovanie tematického celku, ich využitie bude podmienené povahou cieľovej skupiny žiakov)
- čítanie s porozumením – (pri práci s jednoduchými textami, plagátmi, tabuľky...)
- jednoduchý písomný prejav – (pozvanie, pohľadnica, rozprávanie, opis)
- porovnávanie textov a ich hodnotenie (pri porovnávaní jednotlivých slohových postupov a útvarov)

3. časť - literatúra

- Práca s umeleckým textom (vybrané ukážky textov na hodinách literatúry, pokiaľ nie je text k danej téme v učebnici literatúry)
- Práca s literárnymi ukážkami (výber vhodných ukážok z učebnice literatúry – ak spĺňajú požiadavky témy vyučovacieho procesu)
- Skupinová práca (pri tvorbe vlastných textov – literatúra – výber vyučovacích hodín so zameraním na tematické celky: *krátke formy ľudovej slovesnosti, krátka próza, báseň, divadelná hra.*)
- Tvorba skupinových „projektov“ (vid' skupinová práca)
- Interpretácia diel, analýzy (pri práci s ukážkami na vybraných hodinách literatúry)
- Komunikácia, debata, diskusia
- IKT – PowerPoint (využitie dostupných materiálov na vybraných hodinách)

- Dramatizácia (výber vyučovacích hodín so zameraním na tematický celok: *divadelná hra*)
- Prezentácia projektov (výber vyučovacích hodín so zameraním na skupinovú prácu)
- Filmová produkcia (literatúra – zhrnutie tematického celku *filmová hra*)

VI. Učebné zdroje a pomôcky

1. časť – jazyk

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 5. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2003.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk – zbierka úloh a cvičení pre 5.ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2003.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 6. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2004.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk – zbierka úloh a cvičení pre 6.ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2004.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 7. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2005.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk – zbierka úloh a cvičení pre 7.ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2005.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 8. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2006.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk – zbierka úloh a cvičení pre 8.ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2006.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 9. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2007.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; KESSELOVÁ, Jana: Slovenský jazyk pre 6. Ročník základných škôl. Prvé vydanie. Bratislava: SPN, 2009.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; BALÁŽIKOVÁ, Katarína: Slovenský jazyk I pre gymnáziá s osemročným štúdiom. Prvé vydanie. Bratislava: OG – POĽANA, 2001.

OLOŠTIAK, Martin; OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Slovenský jazyk v kočke pre základné školy a nižšie ročníky viacročných gymnázií. Prvé vydanie. Bratislava: Fragment, 2008.

SVOBODOVÁ, Margita: Diktáty zo slovenčiny pre 5. a 6. Ročník ZŠ. 6. upravené vydanie. Bratislava: Mgr. Margita Svobodová, 2000.

LUKAČKOVÁ, Renáta; SOLČANSKÁ, Beata: Budem vedieť pravopis. Didaktis, 1998.

HEVIER, Daniel: Heviho diktátor

HEVIER, Daniel: Heviho škola tvorivosti. Prvé vydanie. Bratislava: Perfekt, 2008.

BENKOVÁ, Jozefína; RÝZKOVÁ, Anna: Cvičenia zo slovenského jazyka pre gymnáziá s osemročným štúdiom 1. Prvé vydanie. Bratislava: MEDIA TRADE - SPN, 2002.

PATÁKOVÁ, Marta: Cvičenia zo slovenského jazyka pre gymnáziá s osemročným štúdiom 2 - skladba. Prvé vydanie. Bratislava: MEDIA TRADE - SPN, 2002.

RÝZKOVÁ, Anna: Cvičenia zo slovenského jazyka pre gymnáziá s osemročným štúdiom 3 - tvaroslovie. Prvé vydanie. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2003.

RÝZKOVÁ, Anna: Cvičenia zo slovenského jazyka pre gymnáziá s osemročným štúdiom 4 – náuka o slove. Prvé vydanie. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2004.

Krátky slovník SJ
Synonymický slovník
Pravidlá slovenského pravopisu
Frazeologický slovník
Školský slovník spisovnej slovenčiny
Homonymický slovník
Paronymický slovník
Morfematický slovník
Okazionalizmy v hovorovej slovenčine

Teória motivácie v lexikálnej zásobe, Náuka Prešov
Lexikálna sémantika a derivatológia, Náuka Prešov
Život so slovtvorbou a lexikológiou, náuka Prešov

Slovné druhy – Stiefel – Eurocard
Závesná mapa – Slovné druhy I., II.
Slovenský jazyk – sada máp
Závesná mapa – Skladba jednoduchej vety
Závesná mapa – Hlásoky a rozličné znamienka
Slovenský jazyk – Skladba jednoduchej vety

DVD – Význam slovenčiny, Jazyk a folklór
DVD – Banka mojich slov, Prečo mám rád slovenčinu, Učítelia o slovenčine
DVD – Nárečia, Každý sme učiteľom slovenčiny

Výukový program – Animovaný SJ
Výukový program – Zvukové diktáty

2. časť – sloh

IHNÁTKOVÁ, Natália: Komunikácia a sloh pre 1. Až 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Prvé vydanie. Bratislava: OG – POLANA, 2002.

CESNAKOVÁ, Eva; HÚSKOVÁ, Alexandra: Cvičenia zo slovenského jazyka pre gymnáziá s osemročným štúdiom 5 – komunikácia a sloh. Prvé vydanie. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2004.

HEVIER, Daniel: Heviho škola tvorivosti. Prvé vydanie. Bratislava: Perfekt, 2008.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 5. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2003.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 6. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2004.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk – zbierka úloh a cvičení pre 6. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2004.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 7. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2005.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk – zbierka úloh a cvičení pre 7.ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2005.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 8. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2006.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk – zbierka úloh a cvičení pre 8.ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2006.

KRAJČOVIČOVÁ, Jarmila; CALTÍKOVÁ, Milada: Slovenský jazyk pre 9. ročník ZŠ. Prvé vydanie. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2007.

OLOŠTIAK, Martin; OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Slovenský jazyk v kocke pre základné školy a nižšie ročníky viacročných gymnázií. Prvé vydanie. Bratislava: Fragment, 2008.

FINDRA: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Osveta

HOLIČ: Rétorika. Enigma

Základy praktickej rétoriky, Náuka Prešov

Závesná mapa – Funkčné jazykové štýly

Závesná mapa – Slohové postupy

DVD – Banka mojich slov, Prečo mám rád slovenčinu

DVD – Komunikácia

DVD – Myšlienky sú riekami slov, Vieme rozprávať?

3. časť – literatúra

PETRÍKOVÁ, Daniela a spol.: Literárna výchova pre 5. ročník základných škôl. Prvé vydanie. Bratislava: LITERA, 1997.

PETRÍKOVÁ, Daniela a spol.: Literárna výchova pre 6. ročník základných škôl. Druhé vydanie. Bratislava: OG – POĽANA, 2000.

PETRÍKOVÁ, Daniela a spol.: Literárna výchova pre 7. ročník základných škôl. Druhé vydanie. Bratislava: OG – POĽANA, 2000.

OBERT, Viliam: Literárna výchova pre 1. a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom – zbierka cvičení. Prvé vydanie. Bratislava: OG – POĽANA, 2005.

HEVIER, Daniel: Heviho škola tvorivosti. Prvé vydanie. Bratislava: Perfekt, 2008.

ZÁTURECKÝ: Slovenské príslovia, porekadlá, pranostiky a hádanky

ŠTRAUS: Princíp hry v slovenskej poézii

ŠTRAUS: Základy slovenskej verzológie

ŠTRAUS: Slovník poetiky

PAVLOVIČ: Lov slov

Kol. autorov: Hviezdoslav v interpretáciach

VALČEK: Slovník literárnej teórie

Kontúry slovenskej lit. pre deti a mládež, Náuka Prešov

CD nosiče s nahrávkami detských populárnych piesní

Filmy

DVD – Rozprávky, P.O.Hviezdoslav

DVD – Krása recitácie

DVD – Hory a krásy Slovenska v slovenčine, Tvorivé písanie

EZOP: Bájky

Staré grécke báje a povesti

HEVIER: Odlet papierových lastovičiek

DUŠEK, D.: Pištáčík

JOBUS, B.: Láskavé rozprávky

HEVIER: Futbal s papučou

VII. Hodnotenie predmetu

Predmet je klasifikovaný známku, hodnotený váhovým systémom.

Počet známok za polrok: minimálne 6

(2x diktát, 2x známka z jazykového učiva – skúšanie formou testov, 1x známka z literárneho učiva, 1x kontrolná slohová práca + priebežne /test, skúšanie, aktivity, problémové úlohy.../)

• Váhy známok:

Váha 1

- „motivačné známky“ – za báseň, dobre vypracovanú DÚ, za samostatnú prácu na hodine /čítanka, krátka esej - úvaha, vynikajúci referát, cvičná slohová práca, práca s problémovou úlohou, päťminútovka apod./
- ústna odpoveď

Váha 2

- diktát /2x za polrok, rozsah 61 – 70 plnovýznamových slov /

Zameranie diktátov:

- 1.- opakovanie učiva zo základnej školy
2. - prídavné mená
3. - slovesné spôsoby
4. - záverečné opakovanie učiva z 1. ročníka

- kontrolná slohová práca (1x za polrok)

1. - rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
2. - statický opis

- testy (opakovanie tematických celkov)

• Hodnotenie kontrolných diktátov:

- 0 – 1 chyba = 1
- 2 – 3 chyby = 2
- 4 – 7 chýb = 3
- 8 – 10 chýb = 4
- 11 – viac chýb = 5

• Hodnotenie kontrolnej slohovej práce:

1. Vonkajšia forma (max. 4 body)

Celková úprava

Čitateľnosť - zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržanie diakritických znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k jeho zámene za iné písmeno.

Zreteľné grafické členenie odsekov - na začiatku každého odseku treba začať písať asi 1,5 – 2 cm od začiatku daného riadka.

Prepísanie práce z konceptu do čistopisu - práca musí byť za daný časový limit kompletne prepísaná z konceptu do čistopisu; v inom prípade sa nemôže prideliť maximálny počet bodov za vonkajšiu formu. Pre potreby hodnotenia vnútornej formy a celkového dojmu sa však pokračuje v hodnotení práce v koncepte na tom mieste, kde sa končí neúplný čistopis.

Čistota textu - bez škrtenia. V čistopise žiaci nemajú škrtať, v nevyhnutnom prípade majú dať chybné napísané slovo do okrúhlych zátvoriek a prečiarknuť ho vodorovnou čiarou.

Dodržiavanie okrajov - vnútorných aj vonkajších; v prípade potreby slová na konci riadkov rozdeľovať.

Dodržanie predpísaného rozsahu - ak žiaci napíšu menej alebo viac ako je predpísaný rozsah, t. j. zákonite nezískajú maximálny počet bodov za vonkajšiu formu.

2. Vnútorňá forma (max. 20 bodov)

Obsah (max. 4 body)

Dodržanie témy - práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, v názve.

Myšlienkové vyústenie - zakončenie práce, záver. Rozprávanie – príbeh s pointou.

Úvaha – primeranosť vyjadrovania sa veku žiakov. Výklad – vysvetlenie problému.

Kompozícia (max. 4 body)

Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu - dodržanie žánrovej formy.

Vnútorňá stavba, členenie textu - členenie textu do myšlienkových celkov – odsekov, vyváženosť jednotlivých častí. Rozprávanie – zápletká, zauzl'ovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver; časový sled; pásmo rozprávača, pásmo postáv.

Nadväznosť a logickosť textu - úvaha – citáty, umelecké prostriedky, vlastné myšlienky a hodnotenie problému. Výklad – vyváženosť argumentácie a sprievodných vysvetlení.

Jazyk (max. 4 body)

Správne využitie slovných druhov - slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner.

Morfologická správnosť jazykových prostriedkov - správne väzby slovies, správne pádové koncovky a pod.

Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov - správne postavenia prívlastkov, slovosled a pod.

Rôznorodosť, variabilnosť - rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov.

Šírka slovnej zásoby. Rozprávanie – použitie častíc, citoslovieč. Úvaha – umelecké prostriedky.

Výklad – vedeckosť jazyka, pravdivosť uvedených faktov. Opis – primeranosť jazyka – prirovnania, neutrálnosť.

Pravopis (max. 4 body)

4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 bodov	17 a viac chýb

Štýl (max. 4 body)

Správna štylizácia viet - zrozumiteľnosť textu ako celku.

Tvorivosť - tvorivá lexika.

Pútavosť - Podanie zaujímavou, nezvyčajnou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť.

Celkový dojem (max. 4 body)

Celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní

Práca by nemala obsahovať - nelogické názory, protispoločenské postoje, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Stupnica hodnotenia slohových prác:

28 – 26b = 1

25 – 21b = 2

20 – 14b = 3

13 – 9 b = 4

8 – 0

Stupnica hodnotenia testov a písomných prác SJL:

100% - 90% = 1

89% - 75% = 2

74% - 50% = 3

49% - 30% = 4

29% - 0% = 5

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chválitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta: - priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
- 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	Anglický jazyk - príme - prvý cudzí jazyk - úroveň A2
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie anglického ako 1. cudzieho jazyka.

Požiadavky pre vzdelávanie v **anglickom jazyku (1. cudzí jazyk)** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v anglickom jazyku ako druhý cudzí jazyk smeruje k dosiahnutiu úrovne **A2** pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Cieľom vzdelávania a anglickom jazyku v príme je dosiahnuť **úroveň A2** podľa SERR pre jazyky. Preto vyučovacie procesy sa budú organizovať tak, aby vzdelávanie v tomto predmete smerovalo k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov, t. j. :

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu;
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových zručností.

Žiak si na **úrovni A2** osvojuje a ďalej rozvíja *všeobecné kompetencie* tak, aby dokázal:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať ich pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- udržať pozornosť pri prijímaní informácií;
- pochopiť zámer zadanej úlohy;
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru;
- základné vetné modely a komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a skupín niekoľkých slov a výrazov;
- obmedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení, ktoré sa týkajú predvídateľných základných jazykových situácií;
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si dokázal poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém;
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa systematicky dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách;
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.;
- udržať a rozvinúť spoločenskú konverzáciu prostredníctvom najjednoduchších bežných výrazov.

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- usporiadať vety v takom poradí, aby vytvorili koherentný jazykový celok (tematická organizácia, logické usporiadanie slov, príčina/následok);
- využívať základné funkcie jazyka s cieľom poskytnúť a vyhľadať faktografické informácie, vyjadriť a zisťovať postoje, vyjadriť presvedčenie, nadviazať kontakt s ľuďmi;
- používať jednoduché spôsoby na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru;
- používať najčastejšie sa vyskytujúce spojovacie výrazy na prepojenie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

IV. Výkonový štandard – komunikačné a jazykové činnosti

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná;
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života;
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach;
- identifikovať tému vypočutej diskusie;
- porozumieť základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe;
- rozumieť jednoduchým pokynom informatívneho charakteru;
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu;
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach;
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty;
- porozumieť jednoduchým osobným listom;
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy;
- vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie;
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov;
- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov;
- napísať jednoduché osobné listy;
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie;
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci;
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi;

- jednoducho opísať aspekty všedného dňa – miesto, škola, rodina, záujmy.

Ústny prejav - výkonový štandard

Ústny prejav - dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy;
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny;
- identifikovať hlavnú tému diskusie, ak je reč pomalá a jasná;
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy;
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení;
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia a reagovať na ne;
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie;
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav - monológ

Žiak počas štúdia dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto;
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok;
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

Kompetencie a funkcie jazyka

V rámci nižšieho stredného vzdelávania sa v anglickom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň A2

Prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úroveň A2

Žiak na úrovni A2 dokáže:

KOMPETENCIE	FUNKCIE
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Protestovať Vyjadriť stupne istoty
5. Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť

7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postávať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Sľúbiť
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Ospravedlniť (sa)
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/ niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoho Pripomenúť niekomu niečo Blahoželať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať
18. Korešpondovať	Začať list Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

V. Obsahový štandard

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia.

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
PRÍMA	Rodina a spoločnosť	3
	Náš dom	4
	Človek na cestách	12
	Človek a príroda	10
	Voľný čas a záľuby	4
	Výživa a zdravie	13
	Uprostred multikultúrnej spoločnosti	4
	Šport nám, my športu	3
	Kultúra a umenie	5
	Krajina, ktorej jazyk sa učím	5
	Slovensko	3

Rodina a spoločnosť (3)

Obsahový štandard

- Osobné údaje
- Vzťahy medzi v rodine
- Vzťahy medzi ľuďmi

Náš dom (4)

Obsahový štandard

- Môj dom, byt
- Zariadenie bytu
- Domov a jeho okolie

Človek na cestách (12)

Obsahový štandard

- Dopravné prostriedky
- Osobná doprava
- Príprava na cestu a cestovanie
- Turistika a cestovný

Človek a príroda (10)

Obsahový štandard

- Zvieratá a fauna
- Počasie
- Klíma

Voľný čas a záľuby (4)

Obsahový štandard

- Záľuby
- Literatúra, divadlo a film
- Rozhlas, televízia a internet

Výživa a zdravie (13)

Obsahový štandard

- Mäso a mäsové výrobky
- Zelenina a ovocie
- Nápoje
- Mliečne výrobky
- Cestoviny a múčne výrobky
- Stravovacie návyky
- Príprava jedál
- Kultúra stolovania
- Zdravá výživa

Uprostred multikultúrnej spoločnosti (4)

Obsahový štandard

- Rodinné sviatky
- Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Šport nám, my športu (3)

Obsahový štandard

- Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
- Športové disciplíny

Kultúra a umenie (5)

Obsahový štandard

- Druhy umenia
- Kultúra a jej formy

Krajina, ktorej jazyk sa učím (5)

Obsahový štandard

- Geografické údaje
- História
- Turistické miesta a kultúrne pamiatky
- O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Slovensko (3)

Obsahový štandard

- Geografické údaje
- História
- Turistické miesta a kultúrne pamiatky
- Zvyky a tradície

Jazyková dimenzia (64 vyučovacích hodín)

Morfológia

Podstatné mená

- vlastné a všeobecné podstatné mená
- určenosť- členy: určitý a neurčitý
- životné a neživotné podstatné mená
- jednotné a množné číslo – pravidelné/ nepravidelné
- počítateľné a nepočítateľné

Prídavné mená - stupňovanie (komparatív, superlatív)

Zámená

- osobné
- privlastňovacie
- ukazovacie

Číslovky (základné, radové)

Slovesá

- plnovýznamové slovesá be, have
- pomocné sloveso do, did
- modálne slovesá – can, must, have to, shall
- slovesné časy - prítomný čas jednoduchý, prítomný čas priebehový, minulý čas jednoduchý, väzba going to

Predložky- jednoduché

Príslovky

- príslovky miesta, spôsobu, času
- frekvenčné

Syntax

- Slovosled vo vetách
- oznamovacie vety
- opytovacie vety: zisťovacie, doplňovacie
- rozkazovacie vety
- jednoduché vety
- súvetia
- zhoda podmetu a prísudku

VI. Diskurzna dimenzia (Metódy a formy práce)

- skupinové, individuálne vyučovanie, práca vo dvojiciach,
- jednoduchá spoločenská komunikácia – dialógy, samostatné prejavy
- hry, piesne, riekanky, básničky - hravé formy výučby
- posluchové cvičenia
- čítanie s porozumením – jednoduché texty, plagáty, pohľadnice
- jednoduchý písomný prejav – pohľadnica, opis
- samoštúdium a samohodnotenie

A/ Motivačné metódy:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

B/ Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

C/ Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

D/ Klasické didakticko-diagnostické: ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VII. Učebné zdroje

Project 2

Prekladové slovníky, výkladové slovníky

Časopisy

Gramatické príručky

Internet

VIII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/ 2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Hodinová dotácia - 4 hodiny týždenne

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia - 4 hodiny týždenne

Kritériá hodnotenia:

- dbať na informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenia
- dbať na pravidelnosť v hodnotení
- kombinovať hodnotenie známku so slovným hodnotením
- rešpektovať individuálne osobitosti žiaka

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov získavať týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostikovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu žiaka

- rôznymi druhmi skúšok (ústne, písomné)
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

SYSTÉM VÁŽENÉHO PRIEMERU

V jednom klasifikačnom období žiak získa minimálne 5 známok:

2 známky zo slovnnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1 alebo 2-podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede - konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – (váha 1 alebo 2 podľa náročnosti)

1 známka zo súhrnného testu/slohového útvaru (váha 2)

1 známka z gramatického testu (váha 1 alebo 2-podľa náročnosti)

Počas klasifikačného obdobia by mal žiak získať známku z jedného slohového útvaru – platí pre 1.-4. ročník 4. roč. gymnázia a pre kvintu-oktávu 8. roč. gymnázia.* V ročníkoch prímea-kvarta – v kompetencii vyučujúceho.

*(Vzhl'adom na TVVP, však môže dôjsť k posunu termínov písania slohových prác, záväzné však je, aby žiaci zvládli dva slohové útvary počas jedného školského roka).

V druhom klasifikačnom období 4. ročníka a Oktávy žiak získa minimálne 4 známky:

1 známka zo slovnnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1 alebo 2 - podľa náročnosti)

1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – váha 1 alebo 2 podľa náročnosti)

1 známka zo súhrnného testu / slohového útvaru (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1 alebo 2 podľa náročnosti)

BODOVÝ SYSTÉM

V klasifikačnom období žiak získa minimálne 5 známok:

2 známky zo slovnnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (10-20 bodov-podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – 10-20 bodov)

1 známka zo súhrnného testu /slohového útvaru (20 bodov)

1 známka z gramatického testu (10-20 bodov-podľa náročnosti)

Počas klasifikačného obdobia by mal žiak získať známku z jedného slohového útvaru – platí pre 1.-4. ročník 4. roč. gymnázia a pre kvintu-oktávu 8. roč. gymnázia.* V ročníkoch prímea -kvarta v kompetencii vyučujúceho.

*(Vzhl'adom na TVVP, však môže dôjsť k posunu termínov písania slohových prác, záväzné však je, aby žiaci zvládli dva slohové útvary počas jedného školského roka).

V druhom klasifikačnom období 4. ročníka a Oktávy žiak získa minimálne 4 známky:

1 známka zo slovnnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (10-20 bodov podľa náročnosti)

1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – 10-20 bodov)

1 známka z veľkého testu /zhrnutie učiva/ (20 bodov)

1 známka z gramatického priebežného testu (10-20 bodov)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň B1-B2 /podľa ročníka/

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu

- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chválitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta: - priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
 - priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
 - 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Pri výslednej klasifikácii treba však zohľadniť aj systematickú a sústavnú pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Nemecký jazyk Prima A1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie nemeckého jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Na vyučovanie **nemeckého jazyka ako 2. cudzieho jazyka** podľa štátneho vzdelávacieho programu je určená **dvoj** hodinová dotácia.

Požiadavky pre vzdelávanie v **nemeckom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v nemeckom jazyku ako druhý cudzí jazyk smeruje k dosiahnutiu úrovne **B1** pre absolventa a podobne v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby komunikačný zámer sa realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci:

- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v ich vlastnej krajine;
- si dokázali vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkujú im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si nemeckého jazyka;

- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja; udržať pozornosť pri prijímaní informácií;
- pochopiť zámer zadanej úlohy;
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa nemeckým jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazyková kompetencia

Žiak dokáže používať:

- iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené slovné spojenia
- vyhláskať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje

Sociolingválna kompetencia

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa

Pragmatická kompetencia

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „ a alebo „ potom „,

- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu

IV. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi
- porozumieť každodenným výrazom, týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb.

2. Čítanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch
- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiáloch a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými, orientačnými pokynmi.

3. Písomný prejav

Žiak počas štúdia dokáže :

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom , kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení

- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie.

Ústny prejav – monológ

Žiak počas štúdia dokáže :

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach
- opísať seba, čo robí, kde žije.

V. Kompetencie a funkcie jazyka

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Výkonový štandard:

Žiak vie:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu

<p>8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</p>	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</p>
<p>9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</p>	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu</p>
<p>11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</p>	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
<p>12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností</p>	<p>Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať</p>
<p>13. Reagovať na príbeh alebo udalosť</p>	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo Vyjadriť nezáujem</p>
<p>14. Ponúknuť a reagovať na ponuku</p>	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
<p>15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti</p>	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodať odvahu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie</p>
<p>17. Reagovať pri prvom stretnutí</p>	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok</p>
<p>19. Telefonovať</p>	<p>Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor</p>

<p>24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené</p>	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradit' zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</p>
---	--

VI. Obsah vzdelávania

Ročník: Prima – Nemecký jazyk v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
PRIMA	Rodina a spoločnosť	14
	Človek a príroda	8
	Výživa a zdravie	8
	Uprostred multikultúrnej spoločnosti	7
	Krajiny, mestá a miesta	7
	Náš domov	8
	Jazykové prostriedky	14

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočít' si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Vnímať a prejavovať svoje city
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Ponúknuť a reagovať na ponuku
- Reagovať pri prvom stretnutí

Rodina a spoločnosť (14)

Obsahový štandard

- životopis (osobné údaje: meno, rodina, vek, vzťahy v rodine, vzťahy medzi ľuďmi)
- členovia rodiny

Človek a príroda (8)

Obsahový štandard

- domáce zvieratá,
- počasie, klíma

Výživa a zdravie (8)

Obsahový štandard

- stravovacie návyky počas dňa (raňajky, obed večera),
- jedlá a nápoje (zelenina a ovocie, múčne jedlá, mliečne výrobky...),

Uprostred multikultúrnej spoločnosť (7)

Obsahový štandard

- cudzie jazyky

Krajiny, mestá a miesta (7)

Obsahový štandard

- krajiny a svetadiely,
- moja krajina a moje mesto

Náš domov (8)

Obsahový štandard

- môj dom /byť,
- zariadenie bytu,
- domov a jeho okolie,
- bývanie v meste a na dedine

Jazykové prostriedky (3)

Obsahový štandard

Morfológia

Podstatné mená

- skloňovanie podstat. mien v N, A – po člene určitom a neurčitom,
- tvorenie množného čísla,

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

Zámená

- používanie opytovacích zámen (wer, wie, welche, was, wo, wohin, wie viel, wann, um wie viel),

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

Číslovky

- tvary základných čísloviek od 0 - 1 000 000,

Jazykové prostriedky (3)

Obsahový štandard
Slovesá
<ul style="list-style-type: none"> Časovanie pravidelných a nepravidelných sloviess v jednotnom a množnom čísle (nehmen, sehen, fahren, essen ...),

Jazykové prostriedky (1)
Obsahový štandard
Príslovky
<ul style="list-style-type: none"> príslovky času: časti dňa (montags, dienstags, ... , morgens, mittags, nachmittags, am Morgen, am Nachmittag, ... ,)

Jazykové prostriedky (2)
Obsahový štandard
Syntax
<ul style="list-style-type: none"> slovosled v opytovacej vete, slovosled v oznamovacej vete – priamy, nepriamy, vyjadrenie záporu: nein, nicht, kein,

Jazykové prostriedky (1)
Obsahový štandard
Lexikológia
<ul style="list-style-type: none"> wie spät ist es / wie alt bist du ...

VII. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VIII. Učebné zdroje

Wir 1 (Modul 1 – Modul 2)
Prekladové slovníky
Aktivity podľa SERR pre A1
CD, DVD, video a audio nahrávky
IKT
Európske jazykové portfólio

IX. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia - 2 hodiny týždenne

V jednom klasifikačnom období žiak získa **minimálne 5 známok**:

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, simulácia, opis obrázkov, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z diktátu, projektu, resp. inej aktivity (váha 1, 2 podľa náročnosti)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň A2

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Základom pre klasifikáciu bude žiakov dosiahnutý počet bodov z maximálneho počtu bodov jednotlivých hodnotených prác a odpovedí, prevedený na percentá a následne na známku podľa nasledujúcej **klasifikačnej stupnice**:

100% – 90 % = výborný

89% - 75% = chválitebný

74% - 50% = dobrý

49% - 30% = dostatočný

29% - 0% = nedostatočný

$VZ = \underline{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}$

súčet hodnôt váh

⇒ počítame na 2 desatinné miesta: - priemer do 0,50 zaokrúhľujeme nadol

- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor

Pri výslednej klasifikácii sa zohľadňuje aj systematická a sústavná pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Ruský jazyk	A2
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia	

I. Charakteristika predmetu

Ruský jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v ruskom jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie ruského jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Na vyučovanie **ruského jazyka ako 2. cudzieho jazyka** podľa štátneho vzdelávacieho programu je určená dvojhodinová dotácia.

Požiadavky pre vzdelávanie vo **ruskom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie vo ruskom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne **B 1** pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne B2

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A2 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa ho bezprostredne týkajú (napríklad najzákladnejšie informácie o sebe, o rodine, nakupovaní, miestnom zemepise a o zamestnaní). Dokáže komunikovať v jednoduchých a rutinných úlohách vyžadujúcich si jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych a bežných záležitostiach. Dokáže jednoduchými slovami opísať svoje rodinné zázemie, bezprostredné okolie a záležitosti v oblastiach nevyhnutných potrieb.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby komunikačný zámer sa realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci:

- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v ich vlastnej krajine;
- dokázali si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkujú im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak na úrovni A2 dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si ruského jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa ruským jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazyková kompetencia

Žiak dokáže používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru;
- základné vetné modely a komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a skupín niekoľkých slov a výrazov;
- obmedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení, ktoré sa týkajú predvídateľných základných jazykových situácií;
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si dokázal poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém;

- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa systematicky dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť

Sociolingválna kompetencia

Žiak dokáže:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách;
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napríklad výmena informácií, žiadosť, vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.
- udržať a rozvinúť spoločenskú konverzáciu prostredníctvom bežných výrazov

Pragmatická kompetencia

Žiak dokáže:

- usporiadať vety v takom poradí, aby vytvorili koherentný jazykový celok (tematická organizácia, logické usporiadanie slov, príčina/následok);
- využívať základné funkcie jazyka s cieľom poskytnúť a vyhľadať faktografické informácie, vyjadriť a zísťovať postoj, vyjadriť presvedčenie, nadviazať kontakt s ľuďmi;
- používať jednoduché spôsoby na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru;
- používať najčastejšie sa vyskytujúce spojovacie výrazy na prepojenie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu logickom časovom slede

IV. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná;
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života;
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach
- identifikovať tému vypočutej diskusie
- porozumieť základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe
- rozumieť jednoduchým pokynom informatívneho charakteru;
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú

2. Čítanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu;
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach;
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty;

- porozumieť jednoduchým osobným listom;
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy;
- vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie;
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov

3. Písomný prejav

Žiak počas štúdia dokáže:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov;
- napísať jednoduché osobné listy;
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa – miesto, škola, rodina, záujmy

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy;
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny;
- identifikovať hlavnú tému diskusie, ak je reč pomalá a jasná;
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy;
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení;
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia a reagovať na ne;
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie;
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť

Ústny prejav – monológ

Žiak počas štúdia dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto;
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok;
- podať krátky jednoduchý opis udalostí, činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti

V. Predmetové kompetencie

Sú vyjadrené **v spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť. Prehľad kompetencií a funkcií jazyka.

Spôsobilosti	Funkcie
--------------	---------

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, pošťožovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť

	<p>Zakázat Vzopriet' sa proti zakazu/Spochybnit' zakaz Vyhrázat' sa Sľúbit'</p>
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	<p>Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietať obvinenie Vyčítať</p>
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo Vyjadriť nezáujem</p>
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodat' odvalu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie</p>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať</p>
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť nieкого Predstaviť sa Reagovať na predstavenie nieкого Privítať Predniesť prípitok</p>
18. Korešpondovať	<p>Korešpondovať Začať list Ukončiť list</p>
19. Telefonovať	<p>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<p>Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní</p>

	ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradit' zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Zčať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

VI. Obsah vzdelávania

Ročník: štvrtý – v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Štvrtý	Obchod a služby	6
	Človek na cestách	6
	Výživa a zdravie	6
	Odievanie a móda	7
	Človek a príroda	4
	Šport nám, my športu	5
	Krajiny, mestá a miesta	7
	Multikultúrna spoločnosť	2
	Slovensko	5
	Jazykové prostriedky	18

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočúť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor
- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Vnímať a prejavovať svoje city
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne.
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
- Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Ponúknuť a reagovať na ponuku
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Korešpondovať
- Telefonovať
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené
- Prerozprávať prečítaný text.

Obchod a služby (6)

Obsahový štandard

- Názvy obchodov
- Čo si v tomto obchode môžem kúpiť
- Aké služby tu ponúkajú?
- Práca s textom
- Opis obrázkov
- Dialógy - nakupujeme

Človek na cestách (6)

Obsahový štandard

- Na stanici
- Cestovný poriadok
- Práca s textom Metro
- Projekt Moskovské metro

Výživa a zdravie (6)

Obsahový štandard

- V reštaurácii
- Čo používame pri stolovaní – riad, príbor a jeho súčasti
- Opis obrázkov
- Práca s textom Tak to nie je

Odievanie a móda (7)

Obsahový štandard

- Čo si obliekame - názvy oblečenia
- Práca s obrázkami – opis, čo si kto oblieka
- Rozhovory o móde
- Projekt Čo si oblečiem....

Človek a príroda (4)

Obsahový štandard

- Ročné obdobia
- Svetové strany
- Práca s mapou Slovenska - kde sa to mesto nachádza?
- Práca s textom Celý rok
- hádanky

Šport nám, my športu (5)

Obsahový štandard

- druhy športu
- opis obrázku – aký je to šport
- práca s textom
- pieseň o rozcvičke
- projekt Ako môžeme športovať v zime a ako v lete

Krajiny, mestá a miesta (7)

Obsahový štandard

- na návšteve v dedine
- čo sa nachádza v dedine
- ideme na návštevu
- sme na návšteve
- práca s obrázkami

Multikultúrna spoločnosť(2)

Obsahový štandard

- ruské príslovia, hádanky, žarty, piesne

Slovensko (5)

Obsahový štandard

- netradičná hodina zemepisu
- Slovensko – práca s textom
- Projekt Predstavujem vám Slovensko

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

Morfológia

Podstatné mená:

- Skloňovanie podst. mien mužského, ženského a stredného rodu

Jazykové prostriedky (1)

Obsahový štandard

Prídavné mená

- Vzory:новый, летний,

Jazykové prostriedky (1)

Obsahový štandard

Zámená:

- osobné
- privlastňovacie

Jazykové prostriedky (5)

Obsahový štandard

Slovesá:

- Slovesá pohybu идти, ехать
- Slovesá одевать, надевать, одеватьсяискать, чистить, стать

• Časovanie slovíes дать, давать, положить, раставить, повесить

Jazykové prostriedky (3)

Obsahový štandard

Číslovky

• Číslovky 1000 – 2000• vyjadrovanie dátumu

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

• Predložky Из, с, со, в

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

• Príslovky miesta

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

Syntax

Vetné konštrukcie:

• Vyjadrovanie nutnosti• Väzby typu každý pondelok, cez víkend• Vyjadrovanie záporu

VII. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VIII. Učebné zdroje

učebnica Ruský jazyk pre 6. ročník základných škôl : Elena Kováčiková, Valentína Glendová,
pracovný zošit Ruský jazyk pre 6. ročník základných škôl : Elena Kováčiková, Valentína Glendová,
obrazové prílohy, mapy, kazety, CD, DVD,

IX. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia - 2 hodiny týždenne

V jednom klasifikačnom období žiak získa minimálne 5 známok:

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, simulácia, opis obrázkov, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z diktátu, projektu, resp. inej aktivity (váha 1, 2 podľa náročnosti)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň A2

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Základom pre klasifikáciu bude žiakov dosiahnutý počet bodov z maximálneho počtu bodov jednotlivých hodnotených prác a odpovedí, prevedený na percentá a následne na známku podľa nasledujúcej **klasifikačnej stupnice:**

100% – 90 % = výborný

89% - 75% = chváľitebný

74% - 50% = dobrý

49% - 30% = dostatočný

29% - 0% = nedostatočný

$VZ = \underline{\text{známka} \times \text{váha}} + \underline{\text{známka} \times \text{váha}} + \underline{\text{známka} \times \text{váha}} \dots$

súčet hodnôt váh

⇒ počítame na 2 desatinné miesta: - priemer do 0,50 zaokrúhľujeme nadol

- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor

Pri výslednej klasifikácii sa zohľadňuje aj systematická a sústavná pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Francúzsky jazyk – Prima A1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Francúzsky jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia vo francúzskom jazyku je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie francúzskeho jazyka ako 2. cudzieho jazyka. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka

Na vyučovanie **francúzskeho jazyka ako 2. cudzieho jazyka** v prvom ročníku osemročného štúdia je podľa školského vzdelávacieho programu určená 2-hodinová dotácia. Požiadavky pre vzdelávanie vo francúzskom jazyku vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie vo francúzskom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne **B1** pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu francúzsky jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci dokázali:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich;
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií;
- pochopiť zámer zadanej úlohy;
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa ruským jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie

Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1 si rozvíja jazykové kompetencie tak, že počas štúdia dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu;
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie;
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru;
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa;
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia;
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje

Sociolingválna kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1 si rozvíja sociolingválne kompetencie tak, že počas štúdia dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1 si rozvíja pragmatické kompetencie tak, že počas štúdia dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“;
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu

IV. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť v priebehu vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1 počas štúdia dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam;
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi;
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb.

2. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1 počas štúdia dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť;
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach;
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch;
- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu;
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi.

3. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1 počas štúdia dokáže:

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky;
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne;

- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť.

4. Ústny prejav

Ústny prejav- dialóg

Učiaci sa na úrovni A1 počas štúdia dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení;
- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly;
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má;
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú;
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1 počas štúdia dokáže:

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach;
- opísať seba, čo robí, kde žije.

V. Kompetencie a funkcie jazyka

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Výkonový štandard:

Žiak vie:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie

	<p>Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty</p>
5. Vyjadriť svoju vôľu	<p>Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</p>
6. Vyjadriť svoju schopnosť	<p>Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</p>
7. Vnímať a prejavovať svoje city	<p>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</p>
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páci, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu</p>
10. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Odmietnuť Zakázať</p>
11. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	<p>Ospravedlniť sa</p>
12. Reagovať na príbeh alebo udalosť	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť nezáujem</p>
13. Ponúknuť a reagovať na ponuku	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
14. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým / niečím Adresovať niekomu svoje želanie</p>
15. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok</p>

16. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor Odpovedať
17. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
18. Uistiť sa, že slová/ výklad/ argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova / vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru

VI. Obsah vzdelávania

Ročník: Príma – prvý v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Príma	Rodina a spoločnosť	2
	Krajiny a mestá	2
	Krajina, ktorej jazyk sa učím	2
	Ľudské telo a starostlivosť o zdravie	6
	Náš domov	6
	Voľný čas a záľuby	2
	Jazykové prostriedky	40

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočúť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor
- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Vnímať a prejavovať svoje city
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
- Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Ponúknuť a reagovať na ponuku
- Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Telefonovať
- Komunikovať
- Uistiť sa, že slová/ výklad/ argument boli pochopené

Rodina a spoločnosť (2)

Obsahový štandard

- osobné údaje
- rodina, rodinné vzťahy

Krajiny, mestá a miesta (2)

Obsahový štandard

- krajiny a svetadiely- frankofónne krajiny

Krajina, ktorej jazyk sa učím (2)

Obsahový štandard

- turistické miesta a kultúrne pamiatky

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (6)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • fyzické charakteristiky • choroby a nehody

Náš domov (6)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • môj dom/byt • zariadenie bytu

Voľný čas a záľuby (2)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • tlač a rozhlas

Jazykové prostriedky – morfológia (6)
Obsahový štandard
Členy
<ul style="list-style-type: none"> • určity, elidovaný • neurčitý

Jazykové prostriedky – morfológia (6)
Obsahový štandard
Podstatné mená
<ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená a člen • ženský rod podstatných mien • množné číslo podstatných mien

Jazykové prostriedky – morfológia (8)
Obsahový štandard
Prídavné mená
<ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená a člen • neurčitý

Jazykové prostriedky – morfológia (2)
Obsahový štandard
Zámená
<ul style="list-style-type: none"> • osobné zámená nesamostatné

Jazykové prostriedky – morfológia (4)
Obsahový štandard
Predložky
<ul style="list-style-type: none"> • predložka <i>de</i> + podstatné meno (privlastňovanie) • predložky (<i>à, en</i>)

Jazykové prostriedky – morfológia (4)

Obsahový štandard
Slovesá
<ul style="list-style-type: none"> • sloveso <i>être</i>

Jazykové prostriedky– morfológia (10)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • slovosled francúzskych viet • zápor vo francúzštine • opytovacie vety

VII. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch

VIII. Učebné zdroje

učebnica- En français 1

pracovný zošit- En français 1

doplnkové materiály

Internet (počítač, tablet)

CD, DVD, video a audio nahrávky

IX. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na

hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

V jednom klasifikačnom období žiak získa **minimálne 5 známok**:

1 známka zo slovnnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, simulácia, opis obrázkov, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z diktátu, projektu, resp. inej aktivity (váha 1, 2 podľa náročnosti)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň A1

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Základom pre klasifikáciu bude žiakov dosiahnutý počet bodov z maximálneho počtu bodov jednotlivých hodnotených prác a odpovedí, prevedený na percentá a následne na známku podľa nasledujúcej **klasifikačnej stupnice**:

100% – 90 %	=	výborný
89% - 75%	=	chválitebný
74% - 50%	=	dobry
49% - 30%	=	dostatočný
29% - 0%	=	nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta: - priemer do 0,50 zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor

Pri výslednej klasifikácii sa zohľadňuje aj systematická a sústavná pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Fyzika
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda

I. Charakteristika predmetu

Výučba fyziky sa spolu s biológiou a chémiou podieľa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti žiaka tak, aby využíval nadobudnuté vedomosti, bol schopný klásť otázky a na základe dôkazov vyvodzoval závery, ktoré vedú k porozumeniu obsahu výučby prírodných vied.

Obsah výučby fyziky je postavený na overenej konštruktivistickej pedagogickej teórii, ktorá kladie pri budovaní fyzikálnych poznatkov dôraz na vlastnú žiacku skúsenosť s fyzikálnymi javmi a objektmi. Umožňujú to žiacke pokusy, reálne demonštrácie, priame merania a ich spracovanie. Postupne sa žiak vedie k formalizácii poznávaného obsahu, prípadne k matematickým vzťahom a k zovšeobecneniam v podobe teoretických pojmov.

Prostredníctvom tvorby vybraných fyzikálnych (často aj prírodovedných) pojmov sa rozvíjajú žiacke bádateľské spôsobilosti, najmä pozorovať, merať, experimentovať, spracovať namerané údaje tabelárnou a grafickou formou. Súčasťou týchto spôsobilostí sú aj manuálne a technické zručnosti žiaka, schopnosť formulovať hypotézy, tvoriť závery a zovšeobecnenia, interpretovať údaje a opísať ich vzájomné vzťahy.

Proces fyzikálneho vzdelávania uprednostňuje metódy a formy, ktoré sa podobajú prirodzenému postupu vedeckého poznávania. Vzhľadom na vek žiakov je to najmä už spomenutý empirický postup, pre ktorý je charakteristické riešenie problémov experimentálnou metódou aj s využitím informačno-komunikačných prostriedkov. Aktívna účasť žiaka sa zabezpečuje najmä riešením problémov a prácou v skupinách.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti potrebné aj k osobným rozhodnutiam v občianskych a kultúrnych záležitostiach, ktoré súvisia s lokálnymi aj globálnymi problémami ako sú zdravie, životné prostredie, technický pokrok a podobne. Rovnako dôležité je, aby pochopil kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy a techniky.

II. Ciele predmetu

Oblasť: Svet/prírodovedné poznatky a myšlienky

Žiaci

- opíšu spôsoby, ktorými prírodné vedy pracujú,
- vyhodnotia zisky a nedostatky aplikácií vedy,
- diskutujú na tému etických a morálnych otázok vyplývajúcich z aplikácie vedy,
- diskutujú o tom, ako je štúdium vedy podmienené kultúrnymi vplyvmi,
- chápu, ako rôzne prírodovedné disciplíny vzájomne súvisia a ako súvisia s inými predmetmi,
- považujú vedu za aktivitu spolupráce,
- demonštrujú znalosť vedeckých faktov, definícií, zákonov, teórií, modelov,
- demonštrujú schopnosť používať vhodnú terminológiu, vrátane použitia symbolov.

Oblasť: Komunikácia

Žiaci vyjadrujú myšlienky, argumenty, praktické skúsenosti z pozorovania

- použitím vhodného slovníka a jazyka,
- použitím grafov a tabuliek,
- použitím vhodného formátu laboratórneho protokolu,
- použitím digitálnych technológií (určených školským vzdelávacím programom).

Oblasť: Prírodovedné bádanie/vykonávanie experimentov

Žiaci

- formulujú problém vo forme otázky, ktorá môže byť zodpovedaná experimentom,
-
- formulujú hypotézu,
- testujú hypotézu v podmienkach riadenia jednej nezávisle premennej veličiny,

- plánujú experiment,
- naznačia záver konzistentný s realizovaným experimentom, komentujú chyby merania,
- vyhodnotia celkový experiment vrátane použitých postupov,
- postupujú podľa slovných i písaných inštrukcií,
- vyberú a bezpečne použijú experimentálnu zostavu, materiál, techniku vhodnú na meranie,
- vykonajú experiment bezpečne, zaznamenajú údaje z pozorovania a merania,
- použijú vhodné nástroje a techniku na zber dát,
- spolupracujú v skupine rovesníkov zostavenej učiteľom.

Oblasť: Spracovanie dát

Žiaci

- riešia úlohy s úplne definovaným problémom, ako aj úlohy s neúplne definovaným problémom a neúplne definované úlohy,
- organizujú, prezentujú a vyhodnocujú dáta rôznymi spôsobmi,
- transformujú dáta prezentované jednou formou do inej formy vrátane matematických výpočtov, grafov, tabuliek,
- identifikujú trendy v dátach,
- vytvárajú predpovede založené na dátach,
- naznačujú závery založené na dátach,
- odhadujú dáta na základe vlastnej skúsenosti,
- použijú poznatky na vysvetlenie záverov.

III. Štruktúra kompetencií rozvíjaných vyučovaním fyziky

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové rozhodnutia.	Regulovať svoje správanie.
Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia.	Vyhľadávať informácie.	Kooperovať v skupine.	Vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Uplatňovať kritické myslenie.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných.	
Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine.		Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme.	
Myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky.			

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Prima	1.Úvod do fyziky	4
	2.Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, tuhých látok a telies	12

	3. Správanie telies v kvapalinách a plynoch	11
	4. Fyzikálne veličiny a ich meranie	9
	5. O silách	14
	6. O časticiach	4
	7. Teplota a čas	7
	8. Prezentácia projektu	5

Úvod do fyziky (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnať ako to bolo kedysi a ako je to dnes z hľadiska fyziky • vymenovať niekoľko príkladov využitia fyziky • vypracovať referát o slávnych fyzikoch/Archimedes, Newton, Einstein/ 	<ul style="list-style-type: none"> • ako to bolo kedysi a ako je to dnes • fyzika a človek • slávni fyzici

Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, tuhých látok a telies (12), Fyzikálne veličiny a ich meranie (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať pozorované javy pri skúmaní vlastností látok a telies, • overiť jednoduchým experimentom vybrané vlastnosti kvapalín, plynov a tuhých telies, • rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti látok a telies, • odmerať hmotnosť, dĺžku, objem telesa vhodne vybraným meradlom, spresňovať merania opakovaním merania a vypočítaním priemeru z nameraných hodnôt, • zaznamenať namerané údaje správnym zápisom, • prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, • rozlíšiť termíny fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka, značka jednotky, • zostrojiť graf lineárnej závislosti a zistiť hodnoty z grafu, • použiť postup riešenia problémov: predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu, • rozlíšiť termíny látka a teleso, • porovnať a určiť spoločné a rozdielne 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti kvapalín: nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť • účinky pôsobenia vonkajšej sily na hladinu kvapaliny v uzavretej nádobe, Pascalov zákon • využitie vlastností kvapalín • meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom, kalibrácia • objem, značka V, jednotky objemu ml, l • vlastnosti plynov: stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínanosť, deliteľnosť • využitie vlastností plynov • tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov • fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka fyzikálnej veličiny, značka jednotky • látka a teleso, vlastnosti tuhých látok a telies: krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť • meranie hmotnosti tuhých, kvapalných a plyných telies • hmotnosť, značka m, jednotky hmotnosti g, kg, t • odhad dĺžky, meradlo, stupnica meradla (najmenší dielik, rozsah) • dĺžka, značka d, jednotky dĺžky mm,

vlastnosti kvapalín, plynov, tuhých látok a telies	cm, dm, m, km <ul style="list-style-type: none"> objem tuhých telies, jednotky objemu cm^3, dm^3, m^3, určenie objemu pravidelných telies (kocka, kváder) výpočtom, určenie objemu nepravidelných telies pomocou odmerného valca rozdielne a spoločné vlastnosti kvapalín, plynov a tuhých telies
--	---

Správanie telies v kvapalinách a plynoch (11)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> riešiť problémy postupom: formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov pokusov a meraní, prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, určiť hustotu tuhých telies a kvapalín z nameraných hodnôt ich hmotnosti a objemu, zostrojiť graf závislosti hmotnosti od objemu pre telesá z homogénnej látky, vyhľadať hodnoty hustoty látok v tabuľkách, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet hustoty, vysvetliť vybrané javy správania sa telies v kvapalinách a plynoch pomocou hustoty. 	<ul style="list-style-type: none"> plávajúce, vznášajúce a potápajúce sa telesá vo vode, meranie ich hmotnosti a objemu hustota, značka ρ, jednotka hustoty g/cm^3, vzťah $\rho = m / V$ vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky hustota kvapalín vytlačený objem kvapaliny plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami porovnanie hmotnosti telies plávajúcich v kvapaline s hmotnosťou telesami vytlačenej kvapaliny porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou telesami vytlačenej kvapaliny vplyv teploty na hustotu správanie sa telies (bubliniek) vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch hustota plynov

O silách (14)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> vymenovať druhy síl a ich vlastnosti pozná vlastnosti magnetu predviesť jednoduchý experiment od čoho závisí veľkosť magnetickej sily predviesť jednoduchý experiment určiť svetové strany pomocou kompasu 	<ul style="list-style-type: none"> kto vyvinie väčšiu silu, sily pôsobiace na diaľku magnet a jeho vlastnosti póly magnetu magnetická sila a jej účinky zem ako magnet elektrická sila, jej účinky ako možno teleso zelektrizovať,

<ul style="list-style-type: none"> • kde sa stretávame s elektrickou silou • urobiť jednoduché pokusy na zelektrizovanie telies, • poznať vlastnosti gravitačnej sily • vymenovať druhy síl a ich vlastnosti • vymenovať vlastnosti magnetu • predviesť jednoduchý experiment 	<p>elektrický náboj</p> <ul style="list-style-type: none"> • gravitačná sila, jej účinky okolo nás
---	---

O časticiach (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduchými experimentmi potvrdiť, že látky sa skladajú z častíc • závislosť rýchlosti pohybu častíc od teploty • experimentálne potvrdiť vzájomné silové pôsobenie častíc. 	<ul style="list-style-type: none"> • sú látky z častíc? • ustavičný pohyb častíc, vzájomné pôsobenie častíc.

Teplota a čas (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymenovať jednotky času, merať a zapisovať čas • čítať cestovný poriadok • znázorniť reálny teplomer modelom • správne odčítať teplotu na teplomeri • experimentom overiť teplotnú rozťažnosť látok • využiť rozťažnosti v praxi • zostrojiť graf závislosti teploty od času pri zahrievaní vody • analyzovať graf, vysvetliť priebeh čiary grafu 	<ul style="list-style-type: none"> • čas, meranie času • teplota, teplomer. • meranie teploty • teplotná rozťažnosť látok • meranie teploty v priebehu času

Prezentácia projektuk (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť a prezentovať projekt primeraný obsahu vyučovania. 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti tekutín • jednotky a meradlá • model ponorky, potápač • model meteorologického balóna
---	---

V. Metódy a formy práce

METÓDY

- výkladovo-ilustratívna metóda
- reprodukčná metóda
- výkladovo-problémová metóda
- heuristická metóda
- výskumná metóda

FORMY

- metodické (výkladové, dialogické, demonštračné, samostatná práca žiakov)
- sociálne (frontálna, individuálna a skupinová práca)
- organizačné (vyučovacia hodina, laboratórna práca, projekty ...)

VI. Učebné zdroje

- Fyzika pre 6.ročník ZŠ, 1.diel, 2. diel M.Macháček, SPN Bratislava
- Fyzika pre 6.ročník ZŠ V.Lapitková, ISBN Bratislava

VII. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

- K polročnej a koncoročnej klasifikácii sú potrebné minimálne 3 známky
- Ústnu odpoveď hodnotí učiteľ bezprostredne po odpovedi a svoje hodnotenie zdôvodní.
- Písomnú odpoveď absolvujú študenti v priebehu, alebo po skončení tematického celku. Učiteľ musí informovať študentov o stupnici bodovania a poskytnúť študentovi ohodnotenú písomnú odpoveď k nahliadnutiu.
- Podľa počtu dosiahnutých bodov hodnotí učiteľ písomnú odpoveď stupnicou známok 1-5.
- O téme a termíne písomnej skúšky sú študenti informovaní s týždenným predstihom, o termíne krátkej písomnej skúšky (päťminútovky) učiteľ nie je povinný informovať vopred, pričom jej témou sú maximálne 3 posledné vyučovacie látky.

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:

	<i>počet bodov</i>	<i>známka</i>
1)	100% - 90%	- výborný
2)	89% - 75%	- chválitebný
3)	74% - 50%	- dobrý
4)	49% - 30%	- dostatočný
5)	29% - 0%	- nedostatočný

Výpočet polročnej a koncoročnej známky sa uskutočňuje na základe váhového priemeru známok:

druh odpovede	váha	známka z odpovede
ústna odpoveď	2	x
päťminútovka	1	y
aktivita, vyriešenie príkladu pri tabuli	1	m
vopred oznámená písomka (v polovici alebo na konci tematického celku)	2	z
test na konci tematického celku	2	t
referát, projekt, prezentácia	2	r, p

Vzorec na výpočet váhového priemeru:

$$VP = \frac{x \cdot 2 + y \cdot 1 + m \cdot 1 + z \cdot 2 + t \cdot 2 + r \cdot 2 + p \cdot 2}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

Počítame na 2 desatinné miesta:

- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
- 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	CHÉMIA
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda

I. Charakteristika predmetu

- Predmet chémie umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov.
- Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď.
- Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.
- Organickou súčasťou učebného predmetu chémie je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

Prierezové témy v predmete:

Environmentálna výchova

- tematický okruh: **Problémy životného prostredia**
 - tematický celok: Voda a Vzduch
- tematický okruh: **Vzťah človeka k prostrediu**
 - tematický celok: Voda a vzduch

II. Rozvíjajúce ciele predmetu:

- Oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémie.
- Prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.
- Podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh.
- V rámci samostatnej práce majú byť žiaci schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.
- Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.
- Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).
- V predmete chémie si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.
- Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.
- Spracovanie informácií a ich využitie pri plánovaní, realizovaní praktických postupov zameraných na spoznanie a kvantitatívne meranie prírodných javov, s ktorými sa stretávame v praktickom živote.
- Interpretácia získaných poznatkov a informácií so schopnosťou prezentovať, kriticky prehodnocovať a obhajovať svoje názory.
- Rozvíjanie schopnosti logického a kritického myslenia žiakov, schopnosti tímovej práce.
- Získavanie návykov spojených so správnym zaobchádzaním s chemickými látkami, na dodržiavaní zásad bezpečnej práce pri činnostiach z bežného života ako aj pri práci v laboratóriu.

III. Predmetové kompetencie:

- **Identifikácia a správne používanie pojmov.** Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.
- **Kvalitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia** – žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviesť hlavné rozdiely medzi kovmi a nekovmi).
- **Vysvetlenie javov** – žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov.
- **Predvídanie javov** a určovanie kauzálnych súvislostí – žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých okolností je daný jav možný alebo nie (napríklad určiť faktory, ktoré ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie).
- **Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady** – žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).
- **Kvantitatívny popis** – žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.
- **Aplikácia vedomostí** – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska (napríklad vysvetliť škodlivé účinky používania chloridu sodného k zimnému posypu ciest).

V učebnom predmete chémia by žiaci mali nadobudnúť a rozvíjať nasledovné **kompetencie**

k učeniu

- plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť,
- kriticky pristupovať ku zdrojom informácií, informácie tvorivo spracovávať a využívať pri svojom štúdiu.

komunikačné schopnosti

- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- zrozumiteľne prezentovať nadobudnuté vedomosti, skúsenosti a zručnosti,
- urobiť zápis o experimente pomocou textu, schém, náčrtu, obrázkov a tabuliek,
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

riešenie problémov

- analyzovať vybrané problémy,
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh,
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh,
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh,
- posúdiť vhodnosť navrhnutého postupu riešenia problémovej úlohy,
- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy
- logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom chémie a iných učebných predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh.

manuálne

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

sociálne

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,

- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne si pomáhať pri riešení úloh teoretického a praktického charakteru,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- prijímať ocenenie, radu a kritiku a čerpať poučenie pre ďalšiu prácu.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia
Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
príma	1. Objavujeme chémiu v našom okolí	2
	2. Aké vlastnosti majú látky	4
	3. Skúmame látky	2
	4. Roztoky	2
	5. Voda	5
	6. Vzduch	5
	7. Základné operácie a úkony	6
	8. Laboratórne práce	3
	9. Vyhodnocovanie projektov	4

TC	Výkonový štandard	Obsahový štandard
1	OBJAVUJEME CHÉMIU V NAŠOM OKOLÍ (2 HODINY)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť čo skúma chémia • Poznať suroviny, ktoré sa vyskytujú v prírode. • Poznať čo sa vyrába v chemických závodoch na Slovensku a v mojom okolí. • Na konkrétnych príkladoch vysvetliť recykláciu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam chémie pre život človeka • Chémia ako veda
2	AKÉ VLASTNOSTI MAJÚ LÁTKY (4 HODINY)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Zistiť pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok (horľavosť, skupenstvo, vôňa, zápach, vzhľad, rozpustnosť) • Vedieť, čo sa nachádza v chemickom laboratóriu • Poznať, aké ochranné pomôcky používame pri práci v laboratóriu • Vedieť, ako zisťujeme vôňu látok v chemickom laboratóriu • Vedieť, ako sa bezpečne správať v chemickom laboratóriu • Poznať zásady prvej pomoci v chemickom laboratóriu • Poznať vybrané laboratórne pomôcky 	<ul style="list-style-type: none"> • Skúmanie vlastností látok pozorovaním • Chemické laboratórium • Skúmanie vlastností látok pokusmi

	<p>v chemickom laboratóriu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať základné piktogramy (horľavina, žieravina, ...) • Zistiť, ako sa správajú látky pri rozpúšťaní vo vode, pri zohrievaní – konkretizovať na príkladoch 	
3	SKÚMAME LÁTKY (2 HODINY)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť, že látky sa vyskytujú v troch skupenstvách • Vedieť odlíšiť od seba chemicky čisté látky a zmesi • Poznať niektoré vlastnosti chemicky čistých látok: teplota varu, teplota topenie • Vedieť na konkrétnych príkladoch odlíšiť rovnírodú a rôznorodú zmes • Poznať, ako sa zmesi rozlišujú podľa skupenstva • Poznať základné metódy oddeľovania zložiek zmesí: usadzovanie, odparovanie, filtrácia, kryštalizácia, destilácia • Poznať využitie metód oddeľovania zložiek zmesí v praktickom živote 	<ul style="list-style-type: none"> • Z čoho sú látky zložené • Skupenstvo chemických látok • Príprava zmesí z chemických látok • Chemické látky • Zmesi • Oddeľovanie zložiek zmesí
4	ROZTOKY (2 HODINY)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť, že roztok je rovnírodá zmes • Poznať zloženie roztoku z rozpustenej látky a rozpúšťadla • Poznať zloženie vodného roztoku • Poznať príklady vodných roztokov používaných v domácnosti • Vedieť rozlíšiť roztoky podľa skupenstva a uviesť príklady • Vedieť, že rozpustnosť je vlastnosť látok, ktorá sa dá merať. • Poznať príklady látok, u ktorých sa rozpustnosť s teplotou zvyšuje a u ktorých sa znižuje • Vedieť, kedy je roztok nasýtený 	<ul style="list-style-type: none"> • Čo je roztok • Rozpustnosť látok
5	VODA (5 HODÍN)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chápať význam vody pre človeka, rastliny a zvieratá • Poznať v akých skupenstvách sa vyskytuje voda v prírode • Poznať rozdelenie vôd podľa výskytu (zrážková, povrchová, podzemná, minerálna) a podľa použitia (pitná, úžitková, odpadová, destilovaná) • Vysvetliť rozdiely medzi rôznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam vody • Druhy vôd

	<p>druhmi vôd (zrážková, povrchová, podzemná, pitná, úžitková, odpadová, destilovaná)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať možnosti úpravy a čistenia vôd, dôsledky znečistenia vôd 	
6	VZDUCH (5 HODÍN)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať hlavné zložky vzduchu • Poznať tvorbu a význam kyslíka pre živé organizmy • Poznať význam dusíka pre život človeka • Vymenovať hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (spaľovanie odpadov – potreba separovaného zberu) • Poznať príčiny smogu, kyslého dažďa, skleníkového efektu a ozónovej diery 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam vzduchu • Znečistenie vzduchu
7	ZÁKLADNÉ OPERÁCIE A ÚKONY (6 HODÍN)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uskutočniť správne meranie hmotnosti s využitím laboratórnych váh – mechanických a digitálnych • Uskutočniť správne meranie objemu • Poznať rozdiely v presnosti používaných pomôcok na meranie objemu • Uskutočniť meranie teploty liehovým teplomerom • Uskutočniť správne meranie hustoty hustomerom 	<ul style="list-style-type: none"> • Základné operácie a úkony – meranie veličín: hmotnosť, objem, hustota, teplota – ich záznam a použitie
8.	LABORATÓRNE PRÁCE (3 HODINY)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu • Dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi • Vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich • Vedieť zaznamenať výsledok pokusu • Poznať základné pomôcky pre vykonanie oddeľovania zložiek zmesí: skúmavka, kadička, banka, kryštalizačná miska, filtračný lievik, filtračný papier, držiak, kruh, svorka, stojan, chladič, odparovacia miska, krycie sklíčko, chemická lyžička, kahan, tyčinka, odmerný valec, pipeta • Vedieť používať ochranné pomôcky: okuliare, rukavice, ochranný štít • Vykonať podľa návodu filtráciu, kryštalizáciu a destiláciu 	<ul style="list-style-type: none"> • Laboratórny poriadok • Filtrácia • Kryštalizácia • Destilácia

9.	VYHODNOCOVANIE PROJEKTOV (4 HODINY)
Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vyhľadať v poskytnutej literatúre požadované informácie • Spracovať získané informácie do stručného prehľadu • Prezentovať získané informácie v primeranej forme 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizácia a vyhodnocovanie projektov

V. Formy a metódy práce

METÓDY

- výkladovo-ilustratívna metóda
- reproduktívna metóda
- výkladovo-problémová metóda
- heuristická metóda
- výskumná metóda

FORMY

- metodické (výkladové, dialogické, demonštračné, samostatná práca žiakov)
- sociálne (frontálna, individuálna a skupinová práca)
- organizačné (vyučovacia hodina, laboratórna práca, projekty ...)

VI. Učebné zdroje:

- **Chémia pre 6. ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom**
- Pracovné listy

VII. Hodnotenie predmetu

- Predmet sa klasifikuje
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl
- Žiak musí mať minimálne 3 známky
- 2x test - váha 2
- Odpoveď - váha 1
- Projekty, účasť na súťaži - váha 2 (prípadne individuálne posúdenie)
- Malé písomky (nové učivo + 3 učivá z opak.) - váha 1
- Seminárne práce, referáty, laboratórne práce - váha 1
- Aktivita študenta – max. váha 2
- Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:

100% - 90%	⇒ výborný
89% - 75%	⇒ chválitebný
74% - 50%	⇒ dobrý
49% - 30%	⇒ dostatočný
29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

- ⇒ počítame na 2 desatinné miesta:
- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
 - priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
 - 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	BIOLÓGIA
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda

I. Charakteristika predmetu

- Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia.
- Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí.
- Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov.
- Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.
- Základným štruktúrnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach.
- Učivo je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka v prírodnom prostredí.
- Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravinové vzťahy a vzťahy k prostrediu, s postupným prechodom na pochopenie vnútorných štruktúr.
- Usporiadanie učiva vedie k postupnému poznávaniu zložitosti organizmov a postupne prehĺbovať poznatky.

Prierezové témy v predmete:

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

- tematický okruh: Dospievanie

- tematický celok: Život človeka v ľudských sídlach

II. Rozvíjajúce ciele predmetu:

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

- Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
- Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
- Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov.
- Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody.
- Viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.

III. Predmetové kompetencie:

Kompetencie v oblasti prírodných vied:

- Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka.
- Chápať lesný, vodný, trávny, poľný ekosystém a ľudské obydliá ako životný priestor organizmov, poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravinových vzťahov, zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi.
- Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov.
- Porozumieť vzťahu neživej a živej prírody a význam jej poznávania.
- Poznať základné podmienky života, faktory prostredia a vzťahy organizmov, následky vplyvu človeka na biosféru a možnosti ich odstránenia.
- Poznať hlavné znaky základných životných procesov baktérii, rastlín, húb a živočíchov, podstatu a význam dedičnosti v prírode a pre človeka.

- Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, zdravie a spôsob života človeka a organizmov, základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním **d'alších kľúčových kompetencií žiakov:**

v oblasti komunikačných schopností:

- identifikovať a správne používať základné pojmy,
- objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov,
- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry,
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov,
- rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov,
- využívať tvorivosť a nápaditosť,
- samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh,
- predpokladať a určiť príčinné súvislosti,
- pozorovať, experimentovať a odhadovať.

v oblasti sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky,
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach,
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia
Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
príma	1. Život človeka v ľudských sídlach	18
	2. Základná štruktúra života	4
	3. Živé organizmy a ich stavba	7
	4. Stavba tela rastlín a húb	23
	5. Stavba tela bezstavovcov	14

TC	Výkonový štandard	Obsahový štandard
----	-------------------	-------------------

1	ŽIVOT ČLOVEKA V ĽUDSKÝCH SÍDLACH (18 HODÍN)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uviesť osobitosti ľudských obydli a ich okolia pre život organizmov. • Uviesť význam kríženia rastlín a živočíchov pre človeka. • Uviesť význam zdomácnovania živočíchov pre človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudské obydli a ich okolie. • Vplyv ľudskej činnosti na prispôsobovanie sa organizmov prostrediu.
	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť prejavy škodlivosti parazitickej baktérie pre človeka. • Opísať využitie mliečnych a kvasných baktérií. • Uviesť príklad využitia kvasiniek človekom. • Uviesť podmienky výskytu plesní v domácnosti. • Uviesť príklad priemyselnej výroby s využívaním kvasinky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mikroorganizmy žijúce s človekom. • Poznávanie a význam pre človeka.
	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať podľa ukážky zástupcu cibulovej, hlúbovej a koreňovej zeleniny. • Poznať na ukážke a pomenovať strukovinu. • Rozlíšiť a pomenovať na ukážke päť druhov zeleniny. • Vysvetliť potrebu hnojenia pôdy v záhrade pri dlhoročnom pestovaní plodín. • Vysvetliť význam zeleniny vo výžive človeka. • Poznať na ukážke a pomenovať dva ovocné stromy. • Poznať na ukážke a pomenovať dve rastliny s drobným dužinatým ovocím. • Vysvetliť význam ovocia pre zdravie človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pestované rastliny v záhradách. • Pestované ovocné stromy a kry. • Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.
	<ul style="list-style-type: none"> • Zdôvodniť na príklade škodlivosť vnútorného a vonkajšieho parazita. • Poznať na ukážke dva živočíchy znehodnocujúce potraviny. • Poznať zásady ochrany pred vnútornými parazitmi. • Poznať spôsob odstránenia vši z vlasov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nežiaduci spoločníci človeka. • Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. • Zásady prevencie pred šírením nákazy.
	<ul style="list-style-type: none"> • Opísať na ukážke význam včely matky, robotnice, trúda v úli. • Uviesť príklady významu chovu včely pre človeka. • Vysvetliť význam rýb pre človeka. • Na ukážke pomenovať samca a samicu kury, kačice, husi a morky. • Vysvetliť na príklade kohúta a sliepky pohlavnú dvojtvarosť. • Uviesť význam chovu kury, kačice, husi alebo morky pre človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Včelárstvo, rybárstvo a rybníkársť. • Spoločenský život včiel. • Zásady chovu včiel a rýb. • Chovateľsky významné vtáky.
	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnať odlišnosti vonkajších znakov psa a mačky. • Pomenovať na ukážke jedno plemeno psa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Blízki spoločníci človeka. • Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.

	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť zásady chovu psa a mačky v domácnosti. • Uviesť príklad starostlivosti o drobné domáce živočíchy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spolunažívanie živočíchov a ľudí v domácnosti.
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznať na ukážke tri druhy hospodárskych zvierat. • Rozpoznať na ukážke samca, samicu a mláďa dvoch hospodárskych zvierat. • Uviesť význam chovu jedného druhu hospodárskeho zvierat'a. • Uviesť dôsledky pridávania veľkého množstva chemických prípravkov do potravy hospodárskych zvierat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chovateľsky významné cicavce. • Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady chovu.
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na ukážke myš a potkana. • Uviesť riziko výskytu myší a potkanov v domácnosti. • Poznať spôsoby ochrany pred myšami a potkanmi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cicavce žijúce s človekom. • Poznávanie podľa vonkajších znakov, riziká prenosu nákazlivých ochorení, ochrana a prevencia.
	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť dva bezstavovce žijúce v záhrade alebo sade. • Vysvetliť škodlivosť premnoženia niektorých bezstavovcov v domácnosti, záhrade a sade. • Opísať význam spevavých vtákov v okolí domácností. • Poznať na ukážke troch spevavých vtákov. • Uviesť príklad spevavého vtáka, ktorý sa živí hmyzom. 	<ul style="list-style-type: none"> • Živočíchy v okolí ľudských sídiel. • Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.
2	ZÁKLADNÁ ŠTRUKTÚRA ŽIVOTA (4 HODINY)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať na ukážke časti rastlinnej bunky. • Vysvetliť význam bunkového jadra a chloroplastu. • Pomenovať na ukážke časti živočíšnej bunky. • Určiť na ukážke zhodné a rozdielne znaky rastlinnej a živočíšnej bunky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rastlinná a živočíšna bunka. • Základná stavba a funkcia častí bunky.
3	ŽIVÉ ORGANIZMY A ICH STAVBA (7 HODÍN)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • Porovnať stavbu vírusu a baktérie. • Rozhodnúť, či pôvodcom nákazy chrípky, žltáčky, angíny je vírus alebo baktéria. • Uviesť príklad troch nákazlivých ochorení. • Uviesť možnosti predchádzania šíreniu vírusových a bakteriálnych nákaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nebunkové a jednoduché bunkové organizmy. • Stavba tela. • Význam, vplyv na človeka, nákazlivé ochorenia, prevencia.
	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať na ukážke črievičky hlavné časti tela. • Porovnať na ukážke stavbu tela drobnozrnka a črievičky. • Priradiť pletivo a tkanivo k rastline a živočíchovi. • Určiť na ukážke rastliny jej orgány. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba tela jednobunkových organizmov. • Stavba tela mnohobunkových organizmov.

	<ul style="list-style-type: none"> Určiť na ukážke štruktúry tela živočícha bunku, tkanivo, orgán, sústavu orgánov. 	
4	STAVBA TELA RASTLÍN A HÚB (23 HODÍN)	
	Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> Pomenovať na ukážke časti tela machu. Pomenovať na ukážke časti tela paprade. Uviesť význam výtrusov pre machy a paprade. 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba tela nekvitnúcich rastlín. Machy a paprade.
	<ul style="list-style-type: none"> Rozlíšiť na ukážke stavby koreňa pokožku, dužinu, cieвне zväzky, koreňové vlásky. Uviesť živiny, ktoré rastlina prijíma koreňom. Vysvetliť význam koreňa pre rastlinu. 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba tela kvitnúcich rastlín. Koreň, prijímanie živín koreňom, význam pre život rastliny.
	<ul style="list-style-type: none"> Roztriediť na ukážke dreviny a byliny podľa stavby stonky. Vysvetliť význam cievnych zväzkov v stonke. Určiť na konáriku púčiky a vysvetliť ich význam. Zdôvodniť význam stonky pre život rastliny. 	<ul style="list-style-type: none"> Stonka (dreviny, byliny), prúdenie látok stonkou, význam pre život rastliny.
	<ul style="list-style-type: none"> Určiť na ukážke stavby listu dôležité časti pre fotosyntézu. Uviesť význam prieduchov v pokožke listu. Vymenovať látky, ktoré listy pri dýchaní zo vzduchu prijímajú a ktoré do vzduchu vylučujú. Uviesť význam listov pre prijímanie živín a dýchanie. 	<ul style="list-style-type: none"> List. Fotosyntéza, dýchanie, vyparovanie vody, význam pre život v prírode.
	<ul style="list-style-type: none"> Rozlíšiť na ukážke kvetný obal, tyčinku a piestik. Uviesť význam peľového zrnka a vajíčka. Opísať na schéme opelenie kvetu. Uviesť, kedy nastáva v kvete oplodnenie. Zdôvodniť, prečo je kvet rozmnožovací orgán rastliny. 	<ul style="list-style-type: none"> Kvet. Opelenie a oplodnenie. Význam pre rozmnožovanie rastlín.
	<ul style="list-style-type: none"> Určiť na ukážke plodu oplodie a semeno. Rozlíšiť na ukážke dužinatý a suchý plod. Pomenovať na ukážke semena zárodok a klíčne listy. Vysvetliť význam plodu a semena pre rastlinu, živočíchov a človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> Plod a semeno. Rozdelenie plodov, význam pre rozmnožovanie rastlín.
	<ul style="list-style-type: none"> Vymenovať látky, ktoré potrebuje rastlina pre život. Pomenovať na ukážke rozmnožovacie a vyživovacie orgány kvitnúcej rastliny. Pomenovať na ukážke orgány, ktorými rastlina prijíma výživu a dýcha, prúdia látky, prijíma a vyparuje vodu. 	<ul style="list-style-type: none"> Rastlinné telo. Súčinnosť orgánov pre príjem živín, prenos a vylučovanie látok. Vplyv svetla, tepla, vody a živín.
	<ul style="list-style-type: none"> Rozlíšiť stavbu jedlej a jedovatej huby s plodnicou. Rozlíšiť na ukážke hubu s výtrusnicami na lupeňoch a v rúrkach. 	<ul style="list-style-type: none"> Huby s plodnicou jedlé a jedovaté, rozlíšenie podľa typických znakov. Kvasinky, plesne, lišajníky,

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšiť na ukážke kvasinku a pleseň podľa stavby tela. • Uviesť význam výtrusnice plesne. • Opísať na ukážke stavbu tela lišajníka. 	stavba tela.
5	STAVBA TELA BEZSTAVOVCOV (14 HODÍN)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť, ako nezmar prijíma potravu a dýcha. • Vysvetliť, prečo sa nervová sústava nezmaru nazýva rozptýlená. • Uviesť význam vajíčok a spermií nezmaru. • Vysvetliť význam púčikov u nezmaru. • Vysvetliť význam slova obojpohlavný živočích. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prhlivce - drobné vodné živočích. • Stavba tela a základné telesné funkcie.
	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť časť tráviacej sústavy človeka, v ktorej žije pásomnica a hlísty. • Opísať prijímanie potravy hlísty a pásomnice. • Opísať podľa ukážky rozmnožovanie hlísty alebo pásomnice. • Vysvetliť nevyhnutnosť dostatočnej tepelnej úpravy mäsa a umytia ovocia a zeleniny pred konzumáciou. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ploskavce a hlístovce - vnútorné parazity. <p>Stavba tela.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť miesto uloženia vnútorných orgánov slimáka. • Porovnať podľa ukážky schránku slimáka a šklabky. • Vysvetliť, prečo je slimák obojpohlavný živočích. • Uviesť orgánovú sústavu, ktorou slimák prijíma a spracováva potravu. • Porovnať dýchacie orgány slimáka a šklabky. • Určiť na ukážke ústny, prijímací a vyvrhovací otvor šklabky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mäkkýše - živočích so schránkou. • Stavba tela a základné telesné funkcie.
	<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť, aký orgán umožňuje dážd'ovke pohyb. • Zdôvodniť, názov zatvorená obehovej sústavy dážd'ovky. • Opísať, ako dýcha dážd'ovka. • Zdôvodniť názov rebríčkovej nervovej sústavy dážd'ovky. • Uviesť význam opasku dážd'ovky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obrúčkavce - živočích s obrúčkami. • Stavba tela a základné telesné funkcie.
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť význam jedovej žľazy pavúka. • Pomenovať sústavu, ktorá rozvádza u pavúka a raka v tele kyslík. • Uviesť orgán raka, ktorý tvorí vonkajšiu kostru. • Porovnať dýchacie orgány pavúka a raka • Uviesť na ukážke ústneho orgánu hmyzu príklad potravy. • Určiť na ukážke končatiny spôsob pohybu hmyzu. • Pomenovať dýchací orgán hmyzu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Člankonožce - živočích s článkovaným telom. • Stavba tela a základné telesné funkcie.

	• Zdôvodniť názov rebríčkovej nervovej sústavy hmyzu.	

Námety praktických aktivít

- Pozorovanie buniek pokožky dužinatej šupiny cibule, plesne alebo kvasinky mikroskopom.
- Pozorovanie a rozlišovanie vyživovacích a rozmnožovacích orgánov kvitnúcej rastliny voľným okom.
- Pozorovanie vnútornej stavby koreňa, stonky dreviny a byliny, vnútornej stavby kvetu.
- Pozorovanie stavby tela a prejavov života črievičky, vonkajšej stavby tela hmyzu, ústnych ústrojov, končatín a krídel hmyzu.

Námety na samostatné pozorovania (krátkodobé, dlhodobé)

- Vypestovať podľa návodu plesň a pozorovať stavbu tela.
- Naklíčiť podľa návodu semeno a pozorovať jeho stavbu.
- Ako vplýva smer svetla na rast stonky?
- Potrebujú semená na klíčenie vzduch (vodu, teplo)?
- Prečo sa v sfarbenej vode zafarbili biele kvety?

Námety na tvorbu projektov

- Zeleň v okolí môjho bydliska (školy, obce, mesta, sídliska).
- Pestovanie a ochrana zelene v triede (škole, v domácnosti).
- Dreviny v našom parku (záhrade, okolí školy).
- Môj pes (mačka, chrček, morča, kanárik).
- Vtáky v okolí môjho bydliska (školy, parku, sídliska).
- Starostlivosť o vtáky v zime (v okolí školy, bydliska).

V. Formy a metódy práce

METÓDY

- výkladovo-ilustratívna metóda
- reproduktívna metóda
- výkladovo-problémová metóda
- heuristická metóda
- výskumná metóda

FORMY

- metodické (výkladové, dialogické, demonštračné, samostatná práca žiakov)
- sociálne (frontálna, individuálna a skupinová práca)
- organizačné (vyučovacia hodina, laboratórna práca, projekty ...)

VI. Učebné zdroje:

- **Biológia pre 6. ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom**
- Pracovné listy

VII. Hodnotenie predmetu

- Predmet sa klasifikuje
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl
- Žiak musí mať minimálne 3 známky
- 2x test - váha 2
- Odpoveď - váha 1
- Projekty, účasť na súťaži - váha 2 (prípadne individuálne posúdenie)
- Malé písomky (nové učivo + 3 učivá z opak.) - váha 1

- Seminárne práce, referáty, laboratórne práce - váha 1
- Aktivita študenta – max. váha 2
- Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:

100% - 90%	⇒ výborný
89% - 75%	⇒ chválitebný
74% - 50%	⇒ dobrý
49% - 30%	⇒ dostatočný
29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

- ⇒ počítame na 2 desatinné miesta:
- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
 - priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
 - 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	Dejepis – Príma
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť

I. Charakteristika predmetu

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej, alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese výučby dejepisu sa na gymnáziách kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasti rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávaní ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etníc. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenských skupín. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Dejepis pripisuje dôležitosť aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie. Napokon vo výučbe dejepisu ide aj o rozvíjanie kompetencie historickej kultúry ako schopnosti žiakov orientovať sa v mnohosti kultúrnych situáciách, v ktorých sa stretávajú s históriou.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom čase,
- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom priestore,
- naučia sa čítať a používať dejepisnú mapu,
- získajú základné vedomosti a spôsobilosti z oblasti vybraných historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny, priebeh a dôsledky historických udalostí,
- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerane adekvátne otázky,
- pochopia postupne, prečo sa história interpretuje rôznym spôsobom,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti,
- osvoja si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situáciách, v ktorých sa stretávame s históriou.

III. Predmetové kompetencie

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií s historickým časom

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne,
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
- identifikovať rôzne časové štruktúry – letopočet, dátum, obdobie, medzník, periodizácia, dlhé trvanie, krátke trvanie, s historickým priestorom,
- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti v historickom priestore,
- identifikovať známe geografické pamiatky krajiny,
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti, s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním
- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov, □ rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov, □ rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Žiaci aplikujú svoje otázky v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrowaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch – stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania, napríklad písomného úryvku z prameňa, mapy, grafu, diagramu,
 - pri vytvorení plánu skúmania, napríklad fotografie, historického obrazu,
 - pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania, napríklad pästného klinu, nástroja pomocou zmyslov, v múzeu, archíve,
 - pri vytvorení záznamu zo skúmania, napríklad o ľuďoch, predmetoch a veciach na karikatúre, verbálneho textu, pri vyhľadávaní relevantných informácií
 - z rôznych zdrojov–textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných, napríklad vedeckých, vedecko-populárnych, literárnych, svedectiev, článkov, plagátov, máp,
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, z webových stránok,
 - z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie.
- pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty
- vyberaní informácií, napríklad z úryvku písomného prameňa, z učebnice, z internetu,
 - organizovaní informácií, napríklad prostredníctvom poznámok, kľúčových pojmov, pamäťových máp, obrazového materiálu,
 - porovnávaní informácií, napríklad podobnosti a odlišnosti, porovnať, rozlíšiť skutočné a neskutočné, staré od nového, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo,
 - rozlišovaní a triedení informácií, napríklad rozlíšiť fakt, fikciu prostredníctvom karikatúry, komiksu, legendy, povesti, spomienky,

- zarad'ovani informácií, napríklad na časovú priamku historické udalosti, do tabuľky, grafu, diagramu,
- kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií, napríklad zhodnotením viacerých webových stránok na jednu tému, pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu
- zoradení výsledkov, napríklad na časovú priamku, do Vennovho diagramu, do tabuľky, do schém, rozpoznaní podstatného od nepodstatného, napríklad určovaním kľúčových pojmov, postupným vymedzovaním, historických pojmov v texte, zostavovaním pojmov a vzťahov medzi nimi do pamäťovej mapy,
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca, napríklad prostredníctvom chronologickej tabuľky,
- vyhodnocovaní správnosti postupu, napríklad kritickým overovaním historických faktov,
- tvorbe súboru vlastných prác, produktov (portfólio), napríklad obrazového materiálu, plagátu, letáku, nákresu, kresby, maľby.

„Učenie o histórii začína vtedy, keď žiak zameria svoju pozornosť, napríklad na základe otázky, záujmu či vonkajšieho podnetu vo vzťahu k histórii ako celku a vníma z nej vybrané primerané materiály z minulosti. S týmto materiálom potom pracuje pomocou vecnej analýzy. Ďalším jeho krokom je interpretácia popísaného a hľadanie vzťahov k iným historickým svedectvám. Následne žiak hľadá historický i osobný význam, vytvára hodnotový súd. Ten sa potom stáva východiskovým bodom pre proces komunikácie s ostatnými a podnecuje ďalšie otázky vo vzťahu k minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Môže rovnako tak viesť ku konaniu, vytváraniu produktov žiakovej činnosti, k vlastnému zobrazeniu a výkladu histórie, čo možno tiež chápať ako určité rozšírenie histórie ako celku. Všetky tieto naznačené kroky možno zhrnúť do nasledujúcich špecifických kompetencií učenia sa o histórii. 1.

pozorovanie 2. analýza 3. interpretácia 4. hodnotenie 5. produkcia.“

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: príme v štvorročnej forme štúdia,

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
príme	1. Od blízkeho k vzdialenému	10
	2. Obrazy pravekého sveta	14
	3. Obrazy starovekého sveta	26
	4. Obrazy stredovekého sveta	16

Od blízkeho k vzdialenému (10)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard

<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • použiť správne pojmy, ktoré súvisia s tokom času, • zakresliť na časovú priamku časové kategórie od blízkych po vzdialené, • preskúmať okolie svojho bydliska, • rozpoznať, čo sa zmenilo za posledný rok jeho života, • rozpoznať staré od nového • zaznamenať rozprávanie rodinných príslušníkov o minulosti, • rozlíšiť tri generácie vo svojej rodine, • vystihnúť základný rozdiel medzi múzeom a archívom, □ rozpoznať rozdiely medzi dejepisnou a zemepisnou mapou, • rozlíšiť jednotlivé druhy historických prameňov, • analyzovať školské historické pramene z danej tematiky 	<ul style="list-style-type: none"> • minulosť, prítomnosť, budúcnosť • deň, mesiac, rok, dátum, letopočet kalendár • desaťročie, storočie, tisícročie • bydlisko, obec, región, Slovensko • rodinný album, fotografia • generácia, rodostrom • historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) □ múzeum, knižnica, archív, školská kronika • mapa • základné analytické otázky: Kto je autorom prameňa? Kedy bol napísaný prameň? Čo je obsahom prameňa? Komu bol prameň určený? Aký bol zámer autora prameňa?
---	--

Obrazy pravekého sveta (14)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov • analyzovať praveké pracovné nástroje • zhodnotiť význam kameňa • identifikovať nástroje a zbrane človeka medenej, zovšeobecňovať jeho spôsoby obživy a života • odhaľovať postupne stav a premeny životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • hlavné historické obdobia, • periodizácia podľa Thomsena, • chronológia, • zberač, lovec roľník, pastier, • antropogenéza, neandertálec, homo, • domestikácia, • prirodzená deľba práce, • neolitická revolúcia
<p>□ analyzovať školské historické pramene z daného obdobia</p>	

Obrazy starovekého sveta (26)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard

<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom prvých štátov, • rozlíšiť jednotlivé vrstvy spoločnosti v mestskom štáte, • konkretizovať poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré nám slúžia dodnes, • určiť hlavné znaky aténskej demokracie, • vymedziť hlavné znaky rímskej republiky, • zdôvodniť premenu rímskej republiky na ríšu, • rozpoznať príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž Dunaja, • zhromaždiť informácie o prítomnosti Rimanov na našom území, • zhrnúť príčiny zániku Rímskej ríše, • zhodnotiť prínos antickej kultúry pre našu prítomnosť, • zostaviť turistického sprievodcu o divoch starovekého sveta, • analyzovať školské historické pramene z daného obdobia. 	<ul style="list-style-type: none"> • riečne civilizácie, • deľba práce mestský štát, • jednotný štát polis, • aténska demokracia, • olympijské hry □ republika, • cisárstvo, • Limes Romanus, □ judaizmus, kresťanstvo, • Biblia islam, • Korán
--	--

Obrazy stredovekého sveta (16)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasniť fungovanie stredovekej spoločnosti na základe vazalských vzťahov, • konkretizovať spôsob života a obživy jednotlivých sociálnych vrstiev stredovekej spoločnosti, • vysvetliť fungovanie stredovekého mesta, • zdôvodniť význam kláštora pre hospodárstvo a kultúru, • analyzovať školské historické pramene z daného obdobia analyzovať školské historické pramene 	<ul style="list-style-type: none"> • kráľ, léno, vazal, lénny systém, • šľachta, duchovenstvo poddaní, • mestské obyvateľstvo • hrad, • dedina, mesto, kláštor, univerzita

Metódy a formy práce

- aktívne učenie
- metóda rozhovoru
- súčinnosť učiteľa a žiaka
- kooperatívne učenie
- tvorba projektov

V. Učebné zdroje

- učebnica dejepisu pre 6. ročník základnej školy a 1. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- pracovný zošit č. 1
- atlasy
- noviny
- časopisy
- odborná literatúra
- populárno -vedecká literatúra,
- historická beletria,
- informačné technológie

VI. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

- Predmet sa klasifikuje
- Žiak musí mať minimálne 3 známky
- 2x test - váha 2
- Odpoveď - váha 1
- Projekty, účasť na súťaži - váha 2 (prípadne individuálne posúdenie)
- Malé písomky (nové učivo + 3 učivá z opak.) - váha 1
- Seminárne práce, referáty - váha 1
- Aktivita študenta – max. váha 2

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chválitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

- ⇒ počítame na 2 desatinné miesta:
- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
 - priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
 - 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	GEOGRAFIA
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť

I. Charakteristika predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Nadväzuje na učivo základnej školy. Pomáha správne chápať podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Základnou zručnosťou rozvíjanou v geografii je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Tú dopĺňajú schopnosti žiakov vyhľadať, analyzovať, správne interpretovať a vhodne využívať informácie prezentované v rôznych grafických podobách (schémy, grafy, tabuľky, vekové pyramídy, diagramy, kartogramy, kartodiagramy a i.). Žiaci poznajú dôveryhodné informačné zdroje, vedia sa dobre orientovať v dostupných databázach štatistických údajov a identifikovať v nich dôležité fakty a kľúčové skutočnosti.

Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerešpektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a často komplikovanú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti opisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho osobitosť v kontexte Európy či sveta.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Žiaci:

- využívajú mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe ako základný zdroj geografických informácií,
- správne a presne interpretujú informácie o krajine v rôznych formách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a i.),
- vyhľadajú, porovnávajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajine z rôznych informačných zdrojov,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok v rôznych častiach Zeme a ich vplyv na život človeka,
- rozumejú podstate rozmanitosti ľudskej spoločnosti a jej variabilným prejavom,
- zaujmú postoj k najväznejším otázkam existencie ľudstva na Zemi a ponúknu vhodné riešenia,
- interpretujú zložitú krajinu a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek,
- komplexne posúdia perspektívy rozvoja jednotlivých regiónov.

III. Predmetové kompetencie

Základné otázky geografie sú: *Čím je to zaujímavé? Kde to je? Ako to vyzerá? Ako to vzniklo? Ako tam žijú ľudia?*

- žiaci dokážu čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať.
- sú schopní získavať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp, tabuliek, štatistických údajov a tiež

- získavať informácie o rôznych kultúrach sveta, o vzťahoch jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou, a hodnotiť ich.
- dokážu informácie objektívne spracovať

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: príma

Hodinová dotácia: 2. hodiny týždenne, 66.hodín ročne

Austrália a Oceánia – fyzickogeografická charakteristika (11)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať polohu a pobrežie Austrálie z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), • vysvetliť príčiny vzniku suchých oblastí v centrálnej a západnej časti Austrálie a celkový nedostatok vlhky a pitnej vody na území svetadielu, • zdôvodniť jedinečnosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v Austrálii, • uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v Austrálii, • rozlíšiť pevninské, sopečné a koralové ostrovy Oceánie, • porovnať životné podmienky obyvateľov Austrálie a Nového Zélandu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Austrália • Tasmánia • obratník Kozorožca • Veľká koralová bariéra • Veľké predelové vrchy, Austrálske Alpy, plošiny, nížiny, púšte Uluru • Eyrovo jazero, Murray, Darling, podzemná voda • rastlinné pásma, živočíchy • Tichý oceán, Tasmanove more • Polynézia, Melanézia, Mikronézia • Nový Zéland, Havajské ostrovy

Austrália a Oceánia – socioekonomická charakteristika (11)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Austrálie, • vysvetliť dôvody vysokého stupňa urbanizácie Austrálie, • zostaviť tabuľku 5 najväčších miest Austrálie podľa tematickej mapy („čítanie“ mapy), • rozlíšiť základné odvetvia hospodárstva, • identifikovať najdôležitejšie odvetvia hospodárstva Austrálie, • posúdiť možnosti hospodárskeho využitia najväčších ostrovov Oceánie, • zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Austrálie do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape. 	<ul style="list-style-type: none"> • Austrálsky zväz • Sydney, Melbourne, Perth, Canberra • rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, prísťahovalectvo, • pôvodní obyvatelia Austrálie (aborigénci) • hospodárstvo a sídla pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO

Polárne oblasti (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> opísať polohu Antarktídy voči ostatnými kontinentom a oceánom („čítanie“ mapy) zdôvodniť pokrytie územia Antarktídy najväčším pevninským ľadovcom vysvetliť striedanie polárneho dňa a noci v polárnych oblastiach zhodnotiť ekologické riziká hospodárskeho využitia polárnych oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> Poloha Antarktídy a Arktídy Prírodné pomery Hospodárske využitie

Amerika – Nový svet - fyzickogeografická charakteristika (20)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> vymedziť polohu Ameriky voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), opísať z mapy pobrežie Ameriky (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány), („čítanie“ mapy), vysvetliť vznik najdlhšieho pásma pohorí na svete na západe Ameriky, zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v Amerike, popísať oblasti ohrozené činnosťou tornád a hurikánov, zdôvodniť rozdiely v podnebí západných a východných oblastí Ameriky, porovnať typy krajiny v Amerike a Austrálii, uviesť tri príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov v Amerike, zdôvodniť jedinečnosť a unikátnosť Amazonského dažďového pralesa, odôvodniť zaradenie dvoch pamiatok Ameriky do Zoznamu prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, 	<ul style="list-style-type: none"> Amerika rovník, obratníky Severná Amerika, Stredná Amerika, Južná Amerika Malé Antily, Veľké Antily Kordillery, Andy, Apalačské vrchy, Brazílska vysočina sopky, zemetrasenia Mississippská nížina, Atlantická nížina, Orinocká nížina, Laplatská nížina hurikány, tornáda Mississippi, Missouri, Veľké kanadské jazerá, Amazonka, Orinoco, Uruguaj, Parana, Titicaca typy krajiny prírodné pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO

Amerika – Nový svet - socioekonomická charakteristika (20)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> opísať priebeh objavovania a osídľovanie Ameriky, vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej rôznorodosti obyvateľstva Ameriky, popísať proces urbanizácie a uviesť jej príklady, popísať príčiny vysokej urbanizácie Ameriky, z obsahu tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ameriky („čítanie“ mapy), zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ameriky, určiť dve najdôležitejšie odvetvia hospodárstva štátov Severnej Ameriky, uviesť najvýznamnejšiu poľnohospodársku plodinu, 	<ul style="list-style-type: none"> obyvateľstvo Ameriky, pôvodní obyvatelia, prisťahovalci (Angličania, Francúzi, Španieli, Portugalci, Afričania), miešanci, kresťanstvo Mexiko, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Lima, New York, Chicago, Los Angeles, Toronto, Rio de Janeiro, Atlanta, Miami, Montreal, Washington, Ottawa hospodárstvo Ameriky USA Kanada

<ul style="list-style-type: none"> • ktorá sa pestuje v rôznych regiónoch Ameriky, • zdôvodniť výnimočnosť postavenia USA v Amerike aj vo svete, • porovnať hospodársku vyspelosť štátov Ameriky, • uviesť dva problémy, ktorým v súčasnosti čelí hospodárstvo USA. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mexiko a štáty Strednej Ameriky • Južná Amerika • Latinská Amerika • Brazília • Argentína
---	---

V. Metódy a formy práce

V rámci usporiadania učiva, činnosti učiteľa a žiaka, ktoré sú zamerané na dosiahnutie cieľov vyučovacieho procesu uplatníme tieto metódy a formy práce:

Prehľad tematických celkov	Metódy práce	Formy práce
Austrália	<ul style="list-style-type: none"> • informačno-represívna metóda, • problémový výklad, • heuristická metóda, • metóda výkladu, • metóda rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> • sociálne formy <ul style="list-style-type: none"> - individuálna, - skupinová, - frontálna, • exkurzia
Polárne oblasti	<ul style="list-style-type: none"> • informačno-represívna metóda, • problémový výklad, • heuristická metóda, • metóda výkladu, • metóda rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> • sociálne formy <ul style="list-style-type: none"> - individuálna, - skupinová, - frontálna, • exkurzia
Amerika – Nový svet	<ul style="list-style-type: none"> • informačno-represívna metóda, • problémový výklad, • heuristická metóda, • metóda výkladu, • metóda rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> • sociálne formy <ul style="list-style-type: none"> - individuálna, - skupinová, - frontálna, • exkurzia

VI. Učebné zdroje

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne vyučovacie prostriedky	Ďalšie zdroje
Austrália a Oceánia	<ul style="list-style-type: none"> • Tolmáči, L. a i.2000. <i>Geografia sekunda</i>. 1.vyd. Bratislava : Poľana, 2000. 120 s. ISBN 8089002161 • Kol. 2005. <i>Školský atlas svet</i>. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2005. 150 s. ISBN 6003321385 • Kol. 2001. <i>Zemepisný atlas sveta</i>. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2001. 190 s. ISBN 8080422389 • Kol. 2005. <i>Lexikón krajín sveta</i>. 2.vyd. Harmanec : 	<ul style="list-style-type: none"> • tabuľa, • e-beam, • notebook, • dataprojektor 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovné listy, 	<ul style="list-style-type: none"> • internet, • časopisy, • populárno-náučná literatúra

	VKÚ, 2005. 168 s. ISBN 8080424306			
Polárne oblasti	<ul style="list-style-type: none"> • Tolmáči, L. a i.2000. <i>Geografia sekunda</i>. 1.vyd. Bratislava : Poľana, 2000. 120 s. ISBN 8089002161 • Kol. 2005. <i>Školský atlas svet</i>. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2005. 150 s. ISBN 6003321385 • Kol. 2001. <i>Zemepisný atlas sveta</i>. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2001. 190 s. ISBN 8080422389 • Kol. 2005. <i>Lexikón krajín sveta</i>. 2.vyd. Harmanec : VKÚ, 2005. 168 s. ISBN 8080424306 	<ul style="list-style-type: none"> • tabuľa, • e-beam, • notebook, • dataprojektor 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovné listy, 	<ul style="list-style-type: none"> • internet, • časopisy, • populárno-náučná literatúra
Amerika – Nový svet	<ul style="list-style-type: none"> • Tolmáči, L. a i.2000. <i>Geografia sekunda</i>. 1.vyd. Bratislava : Poľana, 2000. 120 s. ISBN 8089002161 • Kol. 2005. <i>Školský atlas svet</i>. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2005. 150 s. ISBN 6003321385 • Kol. 2001. <i>Zemepisný atlas sveta</i>. 1.vyd. Harmanec : VKÚ, 2001. 190 s. ISBN 8080422389 • Kol. 2005. <i>Lexikón krajín sveta</i>. 2.vyd. Harmanec : VKÚ, 2005. 168 s. ISBN 8080424306 	<ul style="list-style-type: none"> • tabuľa, • e-beam, • notebook, • dataprojektor 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovné listy, 	<ul style="list-style-type: none"> • internet, • časopisy, • populárno-náučná literatúra

VII. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	<u>počet bodov</u>	<u>známka</u>
	1 100% - 90%	výborný
	2 89% - 75%	chválitebný
	3 74% - 50%	dobrý
	4 49% - 30%	dostatočný
	5 29% - 0%	nedostatočný

Klasifikácia sa uskutočňuje na konci každého klasifikačného obdobia. Stupeň prospechu sa určuje na základe známok získaných v danom klasifikačnom období, zároveň sa prihliada na systematickosť v práci študenta, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať a to počas celého klasifikačného obdobia.

Počet známok za polrok: minimálne 3 (3x test), odpoveď sa odporúča.

- Predmet sa klasifikuje
- Žiak musí mať minimálne 3 známky
- 3x test - váha 2
- Odpoveď - váha 1
- Projekty, účasť na súťaži - váha 2 (prípadne individuálne posúdenie)
- Malé písomky (nové učivo + 3 učivá z opak.) - váha 1
- Seminárne práce, referáty - váha 1
- Aktivita študenta – max. váha 2

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta:

- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
- 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	Občianska náuka
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť

I. Charakteristika predmetu

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vede ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti v ich obci, kraji a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebaopoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti,
- uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- získaniu základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a svojich práv,
- vytváraní schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovaniu mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania
- prebratiu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky

III. Predmetové kompetencie

Názov tematického celku	Predmetové kompetencie
Moja obec, región, vlasť, Európska únia	<ul style="list-style-type: none"> • Žiaci poznajú históriu i súčasnosť svojej obce i regiónu, • poznajú štátne symboly , • chápu význam EÚ pre jednotlivcov i štát, • sú schopní vážiť si svoj národ a vlasť,
Vnútorň a vonkajší život jednotlivca	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu poznávať svoju osobnosť, • na základe reálneho poznania svojich silných i slabých stránok pracujú na vytváraní vlastnej osobnosti.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 1 hodina

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Prvý/príma	1. Moja obec, región, vlasť, Európska únia	18
	2. Vnútný a vonkajší život jednotlivca	15

Moja obec, región, vlasť, Európska únia (18)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• pozná históriu a súčasnosť obce, v ktorej žije,• vie vysvetliť význam symbolov obce (erb, vlajka), ak ich obec má,• vie posúdiť význam obecnej kroniky pre poznanie minulosti obce a pre jej prepojenie so súčasnosťou,• pozná osobnosti obce v minulosti a dnes,• uvedomuje si význam pozitívnych vzorov z minulosti a súčasnosti pre svoj život,• buduje si pocit hrdosti na svoju obec poznaním jej prírody a pamiatok,• vie, kto je starostom (primátorom) obce,• pozná základné úlohy obecnej samosprávy,• zaujíma sa o spôsob volieb poslancov do obecného zastupiteľstva,• zúčastní sa (s rodičmi alebo učiteľmi) na zasadnutí obecného zastupiteľstva,• aktívne sa s členmi svojej rodiny zapája do organizovania akcií v obci• zúčastňuje sa zorganizovaných akciách obce,• žiak pozná históriu a súčasnosť regiónu, v ktorom žije,• vytvára si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, prítomnosti, pamiatok a prírody,• pozná štátne symboly• vie, ako štátnym symbolom vzdať úctu,• uvedomuje si význam európskej integrácie pre život občanov SR,• vie si vyhľadať základné informácie o EU	<ul style="list-style-type: none">• História a súčasnosť mojej obce• Kronika a erb mojej obce• Významné osobnosti našej obce• Na čo som hrdá/hrdý v mojej obci a jej okolí (pamiatky, príroda)• Obecná samospráva• Verejný, kultúrny a spoločenský život v našej obci• Môj región• Moja vlasť – Slovenská republika• Štátne symboly• Európska únia• Prepojenie národnej identity s európskou identitou

<ul style="list-style-type: none"> • používa v praktickom živote základné informácie o EÚ, • uvedomuje si nutnosť zachovania slovenskej národnej identity s prepojením na európsku identitu, • podporuje šírenie znášanlivosti a tolerancie medzi národmi EÚ. 	
--	--

Vnútný a vonkajší život jednotlivca (15)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvedomuje si spätosť ľudskej psychiky s biologickými faktormi (nervovou sústavou), • uvedomuje si, že jeho psychika je vo vývine, • pozná základné prvky psychiky – pocit, vnem, predstava • vie ich rozlíšiť, • uvedomuje si neopakovateľnosť charakteristických znakov osobnosti, • pozná základné typy osobnosti podľa temperamentu • vie zaradiť seba samého do patričnej typológie • vie rozlíšiť dva druhy pamäte (krátkodobú, dlhodobú) • chápe ich význam pre svoje vzdelávanie, • uvedomuje si súvislosť medzi pamäťou a myslením v procese učenia sa, • posudzuje základné metódy učenia • hľadá si najvhodnejšie metódy učenie pre svoju osobnosť, • vie na jednoduchom príklade odvodiť z dvoch súdov záver usudzovania, • vie rozlišovať medzi základnými emóciami • chápe dôležitosť primeraného prežívania emócií, • vie posúdiť svoje schopnosti pre niektorý typ činnosti, • vie využívať osvojené vedomosti zo psychológie vo svojom každodennom živote, • uvedomuje si vytváranie sociálnych vzťahov vo všetkých skupinách, ktorých je členom, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudská psychika • Osobnosť • Proces učenia sa • Psychológia v každodennom živote • Vytváranie sociálnych vzťahov jednotlivca v širšom prostredí • Sociálne skupiny • Sociometria skupiny • Sociálne vzťahy v triede • Sociálne zručnosti

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje poznatky o socializácii pri svojom včleňovaní sa do sociálnych skupín, • pozná pozície a roly jednotlivcov v spoločenských skupinách, • pozná základné metódy merania sociálnych vzťahov v skupine, • rešpektuje každého člena skupiny bez ohľadu na jeho pozíciu v skupine, • vie odolávať tlaku niektorých členov skupiny. • podporuje včleňovanie sa jednotlivcov do sociálnej skupiny, • uvedomuje si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním členom sociálnej skupiny, ako aj skupiny ako celku, • ovláda základné komunikačné zručnosti • v každodennom živote používa základné komunikačné zručnosti – komunikuje, spolupracuje a rieši konflikty. 	
---	--

V. Metódy a formy práce

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Moja obec, región, vlasť, Európska únia	<ul style="list-style-type: none"> • informačno-receptívna, • reproduktívna metóda, • problémový výklad, • heuristická metóda, • výskumná metóda, 	<ul style="list-style-type: none"> • frontálna výučba, • individuálna práca žiakov, • skupinová práca žiakov,
Vnútrotný a vonkajší život jednotlivca	<ul style="list-style-type: none"> • informačno-receptívna, • reproduktívna metóda, • problémový výklad, • heuristická metóda, 	<ul style="list-style-type: none"> • frontálna výučba, • individuálna práca žiakov, • skupinová práca žiakov,

VI. Učebné zdroje

Názov tematického celku	literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Moja obec, región, vlasť, Európska únia	<ul style="list-style-type: none"> • Kol.: Občianska výchova pre 6. ročník základných škôl, prvé vydanie. Bratislava: SPN, 2007. 	<ul style="list-style-type: none"> • tabuľa, • e-beam, • notebook, • dataprojektor, 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovné listy, 	<ul style="list-style-type: none"> • internet, • knižnica,
Vnútrotný a vonkajší život jednotlivca	<ul style="list-style-type: none"> • Kol.: Občianska výchova pre 7. ročník základných škôl, druhé vydanie. Bratislava: SPN, 2000. 	<ul style="list-style-type: none"> • tabuľa, • e-beam, • notebook, • dataprojektor, 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovné listy, 	<ul style="list-style-type: none"> • internet, • knižnica,

	<ul style="list-style-type: none"> • Kol.: Občianska výchova pre 7. ročník základných škôl, prvé vydanie. Bratislava: SPN, 2008. 			
--	---	--	--	--

VII. Hodnotenie predmetu.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

- Predmet sa klasifikuje
- Žiak musí mať minimálne 2 známky
- 1x test - váha 2
- 1 samostatná práca (projekt, domáce úlohy, vypracované pracovné listy, ústna odpoveď)
- Odpoveď - váha 1
- Projekty, účasť na súťaži - váha 2 (prípadne individuálne posúdenie)
- Malé písomky (nové učivo + 3 učivá z opak.) - váha 1
- Seminárne práce, referáty - váha 1
- Aktivita študenta – max. váha 2

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chválitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta:

- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
- 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	Etická výchova - prima
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty

I. Charakteristika predmetu

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Žiaci

- si osvoja základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- sa naučia participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu, klubu, mesta),
- si osvoja dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, médií, sa naučia kriticky myslieť, kultivovane diskutovať a akceptovať názory iných, ocenia prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve i v iných sociálnych skupinách,
- si osvoja dôležité hodnoty a etické normy súvisiace so životom a zdravím, rodinným životom, rodičovstvom a sexualitou, ekonomickým životom a prácou v povolání,
- si osvoja pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným ľuďom, ktorí potrebujú zvýšené porozumenie a pomoc,
- si rozvíjajú morálny úsudok a zmysel pre zodpovednosť,
- definujú základné etické pojmy, súvislosti medzi hodnotami a normami,
- pochopia dôležitosť stanovenia si životných cieľov, etických hodnôt a zachovávanía spoločensky uznávaných noriem

III. Predmetové kompetencie

Názov tematického celku	Predmetové kompetencie
Identifikácia a vyjadrovanie citov	<ul style="list-style-type: none"> • získavanie spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných
Kognitívna a emocionálna empatia	<ul style="list-style-type: none"> • osvojenie si základných postojov, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
Asertívne správanie	<ul style="list-style-type: none"> • nadobudnutie spôsobilosti na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju
Pozitívne vzory správania v	<ul style="list-style-type: none"> • participovanie na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu, klubu, mesta),

histórii a v literatúre	<ul style="list-style-type: none"> • osvojenie si dôležitosti nezávislosti od vecí, drog, médií, • kritické myslenie, kultivované diskutovanie a akceptovanie názorov iných, oceňovanie prvkov prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve i v iných sociálnych skupinách
Pozitívne vzory v každodennom živote	
Prosociálne správanie	

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: jedna hodina týždenne/33hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Prvý	Identifikácia a vyjadrovanie citov	5
	Kognitívna a emocionálna empatia	7
	Asertívne správanie	3
	Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre	5
	Pozitívne vzory v každodennom živote	3
	Prosociálne správanie	10

Identifikácia a vyjadrovanie citov (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať city zodpovedajúce prežívaniu pohody a nepohody, • Uviesť príklady vplyvu citov na zdravie človeka • Zahrať scénu s vyjadrením rôznych emocionálnych stavov • Rozlíšiť kultivovanosť a nekultivovanosť vo vyjadrovaní citov • Zahrať formou scény spôsob vyjadrenia citov spojených s nepohodou 	<ul style="list-style-type: none"> • city • základné delenie citov • city a zdravie • city a výkonnosť • kultivované vyjadrovanie citov

Kognitívna a emocionálna empatia (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem empatia a jej dôležitosť v medziľudských vzťahoch 	<ul style="list-style-type: none"> • empatia • faktory ovplyvňujúce empatiu • empatia v modelových situáciách

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, čo ovplyvňuje empatiu • používať prvky aktívneho počúvania v komunikácii diskutovať o dôvodoch empatie pri riešení problémov 	<ul style="list-style-type: none"> • počúvanie a empatia
--	---

Asertívne správanie (3)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť pasívne, agresívne a asertívne správanie • predviesť v scébkach ukážky jednotlivých druhov správania • použiť asertívne techniky v modelových situáciách • vysvetliť podstatu asertívnych práv • použiť v bežnej komunikácii prvky asertívneho správania, 	<ul style="list-style-type: none"> • asertivita • typy správania: pasívne, agresívne a asertívne, ich výhody a nevýhody • asertívne techniky a ich použitie • asertívne práva a ich použitie

Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojmy: vzor, model, idol, ideál • rozlíšiť pozitívne a negatívne vzory historických postáv • analyzovať vlastnosti zobrazených vzorov • posúdiť, ktoré vlastnosti vzoru je vhodné si osvojiť • diskutovať o morálnych dilemách 	<ul style="list-style-type: none"> • vzor, • model, idol, ideál • vzory správania v histórii • literárne vzory, filmoví hrdinovia • dobro a zlo

Pozitívne vzory v každodennom živote (3)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť rozdiel medzi reálnymi a zobrazenými vzormi • vysvetliť dôležitosť prosociálnych vzorov • identifikovať pozitívne vzory vo svojom okolí • zhodnotiť dôležitosť prítomnosti vzorov vo svojom živote • posúdiť dôsledok vlastného správania pre iných, najmä mladších 	<ul style="list-style-type: none"> • reálne vzory správania • verejné vzory správania • anonymné • prosociálne vzory

Prosociálne správanie (10)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť prosociálne správanie a jeho druhy • uviesť príklady prosociálnych ľudí vo 	<ul style="list-style-type: none"> • prosociálne správanie a jeho druhy (pomoc, darovanie, delenie sa,

svojom okolí vysvetliť vzťah empatie a prosociálneho správania <ul style="list-style-type: none"> • prejavíť konkrétnu pomoc spolužiakom • zhodnotiť, v akých sociálnych projektoch by mohol participovať 	spolupráca) <ul style="list-style-type: none"> • fyzická a psychická pomoc • empatia v prosociálnom správaní • spolupráca na sociálnych projektoch
---	---

V. Metódy a formy práce

Názov tematického celku	Metódy a formy práce
Identifikácia a vyjadrovanie citov	<ul style="list-style-type: none"> • Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt • V ETV je odporúčaná schéma vyjadrená v pojmoch: 1. senzibilizácia – scitlivenie (emocionálne i kognitívne) na problém, na tému, na hodnotu 2. nácvik v podmienkach triedy, 3. reálna skúsenosť - transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi...) • rôzne metódy a techniky (hru, hranie rolí, hranie scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizácia
Kognitívna a emocionálna empatia	
Asertívne správanie	
Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre	
Pozitívne vzory v každodennom živote	
Prosociálne správanie	

VI. Učebné zdroje

Názov tematického celku	Odborná literatúra, ďalšie zdroje	Didaktická technika
Identifikácia a vyjadrovanie citov	Etická výchova nepoužíva učebnicu. Podnety na činnosť nachádza učiteľ v metodických príručkách a v iných materiáloch, ako aj v obsahu vyučovacích predmetov Aktualizuje ich podľa podmienok skupiny a cieľov. <ul style="list-style-type: none"> • Lencz, L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti. Bratislava : Metodické centrum v Bratislave, 1998. • Lencz, L.: Metódy etickej výchovy. Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1993. • Lencz, L. – Križová, O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova, Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1997. • Páleník, Ľ.: Prosociálne správanie. In: Vybrané kapitoly zo psychológie. Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1995. • Alexová, Vopel: Nechaj ma, chcem sa učiť sám 	Tabuľa, dataprojektor, notebook, fixky
Kognitívna a emocionálna empatia		
Asertívne správanie		
Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre		
Pozitívne vzory v každodennom živote		

Prosociálne správanie		
----------------------------------	--	--

VII. Hodnotenie predmetu

Povinne voliteľný predmet etická výchova sa neklasifikuje. Hodnotí sa na konci každého klasifikačného obdobia slovným vyjadrením absolvoval(a) respektíve neabsolvoval(a). Zásady hodnotenia v predmete etická výchova sú v súlade s Metodickým pokynom č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl. Pri hodnotení sa prihliada najmä na:

- aktívny vzťah k predmetu,
- využívanie osobných predpokladov,
- autentickosť, kreativita a originalita pri riešení úloh,
- nachádzanie a používanie medzipredmetových vzťahov a súvislostí,
- schopnosť zaujať postoj a vyjadriť vlastný názor.

Podmienkou absolvovania je výstup študenta v podobe prezentácie, projektu, dramatizácie a podobne , na vopred zadanú tému z tematického celku na konci každého klasifikačného obdobia.

- 3 úrovne hodnotenia:
 - 0% - 39% = NEABSOLVOVAL
 - 40% - 69% = ABSOLVOVAL
 - 70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL

Názov predmetu	Náboženská výchova
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty

I. Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet rímskokatolíckeho náboženstva na základných a stredných školách je povinne voliteľný výchovno-formačný učebný predmet s hodinovou týždennou dotáciou. Predmetom vyučovania rímskokatolíckeho náboženstva sú vybrané poznatky z jednotlivých teoretických a praktických teologických disciplín v spojitosti s vedami, ktoré vstupujú do vzťahu s učivom, hlavne so psychológiou, filozofiou, etikou, estetikou, sociológiou, biológiou.

Vyučovanie predmetu na stredných školách nadväzuje na vyučovanie náboženskej výchovy na základných školách. Na strednej škole sa dáva dôraz na hlbšie a komplexnejšie porozumenie, kritické reflektovanie, aplikáciu poznatkov a vedomie vlastnej identity. Celé vyučovanie prispieva k zrelosti žiakov a dovoľuje im celistvejšie pochopiť realitu. So vstupom Slovenska do Európskej únie je nutné viesť k zachovaniu vlastnej kresťansko-katolíckej a kultúrnej identity a zároveň sa vo výchove zamerať aj na hodnoty iných kultúr a vzájomné chápanie. „Totiž každá kultúra je prejavom reflexie nad tajomstvom sveta a človeka; je spôsobom, ktorý možno vyjadriť transcendentný rozmer ľudského života.“ Iným rozmerom výchovy v období globalizácie sa javí výchova k aktívnemu a zodpovednému spolužitiu, kde sú vzťahy násilia nahradené vzťahmi spolupráce vo vízii spoločného dobra.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Žiaci

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehľadujú si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitom poslaní Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,
- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,
- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,
- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať jeho poslanstvo vo svojom okolí.

III. Predmetové kompetencie

komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusi v pracovnej skupine a v triede
- kladie otázky a zisťuje odpovede
- učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti
- osvojuje si vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho
- formuluje otázky, porovnáva, oponuje

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozširuje svoje kultúrne horizonty diskusiou
- učí sa reagovať primerane situácii
- je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte
- vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity
- učí sa dešifrovať a vhodne používať symboly
- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa:

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- podieľa sa na spoločnej práci projektového vyučovania s použitím IKT (teleprojekty)
- učí sa učiť spoluprácou

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci
- dobre prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadiami a postupmi
- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti
- obhajuje svoj názor

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva
- oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín Cirkvi
- vysvetlí kresťanský pohľad na hodnotu individuálneho ľudského života
- je pripravený niesť zodpovednosť
- učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka
- oceňuje prínos kresťanských hodnôt v ľudskej kultúre
- na konkrétnych príkladoch porovná rôzne životné štýly, oceňuje etické hodnoty
- rozhoduje o svojich hodnotách a cieľoch
- objavuje existenciu nemennej pravdy
- vytvára si rebríček hodnôt, hľadá víziu pre svoju budúcnosť a objavuje a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov,
- hľadá svoju úlohu vo svete aj v cirkvi
- oceňuje postoj vzájomnej tolerancie medzi mladými ľuďmi, posúdi mravný aspekt vzťahu a chápe zmysel vernosti
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na pohlavie
- preberá zodpovednosť za sebaurčenie a sebarealizáciu, objavuje prvky zodpovedného konania v konkrétnych životných situáciách
- objavuje kresťanský pohľad na zmysel života človeka
- aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

občianske kompetencie:

Žiak

- adaptuje sa na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní
- chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní zákonov obohacujúcich spoločnosť
- aktívne participuje na triednych a školských aktivitách
- zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí
- háji svoje práva aj práva iných
- vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

kultúrne:

Žiak

- osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú
- angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník
- iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce
- učí sa tolerancii a empatickosti
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality, v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- objavuje v biblickom prameni ekologické posolstvo, vníma človeka ako súčasť prírody
- má úctu k živým aj neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- správa sa spôsobom, ktorý podporuje trvalú udržateľnosť kvality životného prostredia
- vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty)
- rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia
- osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi
- uvedomuje si korene, tradíciu a historický vývoj výtvarnej kultúry
- vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda)
- osvojuje si kritický prístup k médiám
- má predstavu o vhodnej kombinovateľnosti farieb, tvarov
- pozná pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou oblečenia, vlasov či tváre
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu a v súvislosti s tým aj štýl obliekania sa na rôzne udalosti
- objavuje vyjadrovanie pravdy o svete pomocou rôznych literárnych a myšlienkových foriem
- ocení prínos štátu a Cirkvi pre dobro jednotlivca a spoločnosti
- rozumie rozdielom a spoločným prvkom svetových náboženstiev, osvojí si postoj vzájomnej tolerancie
- osvojí si kritéria pre rozlíšenie učenia rôznych náboženských siekt a vie popísať ich techniky manipulácie

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- učí sa tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- objavuje mravný aspekt umelého potratu a eutanázie
- osvojí si kritický prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba
- uvedomuje si svoje silné a slabé stránky
- vníma sa ako časť celku
- chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou k opačnému pohlaviu prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- dokáže si uvedomiť svoje potreby
- identifikuje sa so svojím vnímaním pocitov
- dôveruje si, uvedomuje si silné a slabé stránky, ktoré vníma ako svoje rozvojové možnosti
- vníma životnú situáciu starého a chorého človeka
- učí sa spätnej väzbe na vlastnú osobu
- uvažuje nad humánnymi princípmi v duchu solidarity a lásky, objavuje rozmer empatie pre rozvoj sociálneho citenia
- je pripravený byť v interakcii s inými ľuďmi v rôznych kontextoch
- buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu
- vysvetlí význam manželstva a rodiny a uvedomuje si ich hodnotu
- posúdi vzťahy v rodine s výchovou k vzájomnej úcte, asertívnemu, empatickému správaniu v rodine aj spoločnosti. Uvedomuje si potrebu celoživotných vzťahov (priateľstva, manželstva, rodiny). Objavuje princípy tvorivého budovania osobných vzťahov.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 1 hodiny týždenne, 33 hodín ročne

Ročníkový cieľ: Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť nemeniteľnosť pravdy pochádzajúcej z Božej múdrosti. Orientovať svoj život na život v pravde. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	1. Pravda ako hodnota	5
	2. Hľadanie pravdy o svete	7
	3. Hľadanie pravdy o seba	7
	4. Ohlasovatelia pravdy	5
	5. Konať v pravde	9

1. Pravda ako hodnota (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> na konkrétnej modelovej situácii rozlíšiť medzi pravdou a klamstvom interpretovať cez biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi dopad klamstva na vzťah súrodencov vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch posúdiť silu slova pomenovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov uviesť príklad manipulácie slovom a riziká manipulácie na základe novinových článkov posúdiť hodnotu etiky pravdy v masmédiách vo dvojici vytvoriť fiktívny list redaktorovi (novín, TV...) a posúdiť hodnovernosť daného masmédiá 	<ul style="list-style-type: none"> Potreba pravdy Jakub a Ezau Pravda v etike, médiá (zachovanie tajomstva) 8. Božie prikázanie základné Sila slova

2. Hľadanie pravdy o svete(7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> Žiak vie opísať pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení sveta porovnať predstavenú časovú udalosť stvorenia sveta na „lište“ času a vo Svätom písme pomenovať biblický príbeh o stvorení ako model stvorenia, nie historickú 	<ul style="list-style-type: none"> Cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti Mýtický obraz sveta Vedecké hľadanie pravdy Biblický obraz stvorenia sveta

<ul style="list-style-type: none"> • udalosť • porovnať biblický príbeh o stvorení s vedeckým pohľadom • porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu • jednoducho vytvoriť symbolický obraz stvorenia sveta • zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka • 	
---	--

3. Hľadanie pravdy o seba (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomenovať symbolickosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom • vysvetliť hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz • vnímať svoje vlastné hranice • navonok prejaviť úctu k človeku • porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým a poukázať na rozmer kresťanskej nádeje (vyznanie a odpustenie viny) • zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí • určiť osobné prekážky pri hľadaní 	<ul style="list-style-type: none"> • Pôvod človeka • Biblický obraz stvorenia človeka • Pád človeka (hriech) • Hranice človeka (svedomie) • Sviatosť zmierenie

4. Ohlasovatelia pravdy(5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/ dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam ohlasovania pravdy • opísať povolanie proroka Ezechiela a Izaiáša • vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše ‚áno‘ nech je ‚áno‘ a vaše ‚nie‘ nech je ‚nie‘“. (Mt 5,37) • vymenovať aspoň dvoch ohlasovateľov pravdy sv. Petra a sv. Štefana, sv. Pavla • uviesť príklad ohlasovateľov pravdy dnes 	<ul style="list-style-type: none"> • Prorok Ezechiel, Izaiáš • Ježiš – učiteľ pravdy (Mt, 5,37) • Apoštoli - hlásatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan, sv. Pavol)

5. Konat' v pravde (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť „Zlatého pravidla“ • oceniť prínos Ježišovho príkazu lásky 	<ul style="list-style-type: none"> • Zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky (Zlaté pravidlo) • Ježišov príkaz lásky

<ul style="list-style-type: none"> • prispieva k diskusi v pracovnej skupine a v triede o význame „Zlatého pravidla“ • vnímať dopad rozhodnutia na život človeka • na modelovej situácii demonštrovať skutky lásky • rozlišovať medzi väčším a menším zlom, medzi väčším a menším dobrom • vysvetliť pojem sociálny hriech • na príkladoch svätých, významných osobností a konkrétnych životných udalostiach vysvetliť spravodlivé (pravdivé) konanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Skutki lásky (skutki milosrdenstva) • Sociálny hriech • Spravodlivosť a pravda v spoločnosti
---	--

V. Metódy a formy práce

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Pravda ako hodnota	<ul style="list-style-type: none"> • motivačné metódy • demonštračná metóda • situačná metóda • dramatizácia 	<ul style="list-style-type: none"> • frontálna výučba, • individuálna práca žiakov, • skupinová práca žiakov,
2. Hľadanie pravdy o svete	<ul style="list-style-type: none"> • heuristická metóda • demonštračná metóda • dramatizácia • projektová metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • frontálna výučba, • individuálna práca žiakov, • skupinová práca žiakov,
3. Hľadanie pravdy o seba	<ul style="list-style-type: none"> • heuristická metóda • motivačné metódy • situačná metóda • kooperatívne vyučovanie 	<ul style="list-style-type: none"> • frontálna výučba, • individuálna práca žiakov, • skupinová práca žiakov,
4. Ohlasovatelia pravdy	<ul style="list-style-type: none"> • heuristická metóda • motivačné metódy • dramatizácia • projektová metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • frontálna výučba, • individuálna práca žiakov, • skupinová práca žiakov,
5. Konat' v pravde	<ul style="list-style-type: none"> • heuristická metóda • motivačné metódy • situačná metóda • kooperatívne vyučovanie • 	<ul style="list-style-type: none"> • frontálna výučba, • individuálna práca žiakov, • skupinová práca žiakov,

V. Učebné zdroje

Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Poznávanie cez dialóg - Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre šiesty ročník	<ul style="list-style-type: none"> • tabuľa, • notebook, • dataprojektor, 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovné listy, 	<ul style="list-style-type: none"> • internet, • knižnica,

VI. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiaka v predmete náboženstvo/náboženská výchova

Vo vyučovacom predmete náboženstvo/náboženská výchova pri priebežnej klasifikácii učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie (domáce úlohy) riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri **súhrnnej** klasifikácii hodnotí:

učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu, osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu, usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese snahu o rozvoj svojich kompetencií

Známkou s váhou 1 hodnotíme:

1. prácu s pracovným zošitom – priebežne
2. vytvorenie projektu – raz za polrok
3. krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok
4. aktivitu na hodine, ústna odpoveď, iná práca žiaka aj praktická

Kritéria hodnotenia projektu:

1. obsah – 2 body
2. forma – 2 body
3. prezentácia – 4 body
4. obhajoba – 2 body

10 – 9 bodovvýborný

8 – 7 bodovchválitebný

6 – 5 bodov.....dobrý

4 – 3 bodov.....dostatočný

2 – 0 bodov.....nedostatočný

Stupnica pri testoch:

100% - 90% *výborný*

89,9% - 75% *chválitebný*

74,9% - 50% *dobrý*

49,9% - 35% *dostatočný*

34,9% a menej *nedostatočný*

Najväčšiu váhu pri klasifikácii má hodnotenie projektu a testu.

GEMBALOVÁ, A.: *Kritéria klasifikácie (a základné kritéria slovného hodnotenia) výchovno – vzdelávacích výsledkov žiaka v predmete náboženstvo/náboženská výchova*. In: Katolícky učiteľ, č. 1 2009/2010

Názov predmetu	Matematika
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami

I. Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika na gymnáziách s osemročným štúdiom (ďalej len GOŠ) je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament: „Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“ Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku, s množstvom propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich. Vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému. Má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.

Do predmetu bola zaradená prierezová téma:

Dopravná výchova – Triezvo a bezpečne - Geometria

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Žiaci

- získajú schopnosť používať matematiku a matematické myslenie v o svojom budúcom živote,
- rozvíjajú svoje logické a kritické myslenie,
- argumentujú, komunikujú a spolupracujú v skupine pri riešení problému,
- čítajú s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- využívajú pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh,
- vyhľadávajú, získavajú a spracúvajú informácie vrátane samostatnej práce s učebnicou a ďalšími textami,
- osvoja si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy,
- spoznávajú matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok. Hlavným cieľom vyučovania matematiky je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku a matematické myslenie v svojom budúcom živote. Tomu musí zodpovedať spôsob vyučovania.

Vyučovanie treba viesť tak, aby rozvíjalo logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť argumentovať a umožnilo každému z nich získať poznatky objavovaním. Dostatočnú pozornosť a čas treba venovať použitiu získaných poznatkov pri riešení reálnych úloh. Zvyšovanie výpočtovej zručnosti a automatizácie výpočtov nesmie byť na úkor objavovania, pochopenia a aplikácie získaných poznatkov pri riešení úloh.

Dôležitou súčasťou vyučovania je aj využívanie prostriedkov IKT. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému.

Žiak sa má oboznámiť so základnými matematickými nástrojmi a spôsobmi reprezentácie (vzorce, premenné a funkcie, modely, diagramy, grafy, tabuľky), a to predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, má získať skúsenosti s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov.

Prostredníctvom riešenia úloh by sa mal žiak oboznamovať aj s príkladmi praktického použitia matematiky v súčasnosti aj v minulosti.

Ciele a požiadavky uvedené v predchádzajúcom odseku sa týkajú všetkých žiakov, bez ohľadu na to, či budú alebo nebudú z matematiky maturovať. Maturant v porovnaní so žiakom, ktorý nebude z matematiky maturovať, má dosiahnuť vyšší stupeň automatizácie výpočtových zručností, používať väčší rozsah matematických nástrojov a dosiahnuť vyšší stupeň formalizácie matematických poznatkov (vrátane používania symboliky a odbornej terminológie) a abstrakcií.

III. Predmetové kompetencie

Štúdium matematiky na strednej škole prispieva k rozvoju kľúčových kompetencií:

Žiak

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky)
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov, kompetencia riešiť problémy
- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analytickokritickom a tvorivom myslení
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov, kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií
- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí
- hľadať chyby v argumentácii a usudzovaní
- v jednoduchých prípadoch vysloviť kontra príklad všeobecných tvrdení
- rozlíšiť nepodložené tvrdenie v prípade, že má dostatok informácií
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní, kompetencia k celoživotnému učeniu sa – učiť sa učiť
- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti, sociálne komunikačné kompetencie
- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu uplatnenia
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti, kompetencie sociálne a personálne
- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch, kompetencie pracovné
- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny, kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote. kompetencie občianske
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- prispieva k naplneniu práv
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: príme

Hodinová dotácia: 4 /132/

Obsahový štandard - obsah predmetu je rozdelený na štyri tematické okruhy:

1. *Opakovanie a sumarizácia učiva /21/*
2. *Čísla, premenná a početové výkony s číslami /47/*
3. *Geometria a meranie /48/*
4. *Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika /16/*

Sumarizácia učiva /21/	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sčítat', odčítat', násobiť, deliť a zaokrúhľovať prirodzené čísla • Pohotovo používať kalkulačku • Riešiť slovné úlohy s využitím písomného násobenia a delenia prirodzených čísel • Riešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím početových operácií • Správne určiť poradie početových výkonov v úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> • Početové operácie- sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, zaokrúhľovanie • Slovná úloha • Poradie početových výkonov, úloha zátvoriek • propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie a ich využitie pri riešení jednoduchých slovných úloh (propedeutika rovníc)

Čísla, premenná a početové výkony s číslami /47/	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie:</p> <p><u>Deliteľnosť prirodzených čísel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozložiť zložené číslo na súčin menších čísel v obore malej a veľkej násobilky, 	<ul style="list-style-type: none"> • objav deliteľnosti dvoma, piatimi, desiatimi a stami • práca podľa návodu – kritériá deliteľnosti číslami 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100

<ul style="list-style-type: none"> • zistiť podľa dodaného návodu, či je dané číslo deliteľné číslami 2, 3, 4, 5, 6,9, 10,100, <p><u>Desatinné čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prečítať a zapísať desatinné čísla a určiť rád číslice v zápise desatinného čísla, • uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote a pracovať s nimi v uvedenom kontexte, • správne zobrazit' desatinné číslo na číselnej osi, • zistiť vzájomnú vzdialenosť desatinných čísel na číselnej osi, • porovnať, usporiadať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhliť podľa zadania desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, na stotiny, na tisíciny, ..., nahor, nadol aj aritmeticky, • sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané desatinné čísla spamäti, ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky, • vynásobiť a vydeliť desatinné čísla mocninami čísla 10 spamäti, • desatinné číslo vydeliť prirodzeným a správne zapísať zvyšok (aj na kalkulačke), • vypočítať jednoduchý aritmetický priemer desatinných čísel, • vyriešiť slovné úlohy s desatinnými číslami, • využiť vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti • porovnať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporiadať ich podľa veľkosti vzostupne a zostupne. 	<ul style="list-style-type: none"> • propedeutika výpočtu objemu kvádra a kocky ako súčin príslušných celočíselných rozmerov – prirodzených čísel, propedeutika jednotiek objemu: mm^3, cm^3, dm^3, m^3 <ul style="list-style-type: none"> • desatinné číslo, celá časť desatinného čísla, desatinná časť desatinného čísla, desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny..., rád číslice v desatinnom čísle, • číselná os, vzdialenosť čísel na číselnej osi • porovnávanie, usporiadanie desatinných čísel • znaky =, >, < • zaokrúhľovanie nadol na ..., zaokrúhľovanie nahor na ..., zaokrúhľovanie na ... • aritmetický priemer • objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel, • perióda, periodické čísla • sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc) • jednotky dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg) a ich premena v obore desatinných čísel • propedeutika zlomkov na rôznych kontextoch • propedeutika nepriamej úmernosti (riešenie slovných úloh)
--	---

Geometria a meranie /48/	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie:</p> <p><u>Rovinné útvary – štvorec a obdĺžnik</u></p>	

- určiť približný obsah rovinného útvaru v štvorcovej sieti,
- vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika v obore desatinných čísel,
- vypočítať obsah pravouhlého trojuholníka ako polovicu obsahu obdĺžnika,
- premeniť základné jednotky obsahu s využívaním vlastností desatinných čísel,
- zanalyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov z hľadiska možnosti výpočtu ich obsahu a obvodu, vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov, vyriešiť úlohy z praxe na výpočet obvodov a obsahov útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. rozlíšiť základné prvky trojuholníka,

Rovinné útvary - trojuholník

- pomenovať trojuholník podľa veľkosti jeho vnútorných uhlov,
- vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla trojuholníka, ak pozná veľkosť jeho dvoch vnútorných uhlov v stupňoch,
- vypočítať veľkosť vonkajších uhlov trojuholníka,
- vyriešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov trojuholníka,
- rozhodnúť o zhodnosti dvoch trojuholníkov v rovine,
- opísať (slovne) postup konštrukcie trojuholníka,
- poznať vetu o trojuholníkovej nerovnosti,
- na základe vety o trojuholníkovej nerovnosti rozhodnúť o možnosti zostrojenia trojuholníka z troch úsečiek,
- opísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich základné vlastnosti (veľkosti strán a uhlov, súmernosť),
- presne a čisto narysovať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník,
- zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom) a ich priesečník,
- vypočítať obvod a obsah trojuholníka,
- vyriešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.

- rovinné útvary, štvorec, obdĺžnik, mnohoúholník, obsah, výmera, plocha, jednotka štvorcovej siete
- jednotky obsahu, premena jednotiek obsahu: hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový (ha, a, km², m², dm², cm², mm²)
- slovné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika a pravouhlého trojuholníka

- trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly)
- vnútorné uhly trojuholníka, objav vzťahu pre súčet vnútorných uhlov trojuholníka
- ostrouhlý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník
- náčrt, konštrukcia
- trojuholníková nerovnosť, $a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$
- rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, ramená, základňa, hlavný
- vrchol rovnoramenného trojuholníka
- objav základných vlastností rovnoramenného a rovnostranného
- výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka
- obvod a obsah trojuholníka (objavovanie výpočtu obsahu tohto útvaru)

<p><u>Uhly</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch, • narysovať pomocou uhlomera uhol s danou veľkosťou, konštrukčne uhol veľkosti 30°, 60°, 45°, 90°, • primerane odhadnúť veľkosť uhla, • premeniť stupne na minúty a naopak, • zostrojiť os uhla pomocou uhlomera, kružidla, • porovnať uhly podľa ich veľkosti numericky, • rozlíšiť vrcholové uhly, susedné uhly, striedavé uhly a súhlasné uhly, • vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla k danému uhlu, sčítať a odčítať veľkosti uhlov (v stupňoch), • využiť vlastnosti uhlov pri riešení kontextových úloh. 	<ul style="list-style-type: none"> • uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň a minúta, uhlomer • ramená uhla, vrchol uhla • os uhla a jej vlastnosti • porovnávanie uhlov priamy, pravý, ostrý a tupý uhol, uhol väčší ako priamy uhol • vrcholový uhol, susedný uhol, striedavý uhol, súhlasný uhol a ich vlastnosti • sčítanie a odčítanie veľkostí uhlov
--	---

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika /11/	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu, • z daných prvkov vybrať skupinu prvkov s danou vlastnosťou a určiť počet týchto prvkov, • pokračovať v danom systéme usporiadania /vypisovania, • zvoliť stratégiu riešenia kombinatorickej úlohy, • zvoliť optimálny spôsob zápisu riešenia tabuľkou a diagramom, • vypísať (všetky) možnosti podľa určitého systému, • vytvoriť systém (napr. strom možností) na vypisovanie možností, • systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov), 	<ul style="list-style-type: none"> • usporiadanie prvkov (s opakovaním, bez opakovania) • dáta, údaje, tabuľka, diagram • kontextové úlohy s kombinatorickou motiváciou • propedeutika štatistiky, pravdepodobnosti a kombinatoriky (zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov) • objav podstaty daného systému vo vypisovaní možností • systematické vypisovanie možností, rôzne spôsoby vypisovania možností • počet usporiadaní, počet možností • úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počet z oblasti hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií)

<ul style="list-style-type: none"> • vyriešiť primerané kombinatorické úlohy, vrátane intuitívneho použitia pravidla súčtu a súčinu, • uskutočniť primerané pravdepodobnostné experimenty, • posúdiť a rozlíšiť možné a nemožné udalosti (javy), • rozhodnúť o pravdepodobnosti jednoduchých udalostí, • vypočítať relatívnu početnosť udalostí. 	<ul style="list-style-type: none"> • propedeutika základných modelov kombinatoriky
---	---

V. Metódy a formy práce

- problémové vyučovanie pri TC :1,2,3
- projektové vyučovanie TC: 3
- samostatnú prácu TC: 1,2,3
- práca v skupinách TC : 1,2,3
- klasické formy vyučovania TC :1,2,3
- pamäťové počítanie TC : 1,2,3
- rozhovor TC: 1,2,3
- prácu s internetom práca na PC s výukovými programami TC: 1,2,3

VI. Učebné zdroje

Učebnica pre 5. A 6. ročník Šedivý

Učebnica pre 6. ročník Bérovci

Zbierka úloh z matematiky pre 5. a 6. ročník

Odborná literatúra

Didaktické pomôcky

Internet a výukové programy

VII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výkonový štandard zvládol alebo nie. Zisťovanie úrovne osvojených kompetencií v zmysle výkonových štandardov bude prevádzané nasledovne :

- priebežné individuálne skúšanie
- slovné hodnotenie
- hodnotenie známku, bodmi /ústna odpoveď, prezentácia projektu/
- aktivita žiakov
- samostatná práca
- písomné skúšanie

Pri hodnotení žiaka budeme dodržiavať nasledovné zásady :

- každú písomnú prácu je potrebné oznámiť s náležitým časovým predstihom
- opravenú písomnú prácu dôsledne analyzovať, žiak musí vedieť kritériá hodnotenia a opravenú písomku musí vidieť
- o každej známke musí byť žiak informovaný
- každú ústnu odpoveď je potrebné ústne vyhodnotiť
- ohodnotiť každú úspešnú účasť v matematickej súťaži
- žiak musí mať minimálne 5 známok za polrok

Hodnotenie sa prevádza v zmysle platného klasifikačného poriadku známami 1 – 5. Výsledná známka sa vypočíta ako vážený priemer známok, pričom jednotlivé váhy priradíme nasledovne :

- kontrolná práca váha 2
- iné hodnotenie váha 1

Vyučujúci budú jednotne požívať nasledovnú stupnicu známok :

výborný	od 90% - 100%
chválitebný	od 75% - 89%
dobry	od 50% - 74%
dostatočný	od 30% - 49%
nedostatočný	menej ako 29%

Názov predmetu	Informatika
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami

Úvod

Vzdelávací štandard v predmete informatika je otvorený metódam a formám zvoleným na dosiahnutie cieľov definovaných výkonovými i obsahovými štandardami. Zvolené metódy a formy výučby by mali poskytnúť žiakom príležitosť na rozvoj individuálnych, učebných ciest. Vzdelávací štandard je rozčlenený na oblasti: Reprezentácie a nástroje, Komunikácia a spolupráca, Algoritmické riešenie problémov, Softvér a hardvér, Informačná spoločnosť. Oblasť obsahujú prierezové témy, ktoré sa učia priebežne s inými témami aj počas niekoľkých rokov. Napríklad v téme Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami – sa žiaci učia pracovať so súbormi a priečinkami nielen počas jedného ročníka, ale na rôznych úrovniach v celom procese vyučovania informatiky. Na ich zvládnutie je potrebný dlhší čas, opakované tréningy i dostatočná prax. Učiteľ individuálne zváži mieru toho, do akej hĺbky sa bude danej téme venovať. K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu predmetu. Takto štruktúrované učivo podľa jednotlivých tematických celkov tvorí obsahový štandard, ktorý chápeme ako záväzok pre učiteľa. Opäť však platí, že učelia si môžu učebný obsah tvorivo modifikovať v rámci vymedzeného tematického celku. Pri koncipovaní príležitostí na rozvíjanie učebných ciest žiaka je našim spoločným cieľom vytvárať také kognitívne činnosti, ktoré operujú pojmami, ako je hľadanie, pátranie, skúmanie, zisťovanie niečoho, čo je niekedy neisté alebo riskantné v poznávacom zmysle. Účinne si osvojíme len taký poznatok, ktorý si vytvoríme v konkrétnej činnosti. Ide nám o výučbu aktívnej výstavby poznatkov v informatike a pri práci s počítačom. Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov. V porovnaní s predchádzajúcim vzdelávacím štandardom sú upravené a presunuté niektoré tematické celky. Preto je nutné na každej škole prispôbiť poradie tematických celkov a ich rozloženie do ročníkov tak, aby všetci žiaci do skončenia vzdelávania absolvovali celý vzdelávací štandard uvedený v tomto dokumente.

I. Charakteristika predmetu

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektné využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Predmet informatika v príme pozostáva z nasledovných tematických okruhov:

- Reprezentácie a nástroje (práca s grafikou, informácie, práca s textom)
- Softvér a hardvér (počítač a prídavné zariadenia, práca so súbormi a priečinkami, práca v operačnom systéme, práca proti vírusom a špehovaniu)
- Komunikácia a spolupráca (práca s nástrojmi na komunikáciu, práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe)
- Informačná spoločnosť (bezpečnosť a riziká)

II. Ciele predmetu

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy s nimi spojené,
- rešpektujú intelektuálne vlastníctvo.

III. Predmetové kompetencie

V predmete informatika sa rozvíjajú nasledujúce kľúčové kompetencie žiakov:

a) kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť
- hľadať a rozvíjať účinné postupy vo svojom učení
- využívať rôzne stratégie učenia
- kriticky pristupovať ku zdrojom informácií, informácie tvorivo spracovávať a využívať pri svojom štúdiu a praxi

b) sociálne komunikačné kompetencie

- vecne, správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov (IKT, knižné zdroje)
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie

c) kompetencia v oblasti IKT

- osvojiť si základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja
- používať základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
- dokázať vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí
- dokázať využívať IKT pri vzdelávaní

d) kompetencia riešiť problémy

- analyzovať vybrané problémy
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh

- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy, logicky spájať poznatky z rôznych predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh
- prijímať svoju zodpovednosť za riešenie problémov, dokázať sa poučiť z vlastných chýb a chýb iných

e) kompetencie sociálne a personálne

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení
- prijímať ocenenie, radu a kritiku, čerpať poučenie pre svoju ďalšiu prácu

f) kompetencie pracovné

- stanoviť si ciele a aktívne pristupovať k uskutočneniu svojich cieľov
- kriticky hodnotiť svoje výsledky
- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvá

Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne polovica triedy / 33 hodín ročne

REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – informácie (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, • dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, • vyhľadávať a získavať informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, elektronicky obchod, rezervácie lístkov...), • získavať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ...), • vyberať vhodné nástroje na spracovanie informácii (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov). • diskutovať o vlastnostiach jednoduchej informácie rôzneho typu, • voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie, • kódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, 	<p>Vlastnosti a vzťahy: vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, • posudzovať kvalitu informácie rôzneho typu na jednoduchej úrovni, • posudzovať vlastnosti súborov rôznych typov (rôzne typy textov, rôzna grafika, zvuk, video), • vyhľadávať a získavať informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov a pod.), • získavať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, a pod.), • rozhodovať sa pre nástroje na spracovanie informácií (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov), • hľadať informácie (v texte, v encyklopédii, v slovníku, v tabuľke, a pod.). 	
---	--

SOFTVÉR A HARDVÉR – počítač a prídavné zariadenia (3)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracovať s pamäťovými zariadeniami – prenášať, ukladať, kopírovať informácie. • pracovať s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášať, ukladať, kopírovať informácie, • pracovať s prídavnými zariadeniami (napr. naskenovať, vytlačiť dokument, nahrávať zvuk, zosnímať obraz fotoaparátom alebo kamerou), • skúmať nové možnosti použitia konkrétneho hardvéru, • porovnávať klady i zápory počítačov rôznych typov (napr. stolný počítač, notebook, tablet), • rozlišovať vstupné a výstupné zariadenia. 	<p>Pojmy: program, procesor, pamäť Vlastnosti a vzťahy: programy spracovávajú údaje a pomáhajú nám riešiť problémy (program ako nástroj na kreslenie, písanie, počítanie, evidovanie údajov, ktorý vie pracovať iba s určitými typmi údajov, určitými typmi súborov), klávesnica, myš a obrazovka ako zariadenia na komunikáciu s počítačom, pamäťové zariadenia (napr. CD, HD, USB kľúč) ako médiá/zariadenia na prenos a uchovanie informácií, počítač ako zariadenie s procesorom a pamäťou, pamäť si pamätá programy a údaje, pamäť v počítači ako zariadenie na (krátkodobé) uchovanie informácií, disk v počítači ako zariadenie na dlhodobé uchovanie informácií, procesor vykonáva programy (program ako návod pre procesor), tlačiareň, reproduktor/slúchadlá ako zariadenia na sprostredkovanie výstupu, skener, digitálny fotoaparát, kamera, mikrofón ako zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom</p>

SOFTVÉR A HARDVÉR – práca v operačnom systéme (2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku.	<p>Vlastnosti a vzťahy: schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov</p> <p>Procesy: používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou</p>

SOFTVÉR A HARDVÉR – práca so súbormi a priečkami (2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• ukladať produkt do súboru,• otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru,• orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov,• použiť nástroj na manipuláciu so súbormi a priečkami,• presúvať, mazať, premenúvať súbory, priečinky.• vyhľadávať súbor alebo priečinok,• navrhovať štruktúru priečinkov,• preorganizovať súbory do danej štruktúry priečinkov,• zisťovať parametre súborov, priečinkov.	<p>Pojmy: súbor, priečinok</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš, cesta k súboru a priečinku ako zápis, ktorý určuje umiestnenie súboru a priečinku v štruktúre priečinkov</p> <p>Procesy: vytvorenie, ukladanie dokumentov</p>

KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – práca s nástrojmi na komunikáciu (3)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,• hľadať a zobrazit' prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,• pripojiť prílohu správy, zobrazit' prijatú prílohu prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,• zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy.	<p>Pojmy: príloha, adresár</p> <p>Procesy: dodržiavanie netikety, preposlanie e-mailu, priloženie prílohy, odoslanie e-mailu viacerým adresátom naraz</p>

REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – práca s textom (7)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none">• voliť vhodný nástroj na prácu s textom,• používať nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu,• rozlišovať neformátovaný a formátovaný text,• posudzovať vlastnosti textovej informácie podľa stanovených kritérií.	<p>Pojmy: odrážky a číslovanie, tabuľka Vlastnosti a vzťahy: skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t. j. obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaniach) Procesy: vkladanie tabuľky</p>

KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – práca s webovou stránkou (3)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• získavať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektuje autorské práva),• posúdiť účel webovej stránky.	<p>Pojmy: vyhľadávač Procesy: vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, vyhľadávanie v mapách na internete</p>

KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – vyhľadávanie na webe (3)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• diskutovať o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú naše očakávania),• posúdiť správnosť vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania),• vyhľadávať a získať textovú a grafickú informáciu podľa zadanej frázy na webe,• získať z konkrétneho zdroja požadované výstupy, prostredníctvom presne zadaných inštrukcií• vyhľadávať rôzne typy informácií na webe.	<p>Pojmy: vyhľadávač Procesy: vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, vyhľadávanie v mapách na internete</p>

SOFTVÉR A HARDVÉR – práca proti vírusom a špehovaniu (3)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • akceptovať, že nemajú sťahovať a spúšťať neznáme, pochybné aplikácie. 	Vlastnosti a vzťahy: vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – bezpečnosť a riziká (3)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o rizikách na internete, • aplikovať pravidlá pre zabezpečenie údajov, aplikácii (aj e-mailu) proti neoprávnenému použitiu, • diskutovať o počítačovej kriminalite, • diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe. 	Vlastnosti a vzťahy: vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach Procesy: šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov

V. Metódy a formy práce

- a) klasické výučbové metódy
 - slovné – vysvetľovanie, prednáška, práca s textom, rozhovor
 - názorno – demonštračné – prezentácia a pozorovanie, práca s obrazom
 - zručnostno – praktické – napodobňovanie, experimentovanie, vytváranie zručností
- b) aktivizujúce metódy
 - diskusné
 - heuristické, riešenie problémov
- c) komplexné výučbové metódy
 - frontálne vyučovanie
 - skupinové a kooperatívne vyučovanie
 - samostatná práca žiakov
 - projektové vyučovanie
 - vyučovanie podporované počítačom

VI. Učebné zdroje

- Informatika pre stredné školy – Ivan Kalaš a kolektív, SPN 2001
- Práca s textom – Jana Machová, SPN 2002
- Práca s grafikou – Ľubomír Salanci, SPN 2000
- Práca s Internetom – Ľudmila Jašková a kolektív, SPN 2000
- Práca s tabuľkami – Stanislav Lukáč a kolektív, SPN 2001
- Informatika okolo nás – Ivan Kalaš, Michal Winczer, SPN 2007
- 1. zošit o obrázkoch – Ľubomír Salanci, SPN 2009
- 1. zošit s internetom – Mário Varga, Andrea Hrušecká, SPN 2009

VII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, úroveň osvojenia výkonového štandardu žiakom. Zisťovanie úrovne osvojených kompetencií v zmysle výkonových štandardov bude prevádzané:

- obhajobou záverečných prác
- prezentáciou práce v skupinách
- praktickou prácou pri PC
- písomnou formou /písomky, testy/

Zásady klasifikácie

- každý test (písomku) je potrebné oznámiť týždeň dopredu
- opravený test (písomku) dôsledne analyzovať, žiak musí vedieť kritériá hodnotenia a opravený test (písomku) musí vidieť
- o každej známke musí byť žiak informovaný
- každú ústnu odpoveď je potrebné ústne vyhodnotiť
- žiak musí mať minimálne 5 znáмок za polrok

Hodnotenie sa prevádza v zmysle platného klasifikačného poriadku známkami 1 – 5. Výsledná známka sa vypočíta ako vážený priemer znáмок, pričom jednotlivé váhy priradíme nasledovne:

- test (písomka) váha 1
- záverečná práca váha 2
- iné hodnotenie váha 1

Názov predmetu	Hudobná výchova
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra

I. Charakteristika predmetu

Hudobná edukácia v gymnáziách s osemročným vzdelávacím programom predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie hudobnej edukácie primárneho stupňa.

Hudobnú edukáciu možno vymedziť tromi prvkami: hudobné umenie ako obsah, hudobné schopnosti (zručnosti, návyky) ako cieľ a hudobné činnosti ako metóda, prostriedok rozvoja hudobných schopností, pochopenia princípov hudby, realizácia hudobného umenia. Sekundárnym obsahom predmetu je umenie, estetika, kreativita, sekundárnym cieľom rozvoj kľúčových kompetencií – komplexný rozvoj osobnosti, všeobecných ľudských kvalít.

Hudobná výchova je predmetom umelecko-výchovným a činnostným, v gymnaziálnom osemročnom vzdelávaní sa rozširuje aj o kognitívny rozmer – uvedomelé prenikanie do štruktúry hudobného diela, hudobno-teoretický a hudobno-historický rozmer, ako konklúzia predchádzajúcej hudobnej činnosti, praktickej hudobnej skúsenosti.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Ciele predmetu možno rozdeliť na špecifické hudobné ciele, špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity a sekundárne ciele

Špecifické hudobné ciele

- získať hudobné schopnosti prostredníctvom hudobných činností,
- realizovať hudobné činnosti na základe nadobudnutých hudobných schopností,
- na základe vlastnej skúsenosti osvojiť si konkrétne poznatky z oblasti hudobnej teórie a histórie.

Špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity

- pochopiť podstatu umenia, vytvoriť si vzťah k umeniu, mať priamu skúsenosť v oblasti špecifických umeleckých, estetických a psychologických kategórií – emocionálna, prežívanie, zážitok, vnímanie krásy, vlastná tvorivosť (improvizácia, kompozícia), na základe čoho dokázať reflektovať umenie, vnímať krásu, rozpoznať hodnotu, vyjadriť sa prostredníctvom umenia.

Sekundárne ciele

- nadobudnúť (prehlbiť si) kľúčové kompetencie prostredníctvom hudobného umenia.

III. Predmetové kompetencie

Hlavnou prioritou hudobnej výchovy je, aby sa podieľala na dosiahnutí kľúčových kompetencií žiakov sekundárneho vzdelávania. Úlohou predmetu je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa:

- formoval a rozvíjal emocionálny svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode a k životu,
- boli žiaci hrdí na slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s inými druhmi umenia (poézia, výtvarné umenie, tanec, film, video, moderné komunikačné technológie...),
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym trendom, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim,
- hudobná výchova podieľala na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej, komunikačnej kompetencie.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	1. Hlasové činnosti	10
	2. Inštrumentálne činnosti	7
	3. Aktívne počúvanie hudby	9
	4. Hudobno - pohybové činnosti	3
	5. Hudobno - dramatické činnosti	4

Hlasové činnosti (10)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym držaním tela, technikou správneho dýchania, zreteľnej artikulácie, s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra,• tvorivo pracovať s hlasom - textom, rečou, zvukmi,• hlasom realizovať rytmické a melodické modely,• spievať piesne spamäti, ale i s podpornými pamäťovými prostriedkami (gestá tzv. „ukazovačky“, obrázky, grafická notácia, klasická notácia),	<ul style="list-style-type: none">• ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom• rozvoj sluchovo-intonačných schopností (7h)• obrázky, grafický i notový záznam piesne (3h)

Inštrumentálne činnosti (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none">• správne používať elementárne hudobné nástroje so správnym použitím hracieho aparátu s dôrazom na kvalitu tónu,• hrať na klasickom melodickom, alebo harmonickom hudobnom nástroji,• na nástroji zahrať tóny podľa notového zápisu,• vlastnoručne zhotoviť elementárny nástroj a hrať na ňom,	<ul style="list-style-type: none">• elementárne hudobné nástroje• hra na jednom klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.) – začiatočnícka úroveň• jednočiarková oktáva, motívy, jednoduché piesne (3h)• jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých

	možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách (4h)
--	--

Aktívne počúvanie hudby (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> • verbalizovať atmosféru hudby, • hudbu vyjadriť pohybom, • identifikovať, pomenovať a charakterizovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky a základné formotvorné prvky podľa počutia, • rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v tzv. klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v tzv. populárnej hudbe, 	<ul style="list-style-type: none"> • tempo, dynamika, kantiléna, harmónia, kontrast, opakovanie dielov formy, • vybrané skladby významných skladateľov s ukážkami hudobných štýlov v ich typickej podobe, integrácia s literatúrou, výtvarnou výchovou, dejepisom, (6h) • sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v populárnej hudbe a pod. (3h)

Hudobno-pohybové činnosti (3h)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie / dokáže <ul style="list-style-type: none"> • pohybom reagovať na počutú hudbu, • zapamätať si jednoduché choreografie, • pohybovo improvizovať. 	<ul style="list-style-type: none"> • kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby, • zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku, • pohybová spontánnosť, uvoľnenosť (3h)

Hudobno-dramatické činnosti (4h)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> • realizovať hudobno-dramatické činnosti, • realizovať hudobno-dramatický projekt podľa princípov tvorivej dramatiky s vkladom vlastnej tvorivosti, fantázie, imaginácie, improvizácie v skupinovej spolupráci, 	<ul style="list-style-type: none"> • hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika, • návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod. v profesionálnom divadle, alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu (4h)

V. Metódy a formy práce

Učiteľ využíva rôzne spôsoby práce, aby podnecoval hudobnú aktivitu žiakov (skupinové práce, projekty, diferencované vyučovanie, návšteva hudobných predstavení a koncertov, organizovanie

triednych koncertov, besedy + zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusia, metódy hrania rol, špecifické metódy – intonačná, imitačná, kombinovaná metóda osvojovania piesní ; riadené spoznávanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Hlasové činnosti - ich úlohou je:

- rozširovanie vedomostí o práci s hlasom, kultivácia speváckeho a hlasového prejavu, získavanie správnych speváckych návykov, rozširovanie hlasového rozsahu, základy hlasovej hygieny, artikulácia, spievanie jednohlasných a viachlasných piesní,
- intonácia durových a molových motívov, melodických variácií,
- základné vokálne tvorenie – melodická otázka - odpoveď, melodizácia textu, mien, riekaniak, predvetie - závetie, tvorivé hudobné hry,
- sluchové rozlišovanie durových a molových motívov, súzvukov a melódií,
- hudobné metrum a rytmus – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej piesne, určovanie metra, tempa, dynamiky.

Inštrumentálne činnosti - obsahom je:

- hra a tvorba sprievodov na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas vnímania hudby, tvorba sprievodu pre hudobno-dramatické prejavy,
- hra na ľahkoovládateľných hudobných nástrojoch, nástrojová reprodukcia, improvizácia a využitie nástrojov pri hudobno-dramatických prejavoch, vyjadrovaní pocitov, nálad a javov,
- pochopenie farby a možností hudobných nástrojov,
- poznanie histórie rozvoja a uplatnenia niektorých základných nástrojov v praxi,
- rozoznávanie nástrojov na základe zvukového i vizuálneho záznamu,
- poznanie nástrojového zloženia orchestra a populárnych skupín.

Hudobno-pohybové činnosti - obsahom je:

- reagovanie na znejúcu hudbu, stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta, improvizácie, pantomímy,
- používanie taktovacích gest,
- vyjadrenie charakteru, hudobného výrazu a nálady skladby pomocou pohybu (improvizácia, pantomíma, hra na telo, tanečné kroky..),
- pohybový sprievod znejúcej hudby (taktovanie, tanec, vlastné pohybové stvárnenie...),
- reakcia na zmeny počas znejúcej skladby pomocou pohybu (tvarové, tempové, dynamické, harmonické zmeny).

Percepčné činnosti - obsahom je:

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby rôznych štýlov a žánrov, poznávanie hudby rôznych období, hudbu analyzovať a charakterizovať,
- orientácia v hudobnom priestore a základná analýza hudobnej skladby prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov, ich význam pre pochopenie hudobného diela, funkcia hudby v spoločnosti, vplyv médií, populárna hudba a mladý človek, kultúrne tradície a história hudby,
- hudobné dielo a jeho autor,
- rozlišovanie hudobných žánrov pomocou sluchu na základe ich charakteristických znakov,
- sprievod znejúcich skladieb spevom, inštrumentáciou, recitáciou, pohybom... ,
- verbálne vyjadrenie svojho názoru a zážitku z počúvanej hudby.

Hudobno-dramatické činnosti - obsahom je:

- využitie všetkých činností (vokálne, hudobno-pohybové, percepčné, inštrumentálne), zručností a vedomostí na budovaní a predvedení dramatického príbehu,
- využitie ostatných vedomostí a zručností z ostatných esteticko-výchovných predmetov (výtvarná výchova, literárna výchova, dramatizácia, tanec, etická výchova).

VI. Učebné zdroje

Dostupné učebnice pre 5., 6., 7., 8., 9. ročník

Odborná literatúra

Odborné časopisy

Materiálno-technické prostriedky

Organizované predstavenia, koncerty, výstavy, návšteva expozícií, exkurzie

Internet

Médiá

Nahrávky (CD, DVD)

Vlastná činnosť učiteľa a žiakov

VII. Hodnotenie predmetu

Žiak spoznávaním hudby rôzneho typu, žánrov a období rešpektuje špecifiká, váži si kultúru svojho a iných národov. Dokáže verbalizovať svoj názor na hudobné umenie rôznych štýlových období, hudby súčasnosti, tanečnej, populárnej, džezovej, ako aj na iné formy tvorivých prejavov (literatúra, výtvarné umenie, divadlo...).

Žiak dobre usmerňovanou výchovou k hudbe pochopí, že hudobné aktivity sú užšľachtitou formou trávenia voľného času. Podporuje sa samovzdelávanie a sebahodnotenie, vzbudzuje sa zvedavosť, snaha byť lepším – podnecovaním záujmu žiakov o kvalitnú hudbu, tvorcov a interpretov. Osvojuje si správanie na koncertoch, kultúrnych a slávnostných podujatiach. Prostredníctvom spoločných činností na hodine získava kompetenciu spolupracovať s druhými, chápať a rešpektovať multikulturalitu a odlišnosť, osvojuje si pozitívne etnické postoje.

Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má **motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu**. Hodnotenie sa považuje za akt objektívnej spätnej väzby, motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebaobrazu žiaka.

V predmetoch vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra sa ťažko hodnotí výkon žiaka výlučne kvantitatívne. **Charakter hudobnej výchovy vyžaduje hodnotiť postoj žiaka k hudbe, jeho formujúce sa názory na svet, ktorý ho obklopuje, jeho estetické úsudky, snahu vzdelávať sa v hudbe a zlepšovať svoje hudobné prejavy.**

Hodnotenie HUV sa realizuje na základe Metodického pokynu č. 21/2011.

Pri hodnotení, priebežnej i súhrnnej klasifikácii, sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva.

Dôležitá je motivačná funkcia hodnotenia, a to najmä pri menej nadaných žiakoch. Preto učiteľ musí brať ohľad na predpoklady, ambície, vkus a predchádzajúce výkony žiaka, teda brať do úvahy aj komparačnú funkciu hodnotenia, správne odhadnúť pomer danosti, snahy a záujmu o hudbu a hudobnú výchovu, až potom úroveň hudobných činností a vedomostí. Teda aktuálny výkon žiaka hodnotíme vzhľadom na jeho možnosti. Hodnotenie HUV vyžaduje osobný, diferencovaný prístup učiteľa k žiakovi.

Forma hodnotenia:

- ťažiskovou formou hodnotenia je slovné hodnotenie výkonu a vedomostí žiaka na základe pozorovania,
- hodnotenie známku. Nie je nutné známkovať každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré výkony, resp. úlohy bude hodnotiť, aby poskytol žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji.

Hudobnú výchovu hodnotíme škálou od 1 do 5. 1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ najmä týmito **metódami, formami a prostriedkami**:

- sledovaním stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov a nadania,
- sústavným pozorovaním hudobných prejavov žiaka a jeho pozornosti na vyučovaní – *neodporúča sa vyžadovať sólový hudobný výkon žiaka*, úroveň hudobných činností sledujeme v skupinách,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka vrátane aplikovania osobných a sociálnych kompetencií pri činnosti a jeho prosociálneho správania, hodnotením reakcie žiaka na hudbu slovom, pohybom, prípadne výtvarným prejavom,
- ústnym preverovaním úrovne vedomostí o hudbe hlavne pri hudobných činnostiach,
- konzultáciami s ostatnými pedagógmi školy,
- v prípade mimoriadne nadaného alebo zaostaleho žiaka rozhovormi so žiakom a zákonnými zástupcami žiaka.

Kritériá hodnotenia:

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie (uvedené v učebných osnovách predmetu) a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí **primerane veku:**

a) priebeh vytvárania postojov:

- záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách,
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov.

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie,
- hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na telo,
- orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií,
- pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť,
- integrácia a transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobno-dramatických činností,
- aktívna prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia.

c) priebeh získavania hudobných vedomostí:

- vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej náuky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie,
- poznanie mien najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela, vedieť ich zaradiť do štýlových období.

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete HUV klasifikujú podľa horeuvedených kritérií stupňom:

VÝBORNÝ - žiak spĺňa kritériá (a – c) na vynikajúcej úrovni:

- je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v zadaných úlohách,
- úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave,
- dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na hudobné umenie,
- má aktívny záujem o hudobné umenie,

- individuálny spev nie je podmienkou, pokiaľ sa úspešne a aktívne realizuje v ostatných hudobných činnostiach.

CHVÁLITEBNÝ - žiak spĺňa kritériá:

- je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý,
- menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave,
- potrebuje sústavnú pomoc učiteľa.

DOBRÝ - žiak realizuje edukačné úlohy priemerne:

- chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť,
- je málo aktívny a snaživý,
- potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.

DOSTATOČNÝ - žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu.

NEDOSTATOČNÝ - žiak nespĺňa kritériá. (Neodporúča sa používať stupeň nedostatočný pri celkovom hodnotení žiaka.)

Predmet je klasifikovaný známku.

Známky sú s váhou 1 - aktivita, skupinová práca, projekt

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chváľitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta:

- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
- 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra

I. Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu. Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií. Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi od ceruzky až po fotoaparát a počítač. Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu, čo chcú žiaci vytvoriť, cez nachádzanie formy, ako to vyjadriť, až po realizáciu schopnosť realizovať nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky. Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie kritické porozumenie reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre, fotografiám, obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich obraz sveta.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Žiaci

- spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- spoznajú a slovné pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú,
- poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy,
- osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.

III. Predmetové kompetencie

Vo väzbe na kľúčové kompetencie možno vyčleniť tieto hlavné výtvarné kompetencie, ktoré rozvíja predmet výtvarná výchova:

- Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).
- Osvojenie si technických zručností, schopnosť narábať s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.).
- Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.
- Tvorivý prístup žiaka k jednotlivým výtvarným problémom.
- Schopnosť pristupovať k edukačnej téme vlastným autentickým riešením.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	1. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	(2)
	2. Možnosti zobrazovania videného sveta	(2)
	3. Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	(2)
	4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	(4)
	5. Škola v galérii	(2)
	6. Podnety architektúry	(4)
	7. Podnety fotografie	(2)
	8. Podnety videa a filmu	(2)
	9. Elektronické médiá	(2)
	10. Podnety dizajnu	(4)
	11. Tradície a podnety remesiel	(2)
	12. Synestetické podnety	(2)
	13. Podnety poznávania sveta	(2)

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> použiť výrazové možnosti rôznych kvalít čiar, tvarov, plôch povrchov, farieb a farebných kombinácií, usporiadať rôzne prvky do kompozície, kresbou vyjadriť základné vzťahy predmetov v priestore, vyjadriť vzťahy farieb v priestore pri zobrazovaní exteriéru (krajiny). 	<ul style="list-style-type: none"> pozitív a negatív na ploche – šablóny z obrysového tvaru (figúra, predmet) dynamické zobrazenie pohybu opakovaním obrysového tvaru pozitív a negatív v priestorovom tvare: otláčanie predmetov do mäkkej modelovacej hmoty (figuratívna alebo abstraktná kompozícia) – odlievanie do sadry mierka a proporčné vzťahy operácie s mierkou zobrazovania: zmenšovanie – zväčšovanie, vzdiaľovanie – približovanie pozorovanie vzťahov podľa skutočnosti operácie s proporciami: približný pomer častí videnej a kreslenej predlohy farebné budovanie priestoru v obraze: blízkosť a vzdialenosť poriadok a chaos – usporadúvanie prvkov v kompozícii, náhodná a konštruovaná zostava kompozície.

Možnosti zobrazovania videného sveta (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p>	<ul style="list-style-type: none"> základné proporcie predmetov analytické pozorovanie predmetov

<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť približné tvary a proporcie pozorovaných predmetov, • vymodelovať približný tvar videného predmetu, • vyjadriť približné proporcie pri kreslení postavy, • vyjadriť približné proporcie pri modelovaní postavy. 	<p>(celok a časti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreslenie predmetu podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií); vyjadrenie približného tvaru a modelácie tieňovaním, šrafovaním, lavírovaním • modelovanie tvaru predmetu podľa videnej skutočnosti s dôrazom na základy výstavby proporcií (budovaných od geometrických tvarov k približnej modelácii predmetu), viacpohľadovosť plastického tvaru proporcie postavy (človek, zvierat) • analytické pozorovanie postavy • kreslenie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, pohybu) • modelovanie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, častí vo vzťahu k celku, pohybu).
--	---

Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • použiť geometrizáciu tvarov (v maľbe, alt. v kresbe zátišia, krajiny alebo portrétu), • vytvoriť fantastickú kompozíciu skladaním rozmanitých tvarov, • slovne opísať kubistické dielo, • slovne opísať surrealistické dielo, • rozpoznať princípy op-artu a kinetického umenia, • nachádzať súvislosti a rozdiely medzi rôznymi umeleckými štýlmi, • rozpoznať podstatné znaky umenia pop-artu, • pomenovať súvislosti a rozdiely medzi vybranými umeleckými štýlmi. 	<ul style="list-style-type: none"> • geometrizácia tvarov predmetov (napr. zátišie) • kompozícia (obraz) z takto „rozložených“ predmetov – kubistický princíp • fantastické kombinácie tvarov (napr. častí predmetov, ľudských a zvieracích postáv a pod.) • surrealistické umenie • kubistické umenie • porovnanie zobrazujúceho a nezobrazujúceho (abstraktného) umenia op-art: inšpirácia vybraným princípom op-artovej tvorby (mihotavý efekt, ilúzia priestorovosti, svetelný a farebný kontrast, séria, mriežka a pod.) • kinetické umenie: jednoduchý kinetický objekt • optické klamy, ilúzie a dvojznačné zobrazenia • dadaizmus a pop-art (obrazy, objekty, asambláže). Dadaistický text, dadaistický objekt • ready-made – kompozícia z nájdeného predmetu • pop-art – výtvarné hry s reklamou (ikonografia každodennosti, masmédií, reklamy), zväčšeninou, zmnožením, materiálou zmenou.

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomenovať typické prvky mozaiky, • tvorivo použiť (transformovať) princíp mozaiky, • rozpoznať typické znaky gotického umenia a architektúry, • tvorivo použiť (transformovať) historický motív. 	<ul style="list-style-type: none"> • mozaika (z papiera alebo rôznych materiálov) alebo maľba (vlastný motív žiaka, formálna inšpirácia z dejín umenia) • umenie neskorej antiky – mozaiky • byzantské umenie – ikony • uvedenie do dobovej situácie – príbeh umelca neskorej antiky (Byzancie), • ranokresťanské umenie • gotické umenie a architektúra (katedrála, hrad, odev) • uvedenie do dobovej situácie – hra na umelca gotiky • výtvarná interpretácia dobovej výtvarnej formy (napr. vitráž z papiera alebo rôznych materiálov – vlastný motív žiaka, alebo knižná iluminácia, návrh gotického rytierskeho brnenia, odevu a pod.).

Škola v galérii (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymenovať typické znaky vybraných druhov umenia, • vymenovať druhy výtvarného umenia, • slovne interpretovať subjektívny dojem zo zmyslového (synestetického) vnímania umeleckého diela. 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarná interpretácia vybraného umeleckého diela podľa videnej reprodukcie (alebo diela v galérii) • výtvarné dielo (o rozmeroch, autorovi, dobe vzniku, technike, námete) • orientácia v galérii (príp. virtuálnej galérii) – vyhľadávanie diel, ich slovná interpretácia • možnosti prezentácie umenia: galéria, múzeum, výstava, vernisáž, knihy a časopisy o umení • druhy výtvarného prejavu: obraz, socha, grafika, objekt, inštalácia • vnímanie výtvarného diela (v galérii alebo podľa reprodukcie) – reakcie rôznych zmyslových modalít; obraz pre päť zmyslov (vcítanie sa do diela na základe jeho pozorovania; priradovanie chuti, vône, zvuku a hmatového pocitu – farbe, tvaru, povrchu, svetlosti, motívu) • interpretácia vybraného výtvarného diela na základe synestetického vnímania (napr. čo zobrazuje abstraktné umenie?) • slovo a obraz (porovnanie slovného

	opisu a zobrazenia toho istého motívu).
--	---

Podnety architektúry (4)	
---------------------------------	--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať exteriér a interiér v architektúre, • výtvarne vyjadriť vlastnú predstavu ľubovoľného architektonického priestoru, • rozlíšiť prvky a funkcie častí zástavby mesta alebo dediny, • vytvoriť jednoduchý plán usporiadania urbánneho celku (mesto, dedina, osada, časť) podľa svojej predstavy. 	<ul style="list-style-type: none"> • odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov v ňom – tvorba priestorových modelov odrážajúcich tvar alebo funkciu napr. proporcií postavy, pohybov, polôh tela pri rôznych činnostiach • modely „schránok“ na bývanie, na pohyb pre človeka alebo pre živočíchov • návrh zariadenia vlastného priestoru (napr. brlôžtek, jaskyňa, hniezdo, nora, detská izba, karavan, trieda, spálňa) • exteriér a interiér • urbanizmus: nadhľad, pôdorys, plán • plán mesta (dediny), štruktúra zón, doprava, uzly; vzájomné vzťahy, vzťah ku krajine • porovnanie: mesto a dedina • fantastické priestory, fantastické funkcie, utópia • návrhy architektúr s rôznou funkciou a účelom • charakteristika členenia, tvaru a výrazu.

Podnety fotografie (2)	
-------------------------------	--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať základné úkony fotografovania s digitálnym fotoaparátom (záber – rámovanie, približovanie – vzdďalovanie, uloženie fotografie), • využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní, • nafotografovať inscenovanú situáciu, • využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní. 	<ul style="list-style-type: none"> • základy práce s digitálnym fotoaparátom • fotografia (digitálna) • hľadanie záberu – výsek (rámovanie) pohľadu na skutočnosť, rôzne výseky rovnakého námetu v hľadáčiku (napr. drobné predmety) • rôzne možnosti pohľadu na predmet (motív) – celok a detail • hry s približovaním (zoomom) • rovnaký námet s rôznou expozíciou • režim makro • uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači • vznik fotografie • inscenovaná fotografia • práca s materiálmi – príprava inscenovaného prostredia (inštalácie), fotogenického terénu (napr. z papiera, plastelíny, rôznych priehľadných a polopriehľadných materiálov), využitie povrchov (textúr), • umiestnenie predmetu v inscenácii.

Podnety videa a filmu (2)	
----------------------------------	--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať základné úkony pri nakrúcaní videa, • pomenovať vzťah obrazu a zvuku vo videu alebo vo filme z hľadiska výrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> • záber (kompaktný digitálny fotoaparát alebo mobilný telefón, videokamera) - veľkosť, kompozícia a dĺžka záberu, uhol pohľadu, osvetlenie, farebné naladenie • voľba témy, výber/príprava scény a aktérov, vyjadrenie miesta • spájanie záberov a obrazov (sekvencia, statický záber), plynutie času • základné pojmy a ich praktické ozrejenie, prostredníctvom výtvarných činností • informácie o vzniku filmu (ukážky prvých filmov) • vzťah obrazu a zvuku vo videu a filme • ozvučenie krátkej ukážky (experimentovanie s ozvučením s použitím vybraného obrazu a zvuku v počítačovom programe) • hudba, hlas a ruchy.
---	---

Elektronické médiá (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť jednoduchú animáciu pomocou pečiatok alebo vlastnej kresby, • naskenovať vlastnú kresbu (maľbu) predmet, alebo časť tela, • vytvoriť koláže z vlastných digitálnych kresieb, fotografií, malieb, alebo písma, • vytvoriť varianty digitálneho obrazu pomocou operácií v počítačovom programe, • nakresliť telesá v 3D programe, • vytvoriť vlastnú kompozíciu spájaním 3D telies v grafickom programe. 	<ul style="list-style-type: none"> • animácia (digitálne pečiatky, nástroj priesvitka, fázy animácie pomocou digitálnej pečiatky, vytváranie a úprava fáz animácie, kompozícia v animácii, čas v animácii, uloženie animácie) • pohyby a procesy v animovanej kresbe (lineárna animovaná kresba, kolorovaná lineárna animovaná kresba) • skenovanie a uloženie naskenovaného obrázka • nástroje v počítačovom programe • digitálna úprava farieb obrazu • digitálna úprava svetlosti, sýtosti, kontrastu farieb; rozostrenie, zaostrenie, voľná transformácia • digitálne filtre, farebné filtre, krivky farieb • digitálna obrazová koláž/koláž z obrazu a písma • telesá v 3D programe (nástroje, Rectangle, Circle, Move, Copy, Push/Pull, Select, Line, Arc, Eraser, Zoom, PaintBucket) • kompozície z kvádrov, kociek a valcov, alebo architektúra • kopírovanie, spájanie, telies.

Podnety dizajnu(4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
	<ul style="list-style-type: none"> • zásady tvorby, znaku a značky

<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť jednoduché znaky, • slovom opísať významy použitých znakov, • navrhnuť odevy alebo doplnky podľa svojich predstáv, • navrhnuť tvar úžitkového predmetu. 	<ul style="list-style-type: none"> • návrh loga, značky, (pre udalosť, firmu, klub, obec, výrobok), alebo návrh ex libris pre svoje knihy (možnosti zapojenia písmena, ornamentu, geometrického tvaru, vymysleného znaku) • alternatívne návrhy obalu (škatule) na konkrétny predmet s použitím loga, značky • odevný dizajn - odev, časť odevu, doplnok • história odievania • návrh dizajnu výrobku (napr. automobil, bicykel, domáci spotrebič, počítač, športové náradie a pod.) • tvar vo vzťahu k funkčnosti a vizuálnej zaujímavosti • dizajn výrobkov a transportdizajn.
---	---

Tradície a podnety remesiel(2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • modelovať nádoby podľa vlastného návrhu, • vytvoriť ornamente s tradičnými prvkami, • navrhnuť svojské ornamente, • tvorivo variovať tradičnú techniku. 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarné reakcie (inšpirácie, interpretácie, kombinácie) na rôzne typy regionálnych ornamentov alebo ornamentov rôznych kultúr • aplikácia a aktualizácia navrhnutého ornamentu (napr. na súčasný úžitkový predmet, časť odevu, žiakom vymodelovaný predmet) • podnety hrnčiarstva • návrh a modelovanie nádoby (príp. novotvaru), z mäkkej modelovacej hmoty • použitie rôznych spôsobov povrchovej úpravy (napr. vlys, špagátová technika, vryp) • možnosti farebnej úpravy a aplikácie dekoru/ornamentu • možnosti odrôtovania tvaru mäkkým drôtom • stručná história hrnčiarstva a drotárstva • podnety košíkárstva • pletenie objektu z prútov (napr. papier, kartón, bužírka, drôt, drevo...).

Synestetické podnety (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť svojský zápis hudby, • použiť zvukové vlastnosti materiálov a objektov, 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická partitúra: zápis hudby (do notovej osnovy alebo do vlastného vymysleného systému) prostredníctvom zobrazovacích znakov, vlastných grafických symbolov, geometrických tvarov, koláže, asambláže z predmetov a

<ul style="list-style-type: none"> výtvarne vyjadriť subjektívnu vizuálnu predstavu chuťového vnemu. 	<p>pod. (dôraz na význam, tvar znakov, ich farbu, ich umiestnenie)</p> <ul style="list-style-type: none"> pokus o zvukovú interpretáciu objekt vydávajúcí zvuk – hudobno-vizuálny nástroj, ozvučené povrchy (textúry: napr. vrúbkovaný papier, plech a pod.) zvuková performancia s vlastnými zvukovými objektmi (nástrojmi vydávajúcimi zvuky, ruchy, šumy) zvukové objekty, autorské a hudobné nástroje vyjadrenie chuťí výtvarnými prostriedkami (zobrazujúcim alebo abstraktným spôsobom) - koreniny, bylinky, čaje, jedlá a ich farebné (tvarové, materiálové, gestické a pod.) vyjadrenie.
---	---

Podnety poznávania sveta (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> výtvarne zareagovať na témy dejepisu alebo zemepisu, výtvarne reagovať na témy biológie, vytvoriť grafické znázornenie gramatických pojmov alebo vzťahov. 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné hry s problematikou dejepisu a /alebo zemepisu (napr. mapa/cestovný poriadok/orientačná schéma svojej biografie – dejepisu svojho života alebo života predkov, symboly pre jednotlivé udalosti; alebo trojrozmerné zobrazenie historickej udalosti – možnosť kolektívnej práce) reflexia dobového dizajnu, módy, dopravných prostriedkov (napr. doby mladosti svojich rodičov, starých rodičov, prastarých rodičov – podľa ukážok) podnety biológie: výtvarné interpretácie prírodných štruktúr (napr. makrosnímky rastlinných a živočíšnych tkanív, minerálov, pozorovanie mikroskopom, röntgenové snímky, snímky geologických vrstiev, kryštálov, tepelné snímky povrchu Zeme, kozmické snímky, pozorovaná štruktúra listov a pod.) výtvarné interpretácie gramatických tvarov (napr. slovných druhov, vetných členov, homonym, synonym, opozít a pod.).

V. Metódy a formy práce

Vyučovanie predmetu výtvarnej výchovy je programovaný a riadený proces, v ktorom učiteľ iniciuje, rešpektuje a podporuje nápady a individuálne riešenia žiaka.

Metódy a formy tohto procesu sú:

- Priame tvorivé činnosti žiakov, ktoré vychádzajú z myšlienkových, formálnych a technických procesov výtvarných a vizuálnych umení, sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry.
- Témy /námety /obsahy zobrazovania, ktoré majú svoj dôležitý antropologický a kultúrny charakter.

Predmet výtvarná výchova predstavuje v rámci metód edukačného procesu vyučovania jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarity...),
- kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitost', drsnosť, jemnosť ...),
- kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ ...),
- kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, nálada ...).

VI. Učebné zdroje

- ČARNÝ, L., FRIDMAN, L., LAPITKA, M., ŠMECKOVÁ, J.: Základy kultúry. Pokusný učebný text pre 1.a 2. ročník stredných škôl (dostupné na edukačnom DVD na adrese: <ftp://ypsarion.afad.sk>)
- PIJOAN, J.: Dejiny umenia I-XII. Ikar, 1999
- GERŽOVÁ, J. a kol.: Slovník svetového a slovenského výtvarného umenia 2. polovice 20. storočia. Bratislava, Profil, 1988
- KULKA, J.: Umění a kýč. Praha: Torst, 2000

VII. Hodnotenie predmetu

Ťažiskovou formou hodnotenia predmetu výtvarná výchova je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti. Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky, alebo zdôvodniť svoj prístup. Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok:

výborný

- žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu
- žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spoluprácu, individualitu) v oblasti vizuálnej kultúry
- žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni
- žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií
- žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky
- žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerane edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení)
- žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných
- žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam,

chválitebný

- žiak v podstate spĺňa kritéria 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý,

dobrý

- žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom,

dostatočný

- žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach,

nedostatočný

- žiak nespĺňa kritéria, nemá záujem o výtvarne aktivity, neguje vyučovací proces.

Predmet výtvarná výchova je klasifikovaný známku.

Hodnotenie prebieha formou skupinovej a individuálnej práce, projektov, tvorivých úloh.

Všetky klasifikované aktivity sú hodnotené váhou 1.

Žiak je klasifikovaný z predmetu minimálne z troch uvedených aktivít – jedna skupinová a dve individuálne. Každá z aktivít má určenú technickú formu práce: jedna kresba, jedna maľba, jedna grafika.

Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb

I. Charakteristika predmetu

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

III. Predmetové kompetencie

Vyučovací predmet telesná a športová výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie:

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie:

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie:

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie:

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie:

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie:

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia - dievčatá

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Ciele a úlohy TSV (1 hodina)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavať bezpečnosť pri cvičení, • udržiavať čistotu v školskom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnosť na hodinách TSV, • organizačné pokyny, • kritéria hodnotenia
Modul 1: Zdravie a jeho poruchy (2 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • definovať zdravie, zdravotný stav • vysvetliť pojem hygiena a definovať jej význam pre zdravie 	<ul style="list-style-type: none"> • relaxačné a dýchacie cvičenia • cvičenia na jednotlivé poruchy zdravia • strečing
Modul 2: Zdravý životný štýl (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • poznať základné atribúty zdravého životného štýlu 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 Tibeťanov • Pohybové hry v prírode
Modul 3: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (22 hodín)	
Atletika (12)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • Orientovať sa v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať 	<ul style="list-style-type: none"> • bežecká abeceda, • nácvik nízkeho a polovysokého štartu, • štafetové súťaže, • hod kriketovou loptičkou,

Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • beh na 800m, • hod kriketovou loptičkou, • skok do diaľky, • skok do výšky, • beh na 50m, 300m 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik techniky skoku do diaľky, • skok do výšky – nácvik techniky, • beh na 50m, 300m, 800m
Posilňovacie a relaxačné cvičenia (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • diferencovane uplatniť pôsobenie sily vzhľadom na svoju kondíciu a potrebu zdravia, • využiť metódy a zásady rozvoja sily rôznych svalových skupín s využitím viacerých pohybových prostriedkov 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičenie s vlastnou hmotnosťou, • rozvoj sily dolných končatín, • rozvoj sily horných končatín • kruhový tréning • intervalový tréning
Všeobecná gymnastika (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať jednotlivé polohy, pohyby cvičebné tvary, • zostaviť a viesť rozcvičenie • prakticky ukázať jednotlivé cvičenia Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • preskoky cez švihadlo 	<ul style="list-style-type: none"> • hry na hudbu (koordinácia), • pohybové cvičenia so zameraním na správne dýchanie • pohybové cvičenia so zameraním na správne držanie tela • pohybové cvičenia zamerané na posilňovanie celého tela • cvičenia na hudbu
Modul 4: Športové činnosti pohybového režimu (38 hodín)	
Základná gymnastika (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • poznať gymnastické športy • popísať disciplíny, ich cvičebný obsah • správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> • kotúl vpred, • kotúl vzad, • stojka na lopatkách, • stojka na hlave, • chôdza po kladine, • preskok – prípravné cvičenia
Vybíjaná (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá vybíjanej 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidlá vybíjanej • hádzanie, chytanie lopty • riadená hra • turnaj družstiev
Basketbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá basketbalu 	<ul style="list-style-type: none"> • základné pravidlá, • prihrávky na mieste, v pohybe, • dribling na mieste a v pohybe, • streľba z miesta, • dvojtakt,

Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca, • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • riadená hra
Florbal (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá florbalu Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidlá, • vedenie loptičky, • prihrávka na mieste, • prihrávka v pohybe, • streľba • hra
Softbal (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidlá, • chytanie a hádzanie loptičky • hra pálkara • hra v poli • riadená hra
Pohybové hry (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá 	<ul style="list-style-type: none"> • ringo • dodgeball • frisbee

Ročník: prvý v osemročnej forme štúdia - chlapci
Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Ciele a úlohy TSV (1 hodina)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> dodržiavať bezpečnosť pri cvičení, udržiavať čistotu v školskom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnosť na hodinách TSV, organizačné pokyny, kritéria hodnotenia
Modul 1: Zdravie a jeho poruchy (2 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> definovať zdravie, zdravotný stav vysvetliť pojem hygiena a definovať jej význam pre zdravie 	<ul style="list-style-type: none"> relaxačné a dýchacie cvičenia cvičenia na jednotlivé poruchy zdravia strečing
Modul 2: Zdravý životný štýl (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> poznať základné atribúty zdravého životného štýlu 	<ul style="list-style-type: none"> 5 Tibeťanov Pohybové hry v prírode Pozdrav slnku
Modul 3: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (22 hodín)	
Atletika (12)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> Orientovať sa v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> beh na 50m, 300m, 800m, hod kriketovou loptičkou, skok do diaľky, skok do výšky, 	<ul style="list-style-type: none"> bežecká abeceda, nácvik nízkeho a polovysokého štartu, beh na 50m, 300m, 800m štafetové súťaže, hod kriketovou loptičkou, skok do diaľky - nácvik skok do výšky – prípravné cvičenia
Posilňovacie a relaxačné cvičenia (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> diferencovane uplatniť pôsobenie sily vzhľadom na svoju kondíciu a potrebu zdravia, využiť metódy a zásady rozvoja sily rôznych svalových skupín s využitím viacerých pohybových prostriedkov 	<ul style="list-style-type: none"> posilňovanie s vlastnou hmotnosťou, kruhový tréning intervalový tréning rozvoj sily horných a dolných končatín
Všeobecná gymnastika (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> správne pomenovať, popísať jednotlivé polohy, pohyby cvičebné tvary, zostaviť a viesť rozcvičenie prakticky ukázať jednotlivé cvičenia Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> preskoky cez švihadlo 	<ul style="list-style-type: none"> hry na hudbu (koordinácia), pohybové cvičenia so zameraním na správne dýchanie pohybové cvičenia so zameraním na správne držanie tela pohybové cvičenia zamerané na

	<p>posilňovanie celého tela</p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičenia na hudbu
Modul 4: Športové činnosti pohybového režimu (38 hodín)	
Základná gymnastika (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať gymnastické športy • popísať disciplíny, ich cvičebný obsah • správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> • kotúľ vpred, • kotúľ vzad, • stojka na lopatkách, • stojka na hlave, • preskok – prípravné cvičenia
Basketbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá basketbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca, • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • základné pravidlá, • prihrávky na mieste, v pohybe, • dribling na mieste a v pohybe, • streľba z miesta, • upravená hra - ukazovačka, • riadená hra
Florbal (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá florbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidlá, • vedenie loptičky, • prihrávka, spracovanie loptičky, • streľba • riadená hra
Futbal (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • vedenie lopty, • prihrávky na mieste, spracovanie • prihrávky v pohybe • riadená hra
Softbal (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať techniku základných herných činností jednotlivca, • HČJ uplatniť v hre • vysvetliť základné pravidlá <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidlá, • chytenie a hádzanie loptičky • hra pálkara • hra v poli • riadená hra

Pohybové hry (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vysvetliť základné pravidlá jednotlivých hier 	<ul style="list-style-type: none"> ringo dodgeball frisbee

V. Metódy a formy práce

Slovné metódy :

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)
- dialogické (rozhovor, diskusia, dialóg)

Demonštračné metódy

- demonštrácia statických obrazov a schém
- projekcia statická a dynamická

Praktické metódy

- nácvik pohybových zručností
- didaktické hry
- simulačné metódy

Organizačné formy povinného vyučovania telesnej a športovej výchovy

Vyučovacia hodina - základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny.

Žiaci so zdravotným oslabením sú zaradení do oddelenia zdravotnej telesnej výchovy, žiakov ponecháme na vyučovacích hodinách telesnej a športovej výchovy s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie.

Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

Ak nastane úraz, okamžite poskytnete učiteľ prvú pomoc, zabezpečí lekárske ošetrovanie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

Žiaci používajú na hodinách zodpovedajúci cvičebný úbor, ktorý zodpovedá zásadám bezpečnosti a hygieny telovýchovnej činnosti.

Kurzová forma výučby - kurzové formy výučby sú súčasťou vyučovania predmetu, majú samostatnú časovú dotáciu. Sú formou s povinným obsahom a riadia sa samostatnými smernicami. V 1. ročníku absolvujú žiaci plavecký kurz.

VI. Učebné zdroje

Jursík : Didaktika telesnej výchovy
A.Melicher,J.Slezák a kol.: Pokyny na hodnotenie vzdelávacích štandardov z telesnej výchovy žiakov strdných škôl
Kampmiller T. a kol.: Teória a didaktika atletiky I.
Hatier B.: Teória a didaktika športovej gymnastiky
Mačura P.: Teória a didaktika basketbalu
Zapletalová L. - Přidal V.: Teória a didaktika volejbalu
Učebné osnovy pre gymnáziá

VII. Hodnotenie žiakov

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považuje:

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie;
- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka;
- proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí.

Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všima najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa používajú batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridrižiava sa štandardov.

Klasifikácia obsahuje dva bloky:

I. blok – aktivita

II. blok – limity (sú spoločné pre všetkých žiakov a učiteľov)

Konečná známka je výsledkom blokov I. a II a to nasledovným spôsobom:

1. Určí sa priemerná známka z limitov (napr. 2 – priemer známok zaokrúhlený na celé číslo)
2. Určí sa známka z aktivity na hodinách (napr. 1 – celé číslo)
3. Vypočítame výslednú známku ako priemer dvoch hodnôt:

Výsledná známka = (známka z aktívnej účasti + priemer známok z limitov) : 2

napr. $(2 + 1) : 2 = 1,50$ t.j. konečná známka je 1

$(3 + 1) : 2 = 2$ t.j. konečná známka je 2

Poznámka: priemer do 1,5 (vrátane) je známka 1, priemer nad 1,5 do 2,5 (vrátane) je známka 2, ..

Hodnotenie aktivity /I. blok/:

1.aktívna účasť na hodinách

Učiteľ eviduje účasť žiaka na hodinách. Ak žiak nie je prítomný na hodine alebo na danej hodine necvičí, nie je mu započítaná aktívna účasť. Ak sa žiak nezúčastní hodiny TV z dôvodu reprezentácie školy, počíta sa, ako by na hodine bol.

- účasť 80% a viac – známka 1
- účasť 60% a viac – známka 2
- účasť 40% a viac – známka 3
- účasť 30% a viac – známka 4
- účasť menej ako 30% - známka 5 (zvláštny individuálny prístup)

2. aktivita na hodinách

Aktivita sa žiakovi započíta ak: je neobyčajne aktívny a pracovitý počas vyučovacej hodiny, reprezentuje školu v športovej súťaži, angažuje sa v športových činnostiach v čase mimo vyučovania (krúžková činnosť v škole, preukázateľná pravidelná činnosť v športových kluboch). Pasivita sa započíta takému žiakovi, ktorý na vyučovacej hodine úmyselne nepracuje, neprinesie si na hodinu TSV cvičebný úbor alebo na hodine bezdôvodne necvičí.

Aktivita je teda výsledkom aktivity na hodinách a aktívnej účasti na hodinách. U niektorých žiakov sa vo výnimočnom prípade (individuálny študijný plán, športové tréningy počas hodín TSV, dlhodobé zranenie) aktívna účasť na hodinách nepočíta.

Hodnotenie limitov /II. blok/:

Hodnotia sa limity, ktoré sú spoločné pre všetkých žiakov a učiteľov v danom ročníku.

Hodnotenie žiakov oslobodených od TSV:

Absolvoval aktívne – žiak sa na vyučovaní TSV aktívne zúčastňoval, zapájal a plnil úlohy vyučujúceho.

Absolvoval – žiak sa na vyučovaní TSV ospravedlnene nezúčastňoval (rozhnutím riaditeľa školy) alebo sa žiak zúčastňoval, ale zo závažných dôvodov nepracoval.

Neabsolvoval – žiak sa na vyučovaní TSV neospravedlnene nezúčastňoval, alebo žiak na hodinách neodôvodnene nepracoval.